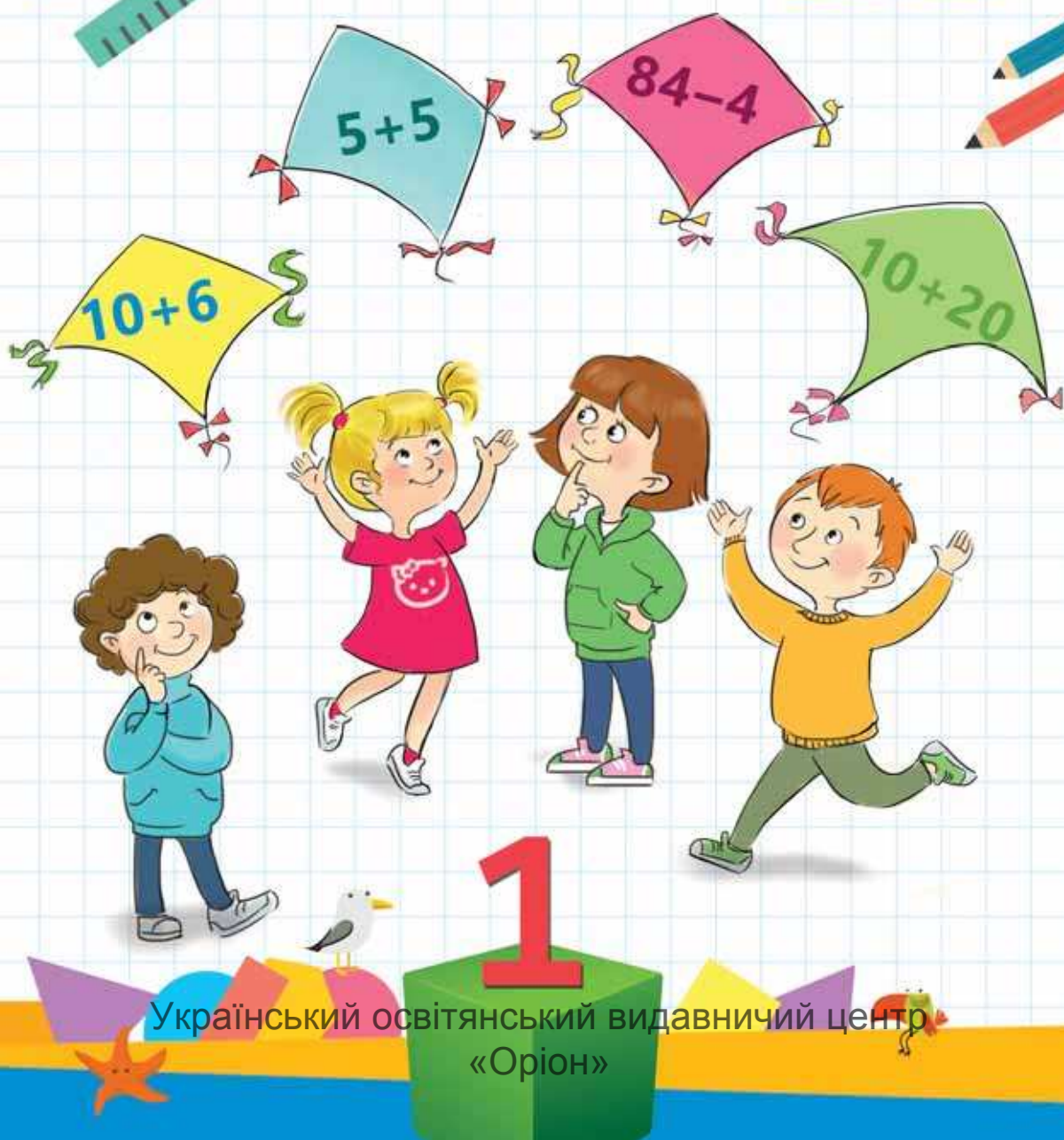
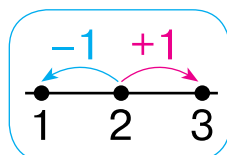
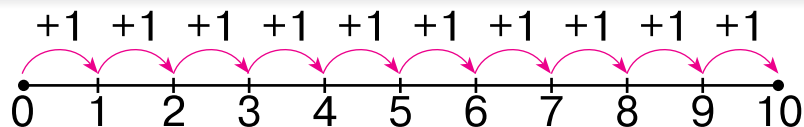

МАТЕМАТИКА

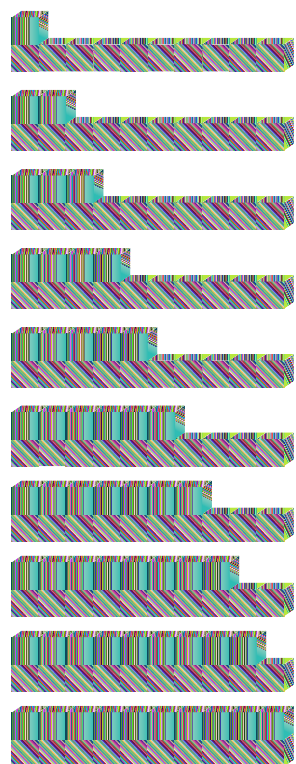
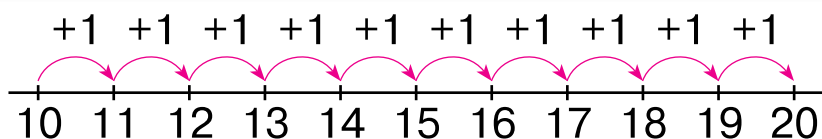

ЧИСЛА ПЕРШОГО ДЕСЯТКА

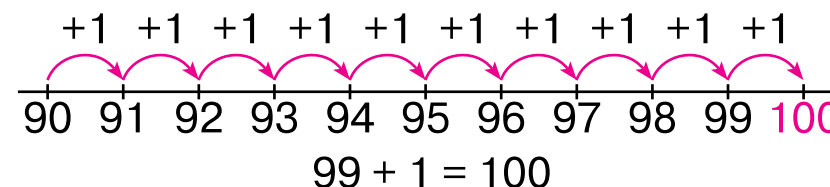
Числа 1 і 3 — «сусіди» числа 2.
Число 1 **попереднє** щодо числа 2.
Число 3 **наступне** щодо числа 2.

ЧИСЛА ДРУГОГО ДЕСЯТКА

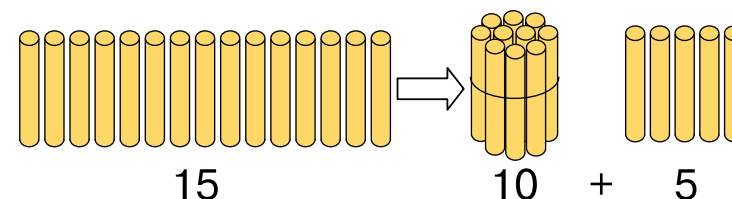

11	Одинáдцять
12	Дванáдцять
13	Тринáдцять
14	Чотирнáдцять
15	П'ятнáдцять
16	Шістнáдцять
17	Сімнáдцять
18	Вісімнáдцять
19	Дев'ятнáдцять
20	Двадцять

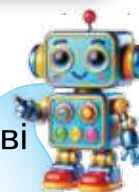
УТВОРЕННЯ СОТНІ

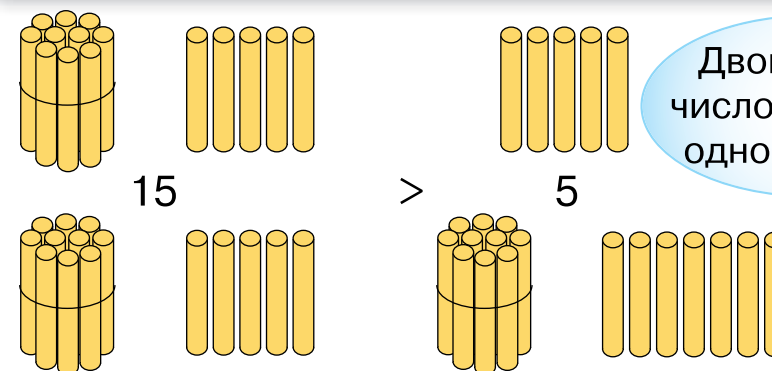
ДЕСЯТКОВИЙ СКЛАД ЧИСЛА

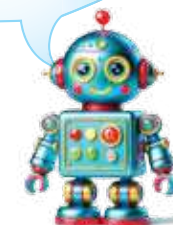
Двоцифрові числа складаються з десятків та одиниць.

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ

Двоцифрове число більше за одноцифрове.

Наталія Листопад

МАТЕМАТИКА

**Підручник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти**

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Український освітянський видавничий центр
«Оріон»

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2025 № 345)

Відповідно до Типової освітньої програми колективу авторів
під керівництвом Савченко О. Я.

Нумо знайомитися!

Я — твій перший підручник з математики. Мої сторінки відкриють тобі цікавий, захопливий і дуже корисний для всіх світ науки математики. На уроках математики ми всі разом здобуватимемо знання, які допоможуть тобі досягти успіху.

Сподіваюся, що подорож моїми сторінками буде для тебе цікавою й корисною. Прошу: дбайливо стався до мене, нічого не пиши й не малюй на сторінках, адже після тебе мною користуватимуться інші учні.

Твій підручник

Запрошуємо до нашого електронного додатку

<https://faino.school/>

© Н. П. Листопад, 2025
© УОВЦ «Оріон», 2025

Український освітянський видавничий центр
«Оріон»

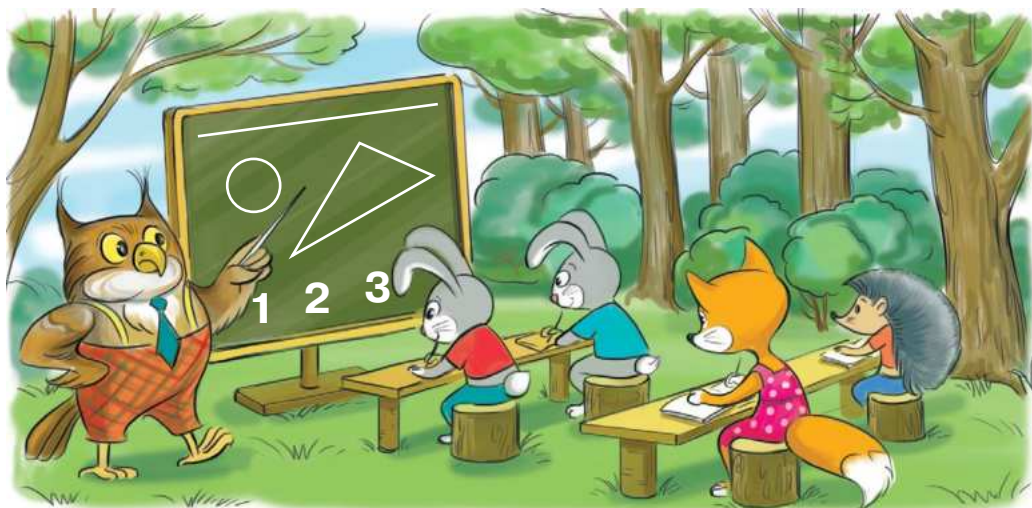
ВЛАСТИВОСТІ ТА ВІДНОШЕННЯ ПРЕДМЕТІВ

1. Скільки звірят іде в лісову школу?

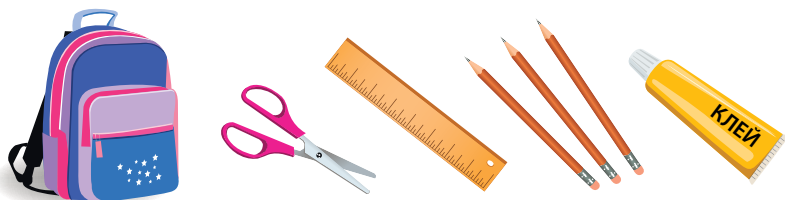

2. Скільки звірят вивчає математику?

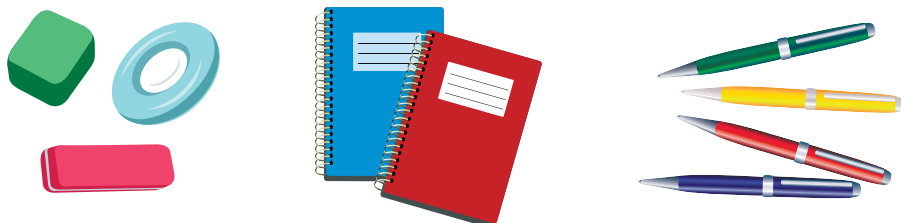

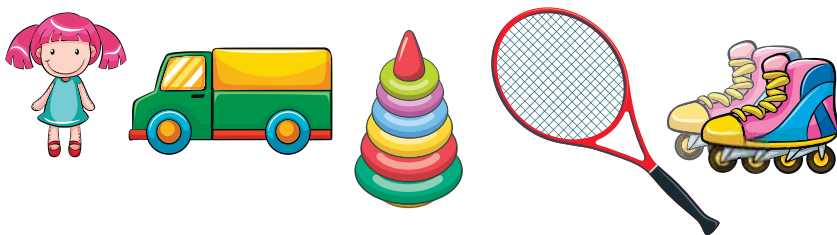
1. Назви всі предмети, зображені на малюнку. Скільки їх? Чи є серед них однакові? Назви їх.

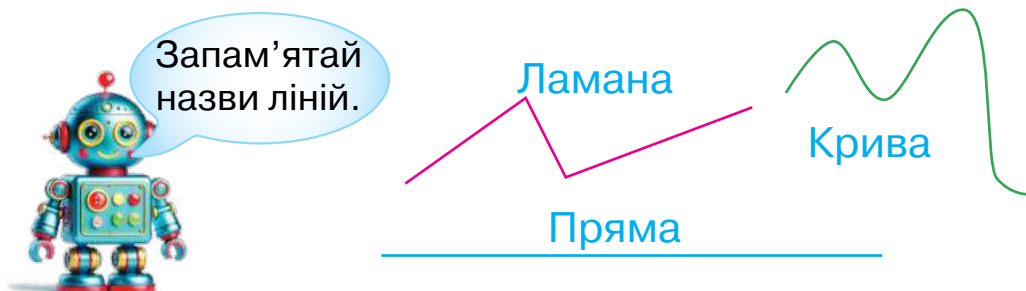
2. Чому предмети об'єднані в групи саме так? Що в кожній групі спільного, а що — відмінного?

3. Поділи предмети на дві групи. Назви ще по одному предмету, який можна віднести до кожної із цих груп.

4. Чим різняться лінії на малюнку?

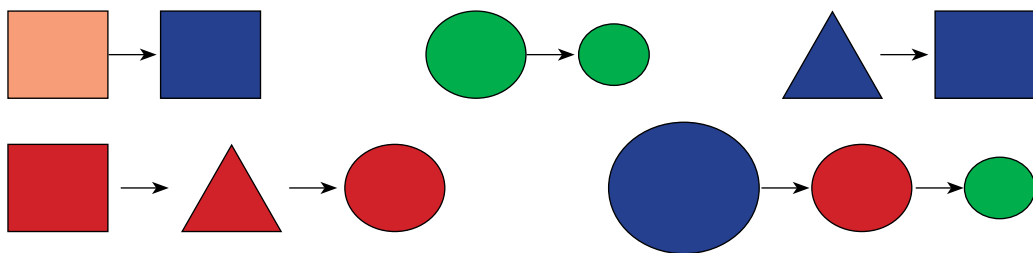
1. Назви предмети кожної групи одним словом.
Для чого призначені ці предмети? Скільки їх у кожній групі?

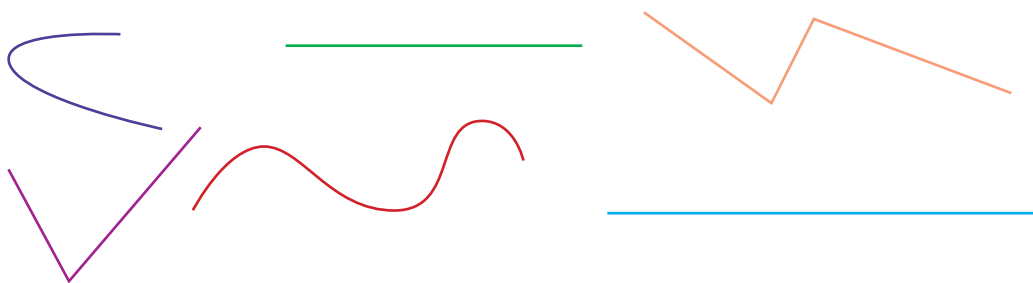
2. Що «зайве» в кожній групі предметів?

3. Як змінюються фігури?

4. Якого кольору прямі лінії, криві лінії, ламані лінії?

1.

Пригадай казку «Рукавичка». Скільки звірів на малюнку? Хто перший заліз у рукавичку? Хто залізе наступний? Хто де перебуває? Хто поряд із лисичкою? Хто з цих звірів найбільший? А хто — найменший?

2.

Де чий стільчик?

3.

Добери чохол до кожного телефона.

Український освітнянський видавничий центр
«Оріон»

1.

Скільки метеликів; папуг? Скільки тварин?
Хто де?

2.

Скільки тварин у цирковій піраміді? Хто
зверху, а хто — знизу?

3.

Якого кольору ґвинтокрили летять у напрямку,
що вказує стрілка?

Український освітнянський видавничий центр

1.

- Скільки звірят на малюнку? У кого з них довші вуха? У кого довший хвіст?
- Скільки птахів? У кого довші лапи? У кого довший дзьоб?

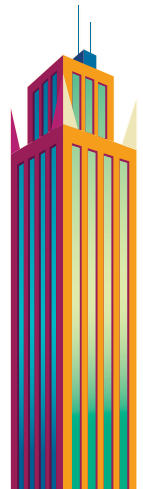
2.

Стрічка якого кольору у віночку найдовша; найкоротша; найвужча? Стрічки яких кольорів однакової ширини?

3.

Який будинок найвищий; найнижчий? Чи є будинки однакової висоти? Вкажи їх.

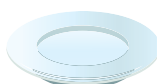
1. Чого зазвичай буває по два?

2. Які рукавички утворять пару? Яка рукавичка залишилася без пари?

3. Який предмет посуду не має пари?

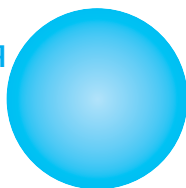

4. До кожного предмета добери фігуру, форму якої він має.

Куб

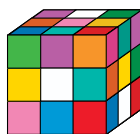
Куля

Конус

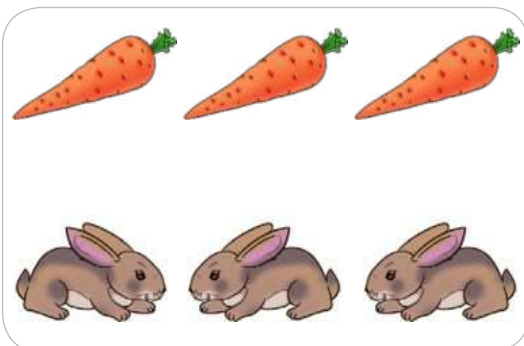
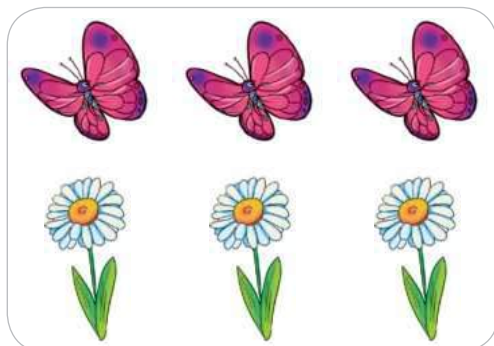

Запам'ятай назви фігур.

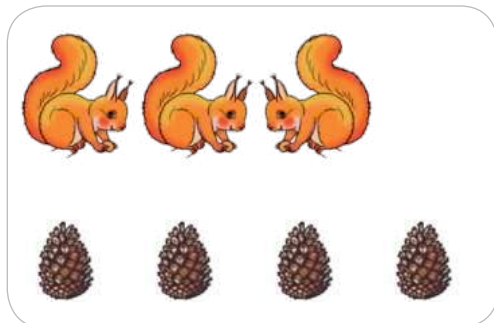

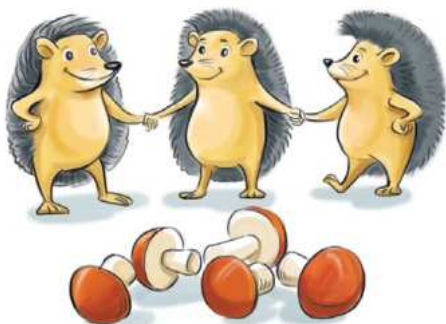
1. Перевір, чи порівну квіточок і метеликів;
зайчиків і морквин.

2. Чого на малюнках більше: білочок чи шишок;
мишенят чи колосків?

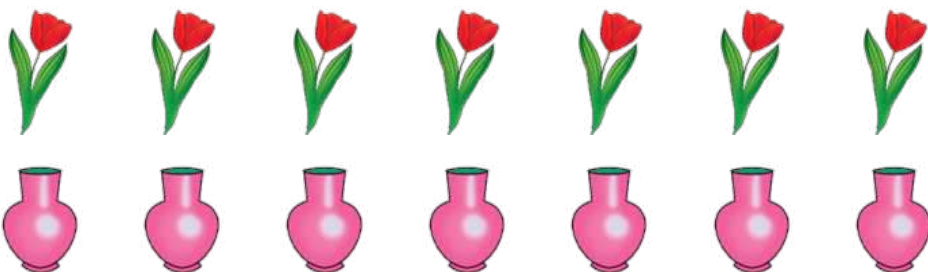

3. • Скільки їжачків на малюнку? Скільки грибів?
Чи всім їжачкам вистачить грибів?
• Чи кожній пташці дістанеться черв'ячок?

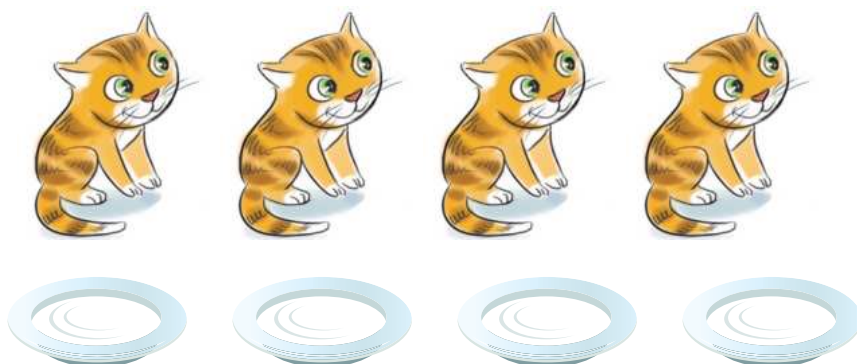
1. Перевір, чи стільки само ваз, як і квіток.

2. Намалюй у зошиті стільки квадратиків, скільки цукерок на малюнку.

3. Чи для кожного котика є миска?

4. Якого взуття більше: літнього чи зимового?

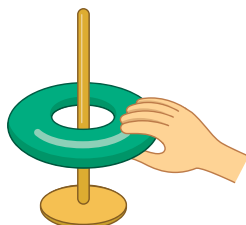
ЧИСЛА 1 — 10

1. Що зображено на кожному малюнку?

2. Скільки кілець у пірамідці?

3. Який предмет на малюнку один, а яких — багато?

4. Хто із звірят рухається першим? Хто — останнім?

5. Назви, що тримає кожний хлопчик у лівій руці, а що — у правій.

Український освітнянський видавничий центр
«Оріон»

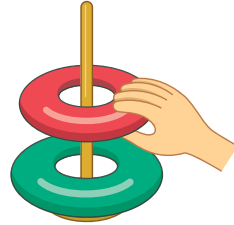

1. Що зображено на кожному малюнку?

2. Скільки кілець у пірамідці? Як утворюється число 2?

1 і 1 — це 2.

3. Чого на малюнку є по 2?

4. Який автомобіль їде другим?

5. Розглянь геометричні фігури.

Точка

Відрізок

Пряма

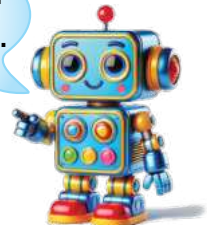
Промінь

Промінь

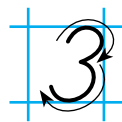
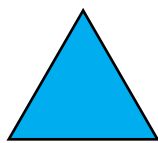

Запам'ятай
назви фігур.

1. Що зображено на кожному малюнку?

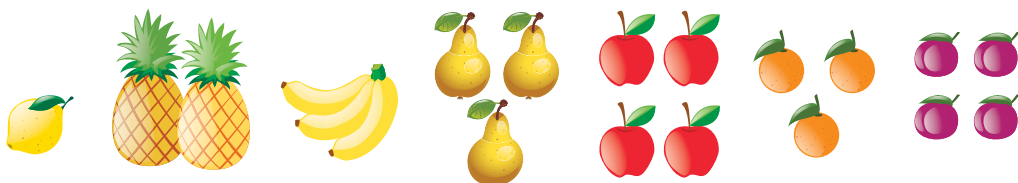

2. Скільки кілець у пірамідці? Як утворюється число 3?

2 і 1 — це 3.

3. Чого на малюнку є по 3?

4. Якого кольору третій вагон у потязі?

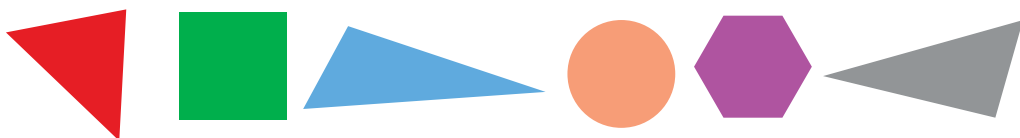
Числа 1 і 3 — **«сусіди»** числа 2.

Число 1 **попереднє** щодо числа 2.

Число 3 **наступне** щодо числа 2.

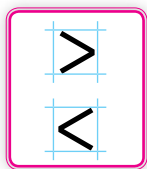

5. Скільки трикутників на малюнку?

1. Скільки груш на малюнку ліворуч? А на малюнку праворуч? Яке число менше — 1 чи 2?

1

<

2

Один менше від двох.

2. Скільки кульок на малюнку ліворуч? А на малюнку праворуч? Яке число більше — 2 чи 1?

2

>

1

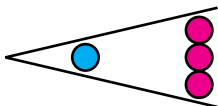
Два більше за один.

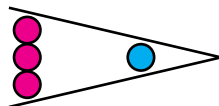
3. Скільки каченят на кожному малюнку? Запиши ці числа й порівняй.

4. Зайчечка розклало моркву й капусту в коморі. Чого більше — морквин чи капустин?

1 < 3

3 > 1

Записи, які містять знак > або <, називають **нерівностями**.

1. Скільки ромашок на малюнку? Скільки тюльпанів? Порівняй числа.

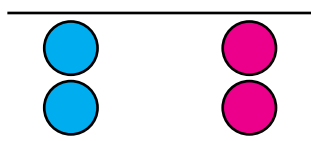
$$3 = 3$$

Три дорівнює трьом.

2.

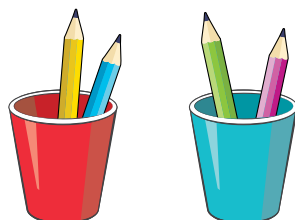
$$2 = 2$$

Запис, який містить знак $=$, називають **рівністю**.

3.

Скільки олівців у кожному стакані?

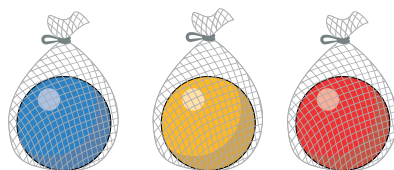

Прочитай рівність: $2 = 2$.

4.

Скільки сіток? Скільки м'ячів? Порівняй кількість сіток і кількість м'ячів.

Прочитай рівність: $3 = 3$.

5.

Порівняй числа.

2 і 1

3 і 3

3 і 1

3 і 2

1 і 1

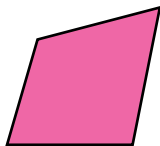
2 і 3

2 і 2

1 і 2

1. Що зображено на кожному малюнку?

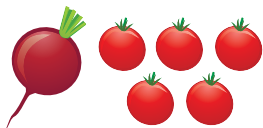

2. Скільки кілець у пірамідці? Як утворюється число 4?

3 і 1 — це 4.

3. Чого на малюнку є по 4?

4. Який спортсмен виступає під четвертим номером?

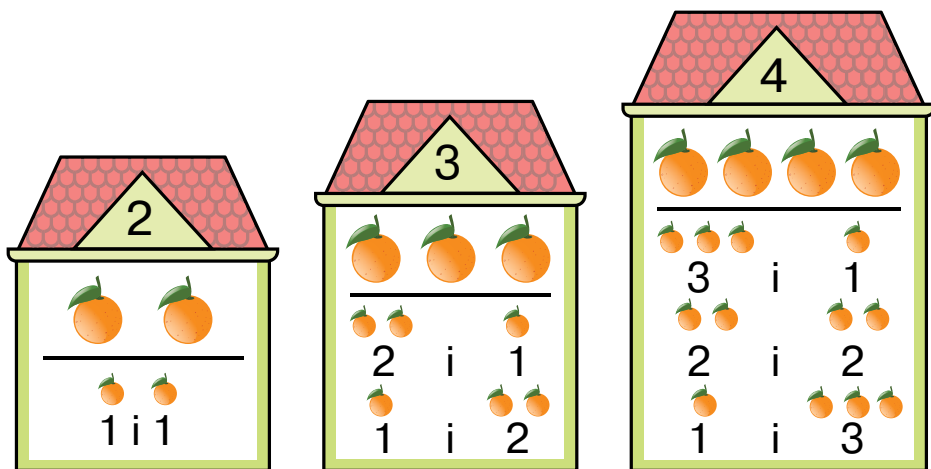

5. Мишка розклала в нірці зернятка пшениці, вівса і гречки. Яких зерняток найбільше? Яких найменше? Склади й запиши в зошит нерівності.

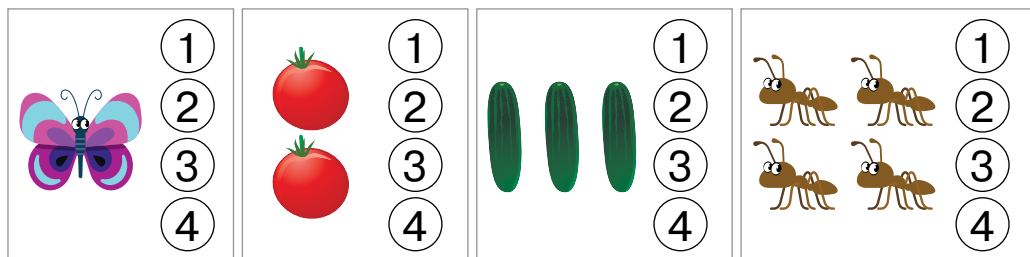
1. Розглянь, як можна розкласти мандарини на дві купки. Запам'ятай склад чисел 2, 3 і 4.

Кожне число, крім числа 1, складається з двох менших.

2. Якому числу відповідає кількість зображених на кожному малюнку предметів?

Яких овочів на малюнку більше: помідорів чи огірків? Яких комах на малюнку більше: метеликів чи мурашок? Склади нерівності й запиши в зошит.

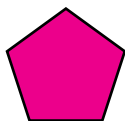

3. Назви й запиши «сусідів» числа 3; «сусідів» числа 2.

Український освітнянський видавничий центр
«Оріон»

1. Що зображено на кожному малюнку?

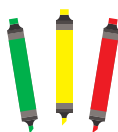

2. Скільки кілець у пірамідці? Як утворюється число 5?

4 і 1 — це 5.

3. Чого на малюнку є по 5?

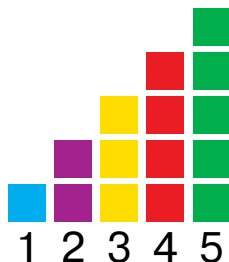
4. Яка фігура розміщена в рядку п'ятою, коли рахувати: зліва направо; справа наліво?

5. Назви й запиши «сусідів» числа 3; «сусідів» числа 4.

6. Як побудовані стовпці?
Яке число найбільше?
Яке — найменше?

1 2 3 4 5

1.

Розглянь малюнки. Скільки тваринок було? Скільки стало? Виконай дію додавання за зразком.

$2 + 1 = 3$ До двох додати один — буде три.

$1 + 1$

$3 + 1$

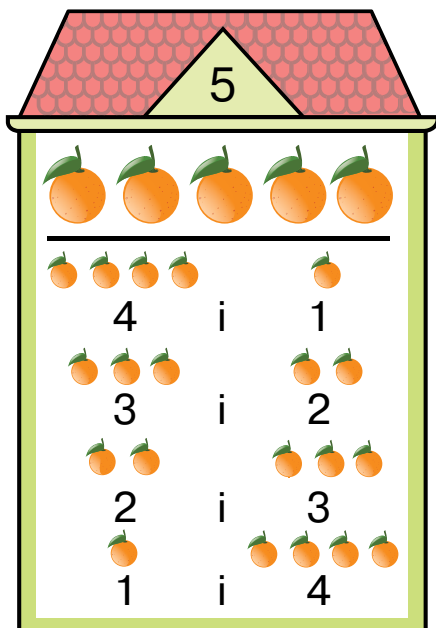
2.

Виконай дію додавання за кожним малюнком. Запиши в зошит.

1. Розглянь, як можна розкласти 5 мандаринів на дві купки. Запам'ятай склад числа 5. Запиши в зошит.

$$5 = 4 + 1$$

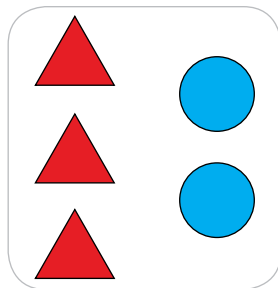
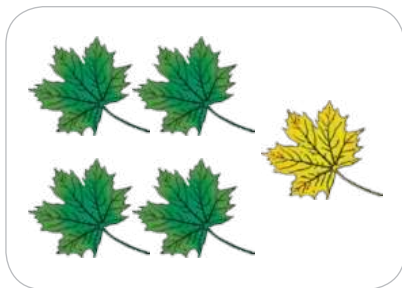
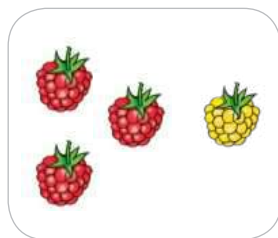
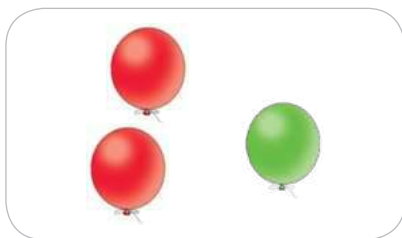
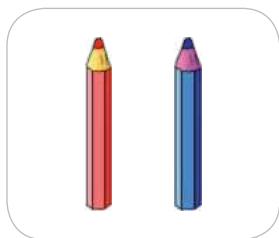
$$5 = 3 + 2$$

$$5 = 2 + 3$$

$$5 = 1 + 4$$

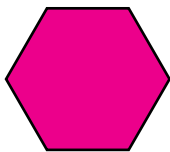

2. Виконай дію додавання за кожним малюнком. Запиши в зошит.

1. Що зображено на кожному малюнку?

2. Скільки курчат є? Скільки стане? Як утворюється число 6?

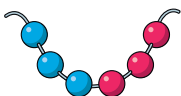
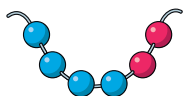
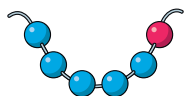
1

5

$$5 + 1 = 6$$

3. Скільки всього намистин у кожній низці? Скільки з них синіх і скільки червоних? Запиши склад числа 6 за зразком.

$$6 = 5 + 1$$

$$6 = 4 + \square$$

$$6 = \square + \square$$

$$6 = \square + \square$$

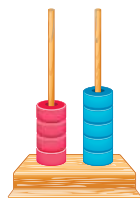
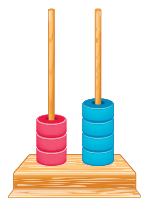
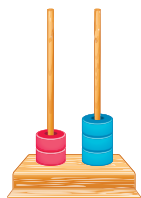
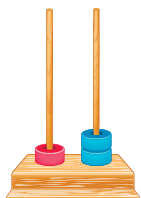
$$6 = \square + \square$$

4. Назви й запиши «сусідів» числа 4; «сусідів» числа 5.

5. Порівняй числа за малюнками. Запиши нерівності в зошит.

$$1 < \square$$

$$\square < 3$$

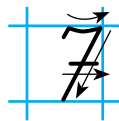
$$\square < \square$$

$$\square < \square$$

$$\square > \square$$

1. Що зображено на кожному малюнку?

2. Скільки цуценят є? Скільки стане? Як утворюється число 7?

6

1

$$6 + 1 = 7$$

3. Скільки всього квіток у кожному глечику? Скільки з них ромашок і скільки волошок? Запиши склад числа 7 за зразком.

$$7 = 6 + 1$$

4. У тижні сім днів. Запам'ятай їхні назви.

Понеділок

Середа

П'ятниця

Неділя

Вівторок

Четвер

Субота

Український освітнянський видавничий центр

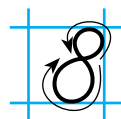
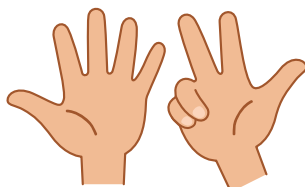
«Оріон»

23

1. Що зображено на кожному малюнку?

2. Скільки кошенят є? Скільки стане? Як утворюється число 8?

$$7 + 1 = 8$$

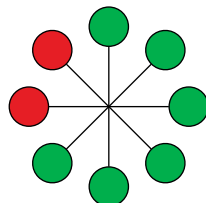
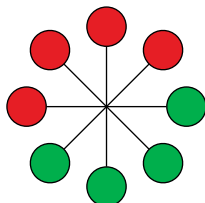
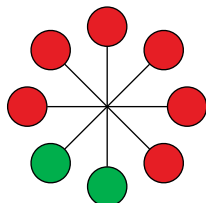
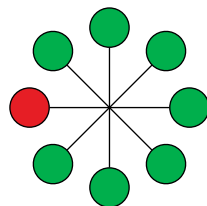
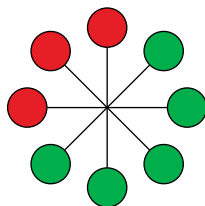
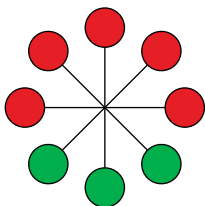
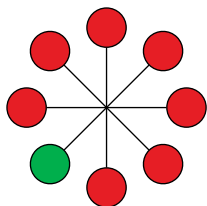
7

1

3. Скільки всього кружечків у кожній фігурі? Скільки з них червоних і скільки зелених? Запиши склад числа 8.

4. Відрізок якого кольору найдовший; якого кольору найкоротший?

1. Що зображено на кожному малюнку?

2. Скільки курей є біля годівниці? Скільки стане? Як утворюється число 9?

8

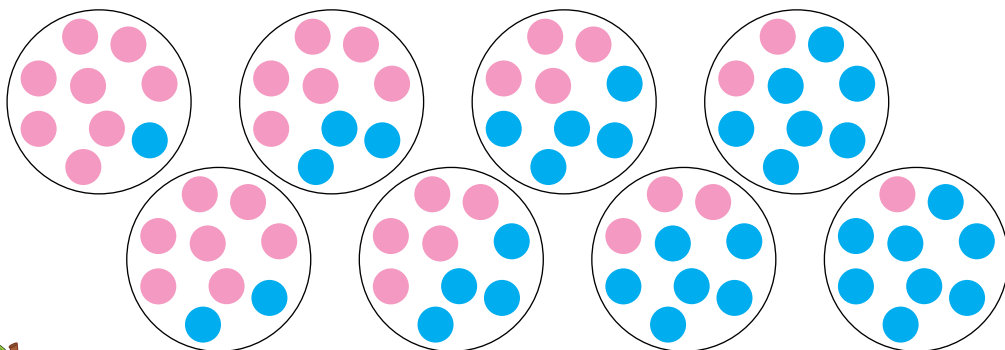
1

$$8 + 1 = 9$$

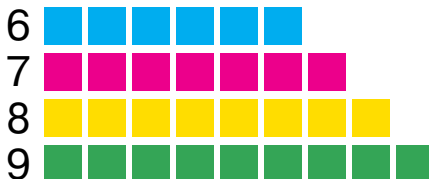
3. Скільки всього кружечків у кожному колі? Скільки з них рожевих і скільки синіх? Запиши склад числа 9.

4. Запиши «сусідів» числа 6; «сусідів» числа 8; «сусідів» числа 5.

5. Як побудовані смужки?
Яке число найбільше?
Яке — найменше?

1. Що зображено на кожному малюнку?

2. Скільки капустин є? Скільки стане? Як утворюється число 10?

9

1

$$9 + 1 = 10$$

3. Скільки всього трикутників на хвості кожного повітряного змія? Скільки з них червоних і скільки зелених? Запиши склад числа 10.

4. Порівняй кількість машин. Запиши в зошит нерівність.

Український освітнянський видавничий центр
«Оріон»

1.

Розглянь малюнки. Опиши, що відбулося.
Виконай дію віднімання за зразком.

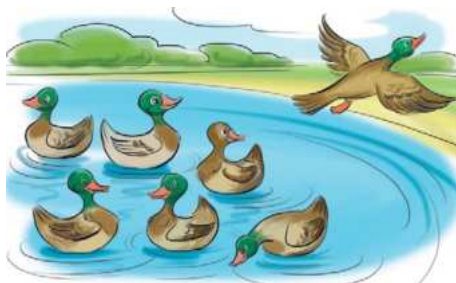
$$4 - 1 = 3$$

Від чотирьох відняти один — буде три.

2.

Виконай дію віднімання за кожним малюнком.
Запиши в зошит.

Український освітнянський видавничий центр

1. Скільки коліс у кожного транспортного засобу?

3

2

1

0

У санчат коліс немає. У такому разі кажуть, що в санчат нуль коліс.

2. Скільки пташенят було в гніздечку? Скільки залишилося? Як утворюється число 0?

4

0

4 – 4 = 0

Віднімаючи однакові числа, дістаємо число нуль.

3. Виконай віднімання.

5 – 5

3 – 3

7 – 7

9 – 9

10 – 10

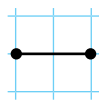
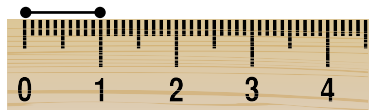
4. Порівняй кількість корабликів. Запиши нерівність у зошит.

5. На якому місці за порядком розміщено трикутник? Чому діти показали різні числа?

Український освітнянський видавничий центр
«Оріон»

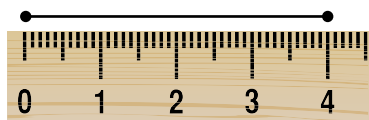

Для визначення довжини використовують мірку: **1 сантиметр**.

Коротко записують: **1 см**.

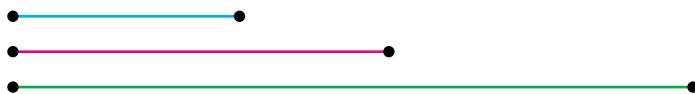
Яка довжина відрізка?

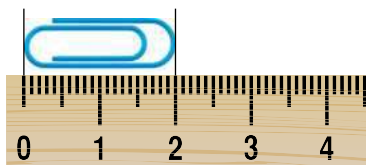
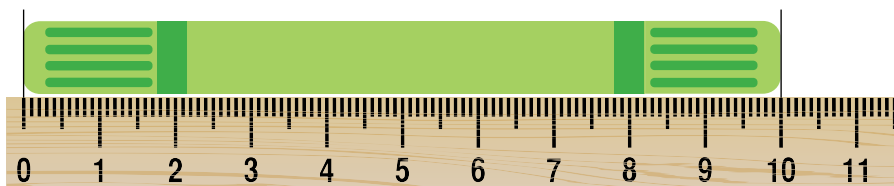
Зверни увагу,
як правильно
прикладати лінійку.

Виміряй довжину кожного відрізка.

Яка довжина маркера? Яка довжина скріпки?

Ламана зеленого кольору має 3 ланки. Скільки ланок мають інші ламані?

Український освітнянський видавничий центр

1. Який день тижня сьогодні? Який день тижня був учора?

2. Пригадай і розкажи, що ти робив з учорашнього ранку до сьогоднішнього.

3. Доба поділяється на 4 частини.

ніч

ранок

день

вечір

4. Криві та ламані лінії бувають замкнені й незамкнені.

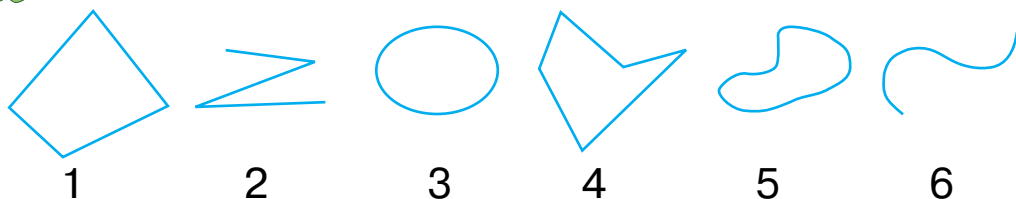
Незамкнені лінії

Замкнені лінії

5. Назви номери ліній, які є замкненими.

1

2

3

4

5

6

Український освітнянський видавничий центр
«Оріон»

Додаткові завдання

1. Якому числу відповідає кількість зображених на кожному малюнку предметів?

5

6

7

8

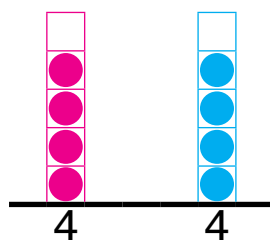
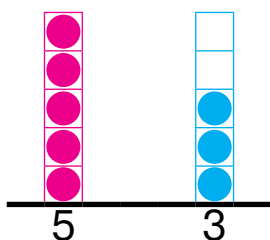
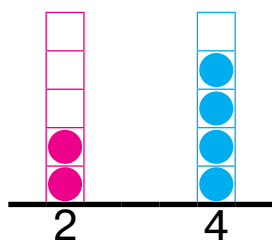
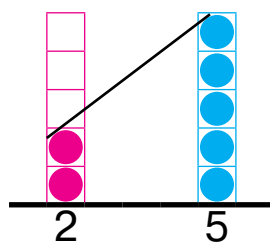
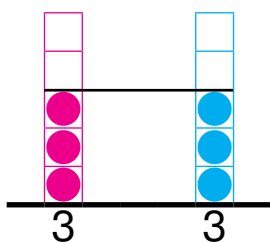
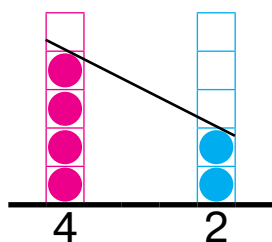

10

9

2. Порівняй числа, скориставшись малюнками. Запиши в зошит відповідні нерівності.

3. Виконай дію додавання за малюнком. Запиши в зошит.

Український освітнянський видавничий центр

«Оріон»

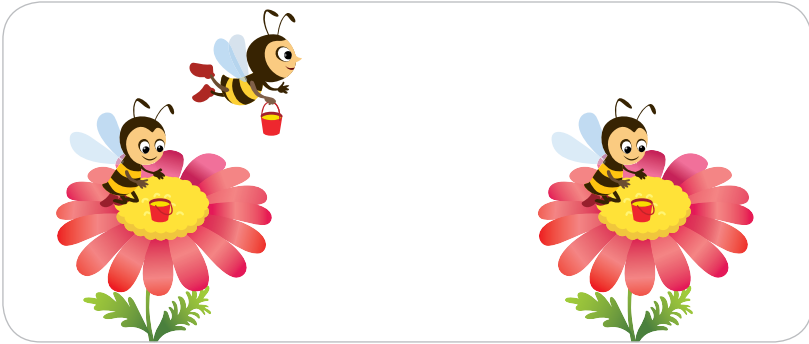
31

4.

Виконай дію віднімання за малюнками.
Запиши в зошит.

5.

Розкажи за малюнками, що робив хлопчик у
різні частини доби.

Український освітнянський видавничий центр
«Оріон»

6. Пригадай склад чисел 5 і 4. Виконай віднімання.

$$\begin{array}{cccc} 5 - 3 & 5 - 4 & 5 - 1 & 5 - 2 \\ 4 - 3 & 4 - 1 & 4 - 2 & 4 - 4 \end{array}$$

7. Порівняй.

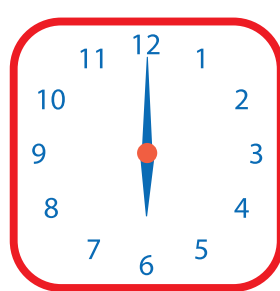
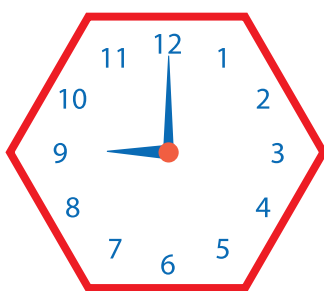
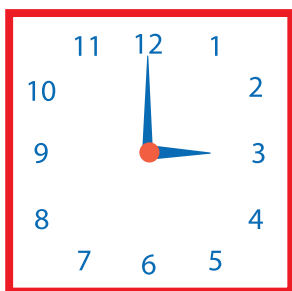
$$7 \text{ і } 3 \quad 6 \text{ і } 10 \quad 4 \text{ і } 3 \quad 8 \text{ і } 9 \quad 10 \text{ і } 0$$

8. Якою рукою дівчинка кинула м'яч?

9. Котру годину показує кожний годинник?

10. Завтра буде п'ятниця. Який день тижня сьогодні? Який день тижня був учора?

Понеділок

Середа

П'ятниця

Неділя

Вівторок

Четвер

Субота

Український освітнянський видавничий центр

«Оріон»

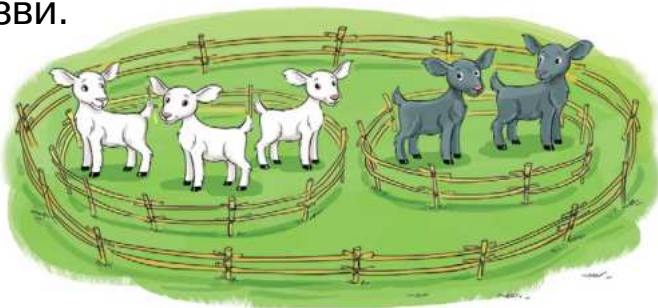
33

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 10

1. Числа при додаванні мають назви. Запам'ятай ці назви.

$$\begin{array}{ccccccc} 3 & + & 2 & = & 5 \\ \text{доданок} & & \text{доданок} & & \text{сума} \end{array}$$

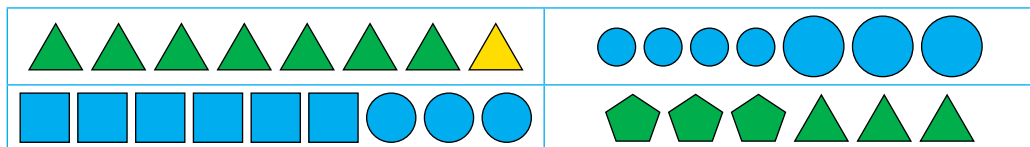

2. Виконай додавання чисел за кожним малюнком. Запиши в зошит. Назви компоненти дії додавання. Скористайся зразком.

$$5 + 2 = 7$$

Перший доданок — п'ять, другий доданок — два, сума — сім.

3. Яких комах на малюнку більше? Запиши нерівність у зошит.

Український освітянський видавничий центр
«Оріон»

1. Числа при відніманні мають на́зви. Запам'ятай ці на́зви.

5

—

2

=

3

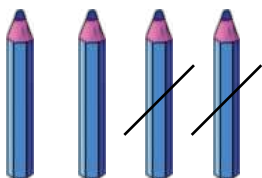
зменшуване

від'ємник

різниця

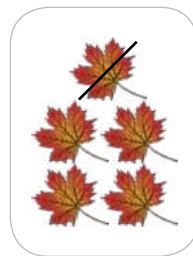

2. Виконай віднімання чисел за кожним малюнком. Запиши в зошит. Назви компоненти дії віднімання. Скористайся зразком.

$$4 - 2 = 2$$

Зменшуване — чотири, від'ємник — два, різниця — два.

3. Яких ліній на малюнку більше — замкнених чи незамкнених?

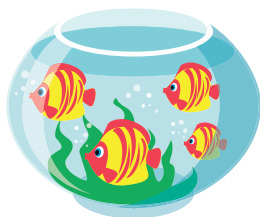
Український освітянський видавничий центр

«Оріон»

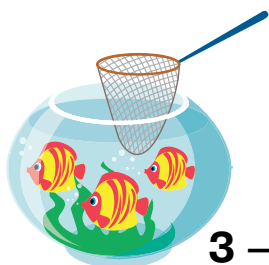
1. Скільки всього рибок у двох акваріумах?

$$4 + 0 = 4$$

2. Скільки рибок забрали з акваріума? Скільки залишилося?

$$3 - 0 = 3$$

**Додаючи й віднімаючи
число 0, дістаємо
те саме число.**

Обчислити —
виконати
вказані дії.

3. Обчисли.

$$5 + 0 \quad 7 + 0 \quad 2 + 0 \quad 10 + 0 \quad 3 + 0$$

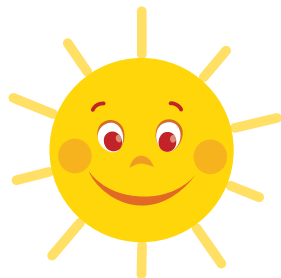
$$5 - 0 \quad 7 - 0 \quad 2 - 0 \quad 10 - 0 \quad 3 - 0$$

4. Скориставшись числовим відрізком, запиши числа, які менші від числа 5.

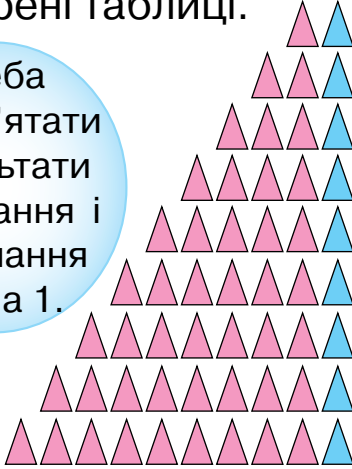
5. Скільки промінців зображено на малюнку сонечка?

1. Полічи фігури в кожному рядку. Розглянь, як утворені таблиці.

Треба запам'ятати результати додавання і віднімання числа 1.

$$1 + 1 = 2$$

$$2 + 1 = 3$$

$$3 + 1 = 4$$

$$4 + 1 = 5$$

$$5 + 1 = 6$$

$$6 + 1 = 7$$

$$7 + 1 = 8$$

$$8 + 1 = 9$$

$$9 + 1 = 10$$

$$2 - 1 = 1$$

$$3 - 1 = 2$$

$$4 - 1 = 3$$

$$5 - 1 = 4$$

$$6 - 1 = 5$$

$$7 - 1 = 6$$

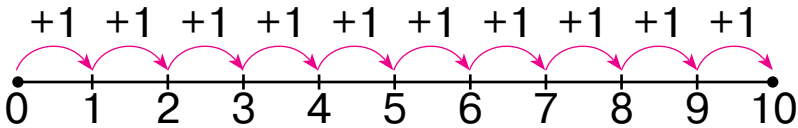
$$8 - 1 = 7$$

$$9 - 1 = 8$$

$$10 - 1 = 9$$

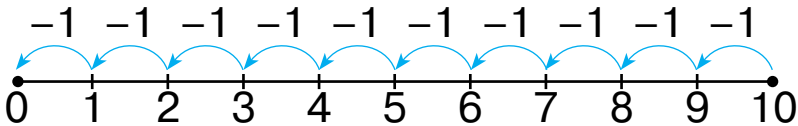
2. Виконай додавання за допомогою числового відрізка.

Додаючи число 1, дістаємо наступне число.

3. Виконай віднімання за допомогою числового відрізка.

Віднімаючи число 1, дістаємо попереднє число.

4. Виміряй довжину відрізка синього кольору.

Український освітнянський видавничий центр

«Оріон»

1. Полічи фігури в кожному рядку. Поясни, як утворені таблиці.

Треба
запам'ятати
результати
додавання і
віднімання
числа 2.

$$1 + 2 = 3$$

$$2 + 2 = 4$$

$$3 + 2 = 5$$

$$4 + 2 = 6$$

$$5 + 2 = 7$$

$$6 + 2 = 8$$

$$7 + 2 = 9$$

$$8 + 2 = 10$$

$$3 - 2 = 1$$

$$4 - 2 = 2$$

$$5 - 2 = 3$$

$$6 - 2 = 4$$

$$7 - 2 = 5$$

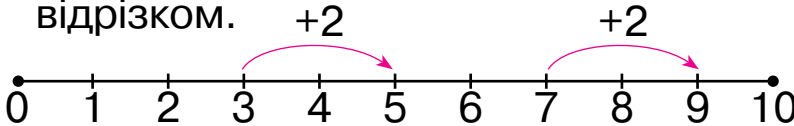
$$8 - 2 = 6$$

$$9 - 2 = 7$$

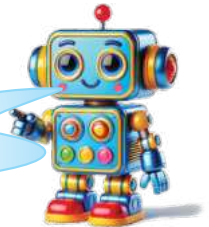
$$10 - 2 = 8$$

2. Виконай додавання, скориставшись числовим відрізком.

Числа 3 і 7 збільшили на 2.

3. Збільш на 2 кожне з чисел:
4; 2; 6; 8.

4. Виконай віднімання.

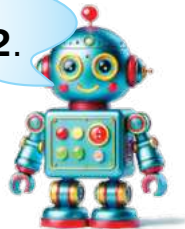
$$8 - 2$$

$$5 - 2$$

$$4 - 2$$

$$10 - 2$$

Кожне число
зменшили на 2.

5. Виміряй довжину відрізка.

Український освітнянський видавничий центр
«Оріон»

1.

Що спільного й що відмінного на малюнках?
Поясни, як виконали дію додавання.

$$3 + 2 = 5$$

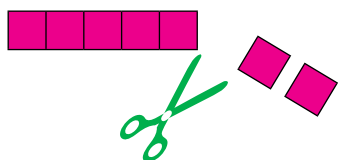
$$3 + 1 + 1 = 5$$

$$3 + 2 = 3 + 1 + 1 = 5$$

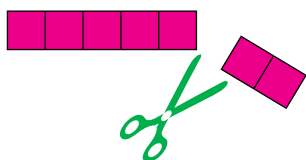

2.

Поясни, як виконали дію
віднімання.

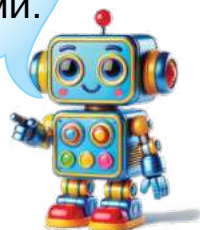
$$7 - 1 - 1 = 5$$

$$7 - 2 = 5$$

$$7 - 1 - 1 = 7 - 2 = 5$$

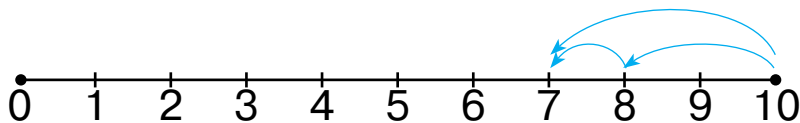
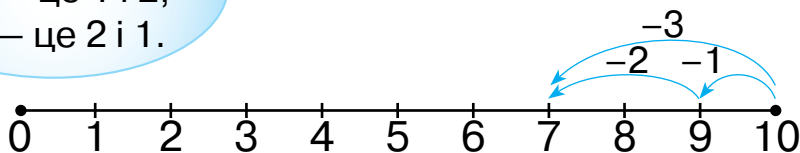
Число
можна
додавати
й віднімати
частинами.

3.

Виконай віднімання частинами, скористав-
шись числовим відрізком. Запиши в зошит.

Пригадай!
3 — це 1 і 2,
3 — це 2 і 1.

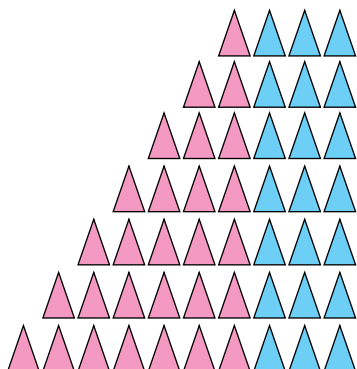

Український освітнянський видавничий центр

1. Полічи фігури в кожному рядку. Поясни, як утворені таблиці. Запам'ятай результати додавання і віднімання числа 3.

$$1 + 3 = 4$$

$$2 + 3 = 5$$

$$3 + 3 = 6$$

$$4 + 3 = 7$$

$$5 + 3 = 8$$

$$6 + 3 = 9$$

$$7 + 3 = 10$$

$$4 - 3 = 1$$

$$5 - 3 = 2$$

$$6 - 3 = 3$$

$$7 - 3 = 4$$

$$8 - 3 = 5$$

$$9 - 3 = 6$$

$$10 - 3 = 7$$

2. Що спільного й що відмінного на малюнках? Що спільного й що відмінного в обчисленнях?

$$3 + 1 = 4$$

$$1 + 3 = 4$$

Від переставляння доданків сума не зміниться.

3. Обчисли. $4 + 3$ $5 + 2$ $6 + 2$ $9 + 1$
 $3 + 4$ $2 + 5$ $2 + 6$ $1 + 9$

4. Скільки замкнених кривих на малюнку?

1. Прочитай записи на картках.

$6 + 3$

$9 - 8$

$7 - 2$

$4 + 6$

Такі записи називають **виразами**.

Вираз $6 + 3$ читай так: **сума чисел шість і три**.

Вираз, який містить знак **+**, називають **сумою**.

Вираз $9 - 8$ читай так: **різниця чисел дев'ять і вісім**.

Вираз, який містить знак **-**, називають **різницею**.

2. Знайди суму чисел: 5 і 2; 7 і 3; 1 і 2.

3. Знайди різницю чисел: 6 і 3, 10 і 2, 5 і 1.

4. Знайди суму й різницю поданих чисел.
7 і 2 5 і 3

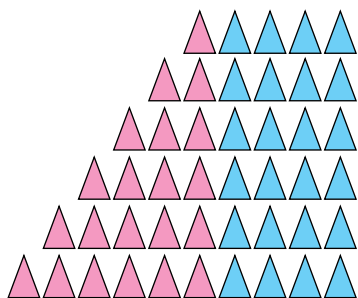

5. Запиши суму й різницю чисел за малюнками.
Обчисли.

1. Полічи фігури в кожному рядку. Поясни, як утворені таблиці. Запам'ятай результати додавання і віднімання числа 4. Які випадки додавання з тих, що є в таблиці, ти вже знаєш?

$$1 + 4 = 5$$

$$2 + 4 = 6$$

$$3 + 4 = 7$$

$$4 + 4 = 8$$

$$5 + 4 = 9$$

$$6 + 4 = 10$$

$$5 - 4 = 1$$

$$6 - 4 = 2$$

$$7 - 4 = 3$$

$$8 - 4 = 4$$

$$9 - 4 = 5$$

$$10 - 4 = 6$$

2. Обчисли.

$$4 + 4$$

$$1 + 3$$

$$5 - 4$$

$$4 - 3$$

$$3 + 3$$

$$1 + 0$$

$$3 - 2$$

$$10 - 2$$

$$2 + 2$$

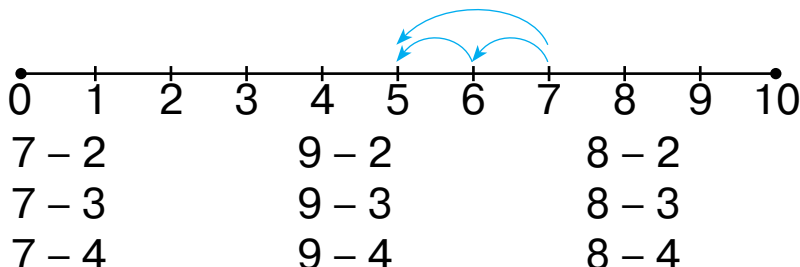
$$1 + 4$$

$$5 - 3$$

$$10 - 4$$

3. Виконай віднімання чисел частинами, скориставшись числовим відрізком.

4. Накресли в зошиті відрізок завдовжки 5 см.

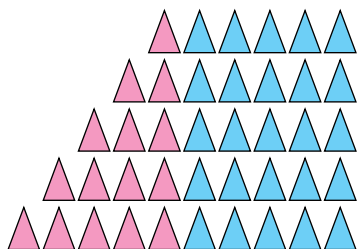

Познач у зошиті кінці відрізка та з'єднай ці точки.

1. Полічи фігури в кожному рядку. Поясни, як утворені таблиці. Запам'ятай результати додавання і віднімання числа 5. Які випадки додавання з тих, що є в таблиці, ти вже знаєш?

$$1 + 5 = 6$$

$$2 + 5 = 7$$

$$3 + 5 = 8$$

$$4 + 5 = 9$$

$$5 + 5 = 10$$

$$6 - 5 = 1$$

$$7 - 5 = 2$$

$$8 - 5 = 3$$

$$9 - 5 = 4$$

$$10 - 5 = 5$$

2. а) Прочитай вирази, які можна скласти за малюнком.

$$4 + 3$$

$$7 - 3$$

$$7 - 4$$

- б) Обчисли ці вирази. Що в них спільного й що відмінного?

3. Обчисли суми й склади та обчисли різниці за зразком.

$$5 + 3 = 8$$

$$4 + 2$$

$$5 + 4$$

$$3 + 1$$

$$8 - 3 = 5$$

$$8 - 5 = 3$$

4. Збільш на 2 кожне із чисел: 4; 7; 2; 6; 8.

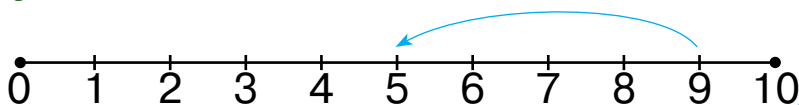

5. Побудуй відрізок завдовжки 7 см.

1. Розглянь, як виконали віднімання $9 - 4$.

Стрілка вказує на число 5.

5 — це **значення виразу** $9 - 4$.

Коли
виконаємо
дію,
дістанемо
значення
виразу.

2. Знайди значення виразів.

$4 + 5$

$6 + 3$

$3 + 4$

$5 + 2$

$10 - 0$

$3 + 0$

$8 - 5$

$8 - 1$

$7 - 2$

$9 - 3$

3. Вирази можна прочитати по-різному.

Знак «+» читаємо **плюс**. Знак «-» читаємо **мінус**.

$5 + 3$

До п'яти додати три,
п'ять збільшити на три,
п'ять плюс три,
сума чисел п'ять і три.

$9 - 4$

Від дев'яти відняти чотири,
дев'ять зменшити на чотири,
дев'ять мінус чотири,
різниця чисел дев'ять і чотири.

4. Обчисли різницю чисел: 7 і 4; 8 і 3. Прочитай по-різному.

5. Виміряй довжину відрізка.
Побудуй відрізок, на 3 см довший.

На 3 см довший —
довжину збільшити на 3 см.

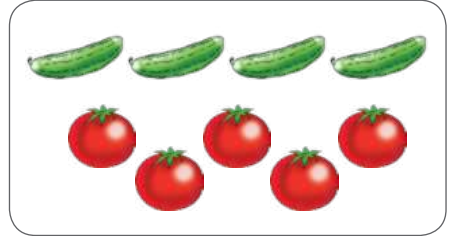
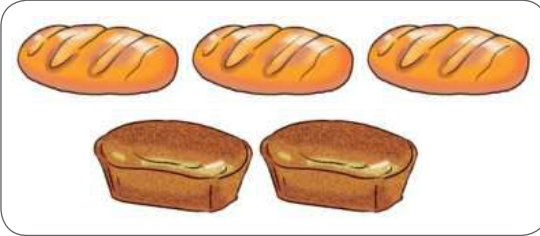
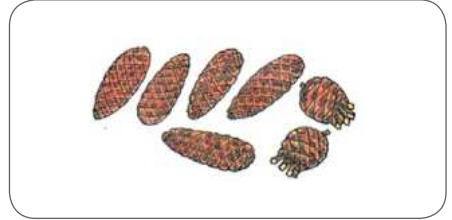
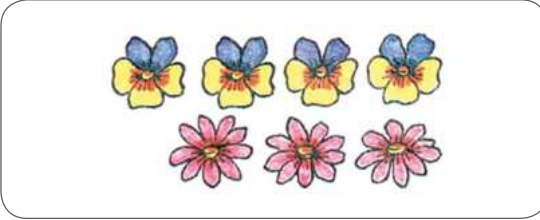
1.

Обчисли.

$$\begin{array}{cccccc}
 3 + 0 & 3 + 3 & 8 - 2 & 10 - 1 & 7 - 4 & 7 + 2 \\
 5 + 1 & 9 + 1 & 7 - 3 & 5 - 0 & 3 + 5 & 9 - 5
 \end{array}$$

2.

Склади й запиши по три вирази до кожного малюнка. Обчисли їхні значення.

3.

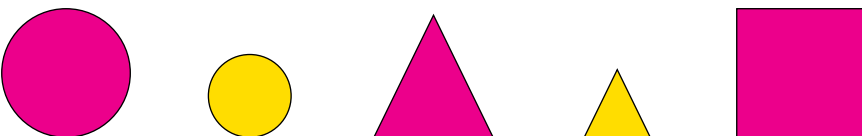
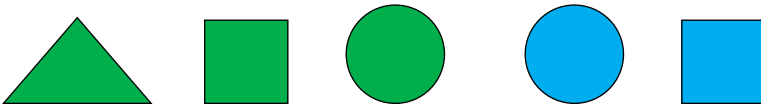
Накресли відрізок, на 4 см коротший від поданого.

На 4 см коротший —
довжину зменшити
на 4 см.

4*.

Яка фігура буде наступною в кожному ряді?

Український освітянський видавничий центр

1. У пакеті 3 зелені яблука й 2 червоні.
Скільки всього яблук у пакеті?

Треба
уявити, про що
йдеться
в задачі.

$$3 + 2 = 5$$

Щоб дізнатися,
скільки яблук разом,
треба додати числа 3 і 2.
Це буде 5. Отже, всього
в пакеті 5 яблук.

Запиши розв'язання в зошит.

2. Розв'яжи задачу.

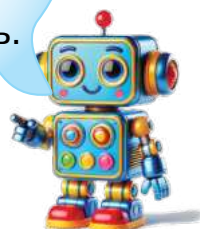
У пеналі було 5 олівців. Марійка поклала
в нього ще 3 олівці. Скільки олівців стало
в пеналі?

Щоб
дізнатися,
скільки олівців стало,
треба знайти суму
чисел 5 і 3.
Це задача, у якій
треба знайти суму
двох чисел.

Задачі
розв'язують
за допомогою
міркувань і
обчислень.

3. У задачі виділяють умову та запитання. Прочитай умову й запитання. Розв'яжи задачу.

На лузі паслося троє кіз та п'ятеро козенят.

Скільки всього кіз і козенят паслося на лузі?

В умові задачі описано ситуацію, яка містить числа та математичні відношення.

У запитанні задачі вказано, яке невідоме треба знайти.

4. Склади задачу за малюнком. Запиши розв'язання.

5. Обчисли.

$4 + 5$	$5 + 2$	$7 + 3$	$6 + 4$	$3 + 4$
$9 - 4$	$7 - 5$	$10 - 7$	$10 - 6$	$7 - 3$
$9 - 5$	$7 - 2$	$10 - 3$	$10 - 4$	$7 - 4$

6. Якого кольору на малюнку: прямі; відрізки; промені?

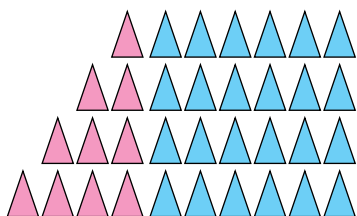

Український освітнянський видавничий центр

1. Полічи фігури в кожному рядку. Поясни, як утворені таблиці. Запам'ятай результати додавання і віднімання числа 6. Які випадки додавання з тих, що є в таблиці, ти вже знаєш?

$$1 + 6 = 7$$

$$2 + 6 = 8$$

$$3 + 6 = 9$$

$$4 + 6 = 10$$

$$7 - 6 = 1$$

$$8 - 6 = 2$$

$$9 - 6 = 3$$

$$10 - 6 = 4$$

2. Обчисли.

$$5 + 4$$

$$3 + 5$$

$$10 - 5$$

$$9 - 5$$

$$4 + 6$$

$$5 + 3$$

$$3 + 6$$

$$10 - 6$$

$$8 - 6$$

$$8 - 6$$

3. Розв'яжи задачу.

У кошику 6 огірків і 4 помідори.
Скільки всього огірків і помідорів у кошику?

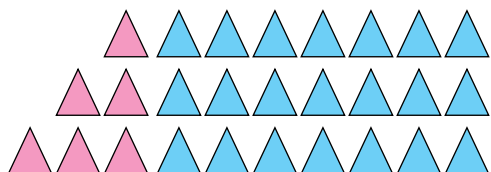

4. Склади задачу за малюнком. Запиши розв'язання в зошит.

1. Полічи фігури в кожному рядку. Поясни, як утворені таблиці. Запам'ятай результати додавання і віднімання числа 7. Які випадки додавання з тих, що є в таблиці, ти вже знаєш?

$$1 + 7 = 8$$

$$2 + 7 = 9$$

$$3 + 7 = 10$$

$$8 - 7 = 1$$

$$9 - 7 = 2$$

$$10 - 7 = 3$$

2. Розглянь ціnnики. Скільки коштують ці фрукти разом?

• 3 грн

• 7 грн

3. Обчисли.

$$1 + 7$$

$$9 - 7$$

$$7 + 0$$

$$10 - 0$$

$$2 + 7$$

$$7 - 7$$

$$0 + 7$$

$$10 - 10$$

4. Виміряй довжину смужки.

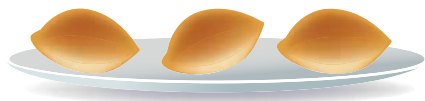

5. Котру годину показує кожний годинник?

1. Визнач, де більше пиріжків: на великій тарілці чи на двох маленьких?

Міркуй так: $2 + 2 = 4$, $3 < 4$,

отже, $3 < 2 + 2$.

2. Порівняй.

$3 \text{ і } 1 + 4$

$3 + 5 \text{ і } 7$

$4 + 3 \text{ і } 7$

$9 - 3 \text{ і } 5$

$5 \text{ і } 4 - 1$

$1 + 2 \text{ і } 5$

$7 - 7 \text{ і } 1$

$10 - 5 \text{ і } 5$

3. Обчисли.

$5 + 3$

$7 - 4$

$9 - 2$

$8 + 1$

$6 - 4$

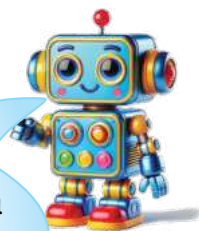
$8 - 5$

$4 + 6$

$2 + 7$

4. Виміряй довжину кожного відрізка. Порівняй їхні довжини.

Щоб порівняти довжини відрізків, треба порівняти числа.

$7 > 5$, отже $7 \text{ см} > 5 \text{ см}$.

5. Порівняй.

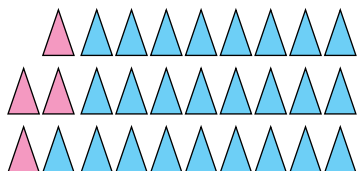
4 см і 8 см

9 см і 6 см

1. Полічи фігури в кожному рядку. Запам'ятай результати додавання і віднімання числа 8 і числа 9. Які випадки додавання з тих, що є в таблиці, ти вже знаєш?

$$1 + 8 = 9$$

$$9 - 8 = 1$$

$$2 + 8 = 10$$

$$10 - 8 = 2$$

$$1 + 9 = 10$$

$$10 - 9 = 1$$

2. Порівняй вирази в кожному стовпці. Що в них спільного? Обчисли.

$$9 + 1$$

$$8 + 2$$

$$8 + 1$$

$$2 + 7$$

$$1 + 9$$

$$2 + 8$$

$$1 + 8$$

$$7 + 2$$

$$10 - 9$$

$$10 - 8$$

$$9 - 8$$

$$9 - 2$$

$$10 - 1$$

$$10 - 2$$

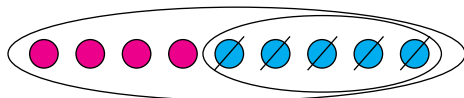
$$9 - 1$$

$$9 - 7$$

3. Розв'яжи задачу. Скористайся підказкою.

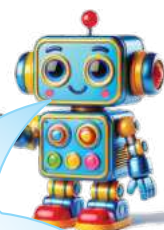
На клумбі розквітло 9 тюльпанів. Для букета зрізали 5 із них. Скільки тюльпанів залишилося квітнути на клумбі?

Записуємо вираз: $9 - 5$.

Це задача, у якій треба знайти різницю чисел.

Тюльпани можна позначити кружечками і закреслити стільки кружечків, скільки тюльпанів зрізали.

4. Склади задачу за малюнком. Запиши розв'язання в зошит.

Український освітнянський видавничий центр

Додаткові завдання

1. Порівняй вирази у кожному стовпці. Що в них спільного? Обчисли.

$2 + 6$	$7 + 1$	$5 + 3$	$9 + 1$	$4 + 6$
$6 + 2$	$1 + 7$	$3 + 5$	$1 + 9$	$6 + 4$

2. Порівняй.

$5 \text{ і } 4$	$0 \text{ і } 1$	$4 + 1 \text{ і } 1$	$5 - 1 \text{ і } 5$
$8 \text{ і } 0$	$2 \text{ і } 7$	$7 - 2 \text{ і } 4$	$6 + 1 \text{ і } 6$

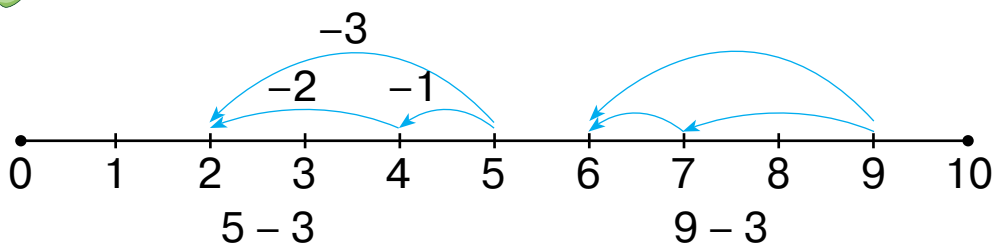

3. Пригадай, як пов'язані дії додавання і віднімання. Обчисли різниці, використавши значення суми.

$5 + 3 = 8$	$6 + 4 = 10$	$1 + 6 = 7$
$8 - 3$	$10 - 6$	$7 - 6$
$8 - 5$	$10 - 4$	$7 - 1$

4. Виконай віднімання числа 3 частинами.

5. Яка довжина синьої смужки? Побудуй відрізок, на 3 см довший, ніж синя смужка.

6. Накресли два відрізки: один — завдовжки 9 см, а інший — на 4 см коротший.

Український освітнянський видавничий центр

«Оріон»

7. а) Прочитай вирази, які можна скласти за малюнком.

$4 + 5$

$5 + 4$

$9 - 4$

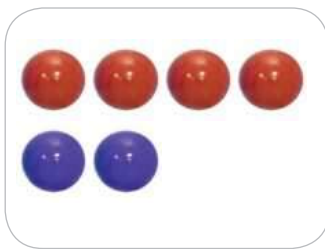
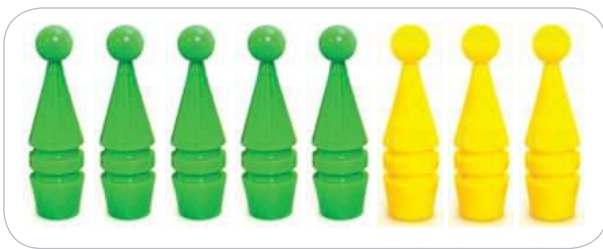
$9 - 5$

б) Обчисли значення виразів.

в) Що у цих виразах спільного і що — відмінного?

8. Склади по чотири вирази до кожного малюнка. Обчисли їх значення.

9. У змаганнях брали участь 5 лижників і 4 ковзанярі. Скільки всього спортсменів брало участь у змаганнях?

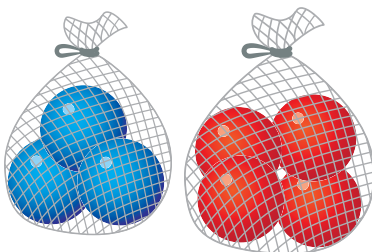
10. Снігову фортецю будувало 6 дітей, а в сніжки гралося 4 хлопчики. Скільки всього дітей були зайняті зимовими розвагами?

- 11.** Склади задачу за малюнком і виразом.
Розв'яжи задачу.

$$3 + 4$$

- 12.** Склади задачу за малюнком. Розв'яжи задачу.

- 13.** Пригадай сюжети розв'язаних раніше задач.
Подивися навкруги себе. Спробуй скласти
подібні задачі.

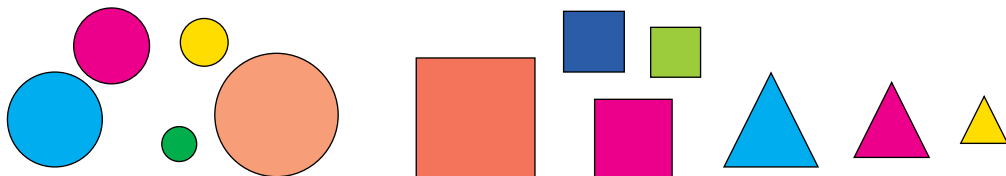

- 14.** Порівняй довжини.

8 см і 10 см 7 см і 1 см 5 см і 3 см

- 15*.** Як поділити фігури на три групи?

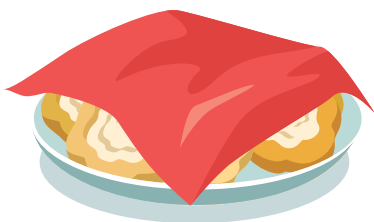
1. Розв'яжи задачу.

У команди лисенят 5 **синіх** автомобілів і 5 **червоних**. Скільки **всього** автомобілів є в команди лисенят?

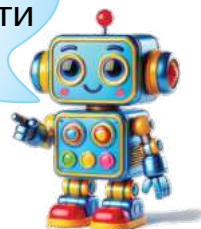

2. Розв'яжи задачу.

Мама **спекла** 9 ватрушок. За сніданком **з'їли** 3 ватрушки. Скільки ватрушок **залишилося**?

Визначай
в умові слова, які
допоможуть розв'язати
задачу.

3. Обчисли.

$$1 + 9$$

$$8 + 0$$

$$5 + 5$$

$$10 - 9$$

$$8 - 8$$

$$10 - 5$$

$$10 - 1$$

$$8 - 0$$

$$5 - 5$$

4. Порівняй.

$$8 \text{ і } 10$$

$$7 + 1 \text{ і } 7$$

$$10 - 0 \text{ і } 1$$

$$0 \text{ і } 9$$

$$6 + 4 \text{ і } 10$$

$$7 - 6 \text{ і } 1$$

5. Накресли два відрізки: один — завдовжки 3 см, а інший — на 4 см довший.

1. Прочитай задачу. Чи треба обчислювати в цій задачі?

В Іванки 7 повітряних кульок, у Марійки — стільки само. Скільки повітряних кульок у Марійки?

2. Дідусь знайшов 4 гриби, Михайлик — стільки само. Скільки всього грибів знайшли дідусь і Михайлик?

3. На полуденок спекли 5 пиріжків із вишнями й стільки само із сиром. Скільки всього пиріжків спекли на полуденок?

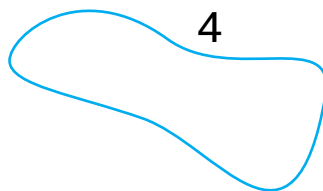
4. Обчисли.

$5 + 3$	$4 + 2$	$2 + 7$	$6 + 4$	$3 + 7$
$8 - 5$	$6 - 4$	$9 - 7$	$10 - 6$	$10 - 3$
$8 - 3$	$6 - 2$	$9 - 2$	$10 - 4$	$10 - 7$

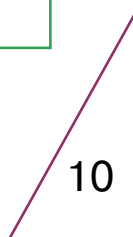
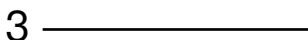
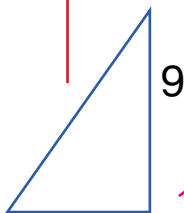

5. Назви номери фігур, які є:

- 1) прямими;
- 2) замкненими кривими;
- 3) незамкненими ламаними.

7

1. Порівняй умови задач. Що означають слова «на 1 більше»? Розглянь розв'язання.

1) В Оленки 5 ляльок, а в Іринки — стільки само та ще 1. Скільки ляльок в Іринки?

2) В Оленки 5 ляльок, а в Іринки — на 1 більше. Скільки ляльок в Іринки?

Це задача на збільшення числа на кілька одиниць. Її розв'язують дією додавання.

$$5 + 1 = 6$$

2. У нашому будинку 3 поверхи, а в сусідньому на 6 більше. Скільки поверхів у сусідньому будинку?

3. Порівняй.

$4 + 2 \text{ і } 5$

$7 - 3 \text{ і } 3$

$4 \text{ і } 10 - 0$

$7 \text{ і } 2 + 7$

$10 \text{ і } 10 + 0$

$5 + 5 \text{ і } 5$

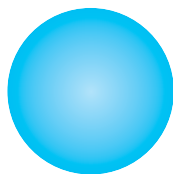

4. Розглянь малюнки предметів і геометричних фігур. На яку фігуру схожий кожний із предметів?

Куб

Куля

Циліндр

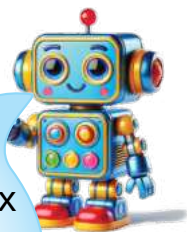

1. Скільки всього пиріжків на трьох тарілках?

$$3 + 3 + 4 = 10$$

Треба знайти суму двох чисел, запам'ятати результат і до нього додати третє число.

2. Скільки доданків у кожній сумі? Обчисли.

$$5 + 1 + 1 \quad 3 + 3 + 3 \quad 6 + 3 + 1 \quad 4 + 2 + 2$$

$$2 + 2 + 2 \quad 3 + 2 + 1 \quad 5 + 3 + 2 \quad 7 + 1 + 2$$

3. У дітей є 3 перегонові машинки, а на стоянці — на 5 машинок більше. Скільки машинок на стоянці?

4. а) Прочитай задачу й виділи голосом підкреслені слова.

Позмагатися вийшли 8 лижників. Незабаром 3 з них фінішували. Скільки ще лижників залишилося на дистанції?

б) Чи допомогли тобі підкреслені слова зрозуміти задачу? Розв'яжи її.

Український освітянський видавничий центр

«Оріон»

1. Скільки сонечок залишилося на листочку? Поясни обчислення.

Від зменшуваного віднімаємо перший від'ємник, запам'ятовуємо результат і від нього віднімаємо другий від'ємник.

$$7 - 1 - 2 = 4$$

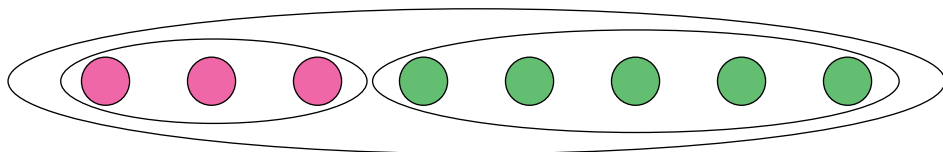
2. У кожній різниці назви зменшуване та від'ємники. Обчисли.

$$\begin{array}{cccc} 6 - 1 - 1 & 9 - 3 - 3 & 9 - 1 - 8 & 7 - 2 - 1 \\ 5 - 3 - 1 & 4 - 2 - 2 & 8 - 3 - 2 & 6 - 3 - 2 \end{array}$$

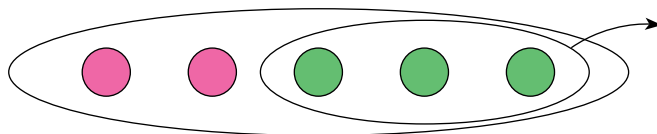

3. Прочитай задачі. Що в них спільного, а що — відмінного? Поясни схеми до кожної з них. Що знаходили в кожній задачі?

1) Для школи купили 3 волейбольні та 5 футбольних м'ячів. Скільки всього м'ячів придбали для школи?

2) У магазині було 5 м'ячів. Спортсмен купив 3 м'ячі. Скільки м'ячів залишилося в магазині?

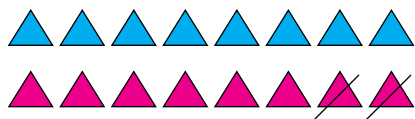

1.**Зменш на 3 кожне число в таблиці.**

4	7	3	9	6	8	5
---	---	---	---	---	---	---

2.**Прочитай задачу. Розглянь схему та розв'язання. Поясни, що означають слова «на 2 менше».**

В Олеся 8 іграшкових машинок, а в Маркіяна — на 2 менше. Скільки іграшкових машинок у Маркіяна?

$$8 - 2 = 6$$

Це задача на зменшення числа на кілька одиниць. Її розв'язують дією віднімання.

3.

На маршрути з депо вийшло 8 автобусів, а трамваїв — на 3 менше. Скільки трамваїв вийшло на маршрути?

4.**Обчисли.**

$$7 - 3 - 2 \quad 6 + 1 + 3 \quad 9 - 3 - 6 \quad 7 - 3 - 4$$

$$8 - 2 - 2 \quad 7 - 5 - 1 \quad 3 + 3 + 4 \quad 4 + 1 + 4$$

5.**Порівняй.**

$$10 \text{ і } 1$$

$$10 \text{ см і } 1 \text{ см}$$

$$4 \text{ см і } 4 \text{ см}$$

$$5 \text{ і } 8$$

$$5 \text{ см і } 8 \text{ см}$$

$$2 \text{ см і } 7 \text{ см}$$

1. Обчисли.

$$\begin{array}{cccc} 4 + 4 - 5 & 7 - 5 + 1 & 8 - 3 + 3 & 9 - 6 + 4 \\ 3 + 6 - 7 & 4 + 2 + 4 & 8 - 3 - 4 & 5 + 4 - 2 \end{array}$$

2. Порівняй.

$$\begin{array}{ccc} 4 \text{ і } 9 & 7 \text{ і } 2 + 8 & 5 \text{ см і } 1 \text{ см} \\ 7 \text{ і } 1 & 10 - 2 \text{ і } 7 & 3 \text{ см і } 4 \text{ см} \end{array}$$

3. Прочитай задачу. Визнач, за допомогою якого виразу можна розв'язати цю задачу. Поясни свій вибір.

У кошику 7 груш, а в пакеті — на 3 менше. Скільки груш у пакеті?

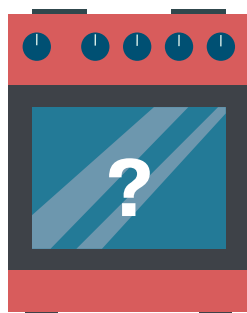
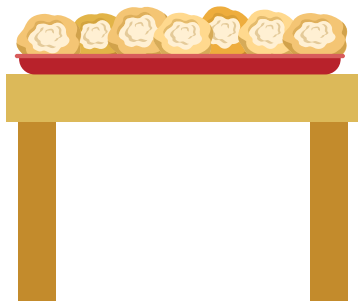
$$3 + 7$$

$$7 - 3$$

$$7 + 3$$

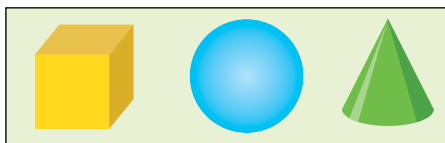
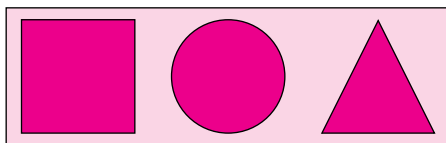
4. Усно склади задачу за малюнком і виразом.

$$7 + 2$$

5*. Як поділили фігури на дві групи?

1.

Доповни кожне число до числа 10.

5	8	3	7	1	4	6	9	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---

2.

Обчисли.

$6 + 3$	$2 + 5$	$8 - 1 - 1$	$6 + 2 - 4$
$6 + 2$	$4 + 5$	$5 - 1 + 2$	$8 - 6 + 7$
$6 + 1$	$5 + 5$	$7 + 2 - 4$	$1 + 5 - 4$

3.

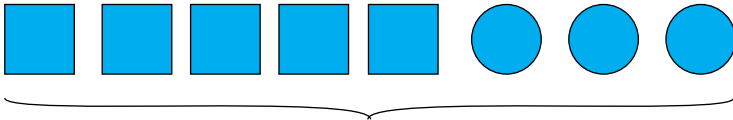
Порівняй.

$5 \text{ і } 9$	$5 \text{ і } 0$	$10 - 2 \text{ і } 8$	$6 - 2 \text{ і } 6$
$6 \text{ і } 2$	$10 \text{ і } 1$	$7 + 3 \text{ і } 7$	$6 + 2 \text{ і } 6$

4.

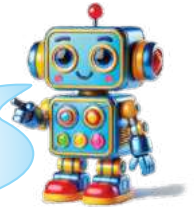
Прочитай задачу. Розглянь схему. Розв'яжи задачу.

Їжачок зібрав 5 яблук і 3 грушки. Скільки всього фруктів зібрав їжачок?

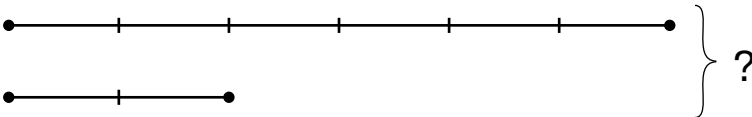
?

Фігурна дужка позначає суму.

5.

Прочитай задачу. Розглянь схему. Розв'яжи задачу. Чи допомагає схема розв'язувати задачу?

До годівнички прилетіло 6 горобців і 2 синички. Скільки всього птахів прилетіло до годівнички?

Український освітнянський видавничий центр

«Оріон»

1. Кирило взяв 6 виделок та 4 ложки й розклав їх парами.

1) На скільки більше виделок, ніж ложок?

2) На скільки менше ложок, ніж виделок?

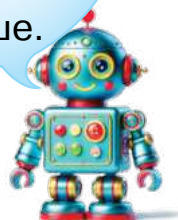

Без пари залишилося 2 виделки.

Це означає, що виделок — на 2 більше, ніж ложок, а ложок — на 2 менше, ніж виделок.

$$6 - 4 = 2$$

Щоб дізнатися, на скільки одне число **більше** або **менше**, ніж інше, треба від більшого числа відняти менше.

2. На скільки число 9 більше, ніж число 4; ніж число 7?

3. На скільки число 5 менше, ніж число 8; ніж число 10?

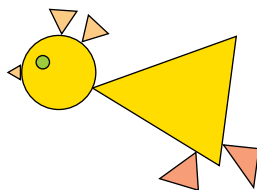
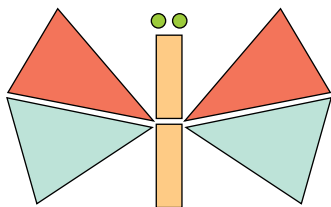
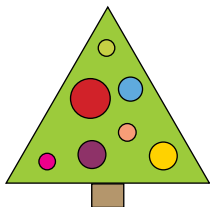
4. Визнач, яке число в кожній парі чисел більше. На скільки більше?

3 і 8 9 і 4 10 і 1 5 і 0 6 і 9 0 і 10

Зразок: $8 > 3$, $8 - 3 = 5$.

5. З яких фігур створені малюнки? Полічи трикутники та круги на кожному малюнку.

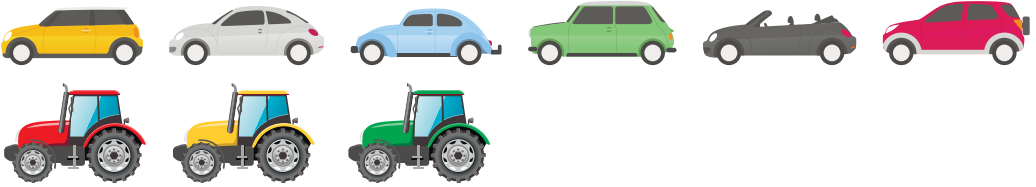

Український освітнянський видавничий центр

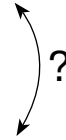

1. У Романа 6 іграшкових машинок і 3 трактори. На скільки більше машинок, ніж тракторів, у Романа?

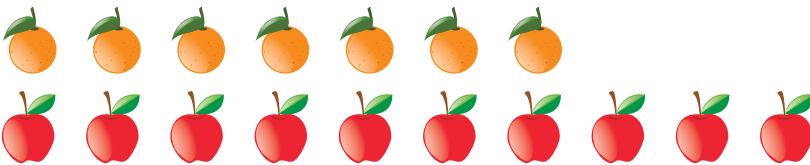
2. Туристи купили в сувенірній крамниці 5 оберегів і 8 магнітів. На скільки менше оберегів, ніж магнітів, придбали туристи?

Дужка зі стрілками позначає вимогу визначити, на скільки одне число більше або менше за інше.

3. Яких фруктів менше? На скільки менше?

4. Обчисли.

$$\begin{array}{cccc} 10 - 5 + 1 & 5 + 4 + 1 & 7 - 1 - 1 & 8 - 2 + 1 \\ 10 - 6 + 2 & 5 + 3 + 2 & 7 - 1 - 2 & 5 - 3 + 6 \end{array}$$

5. Накресли відрізок, на 3 см довший за смужку.

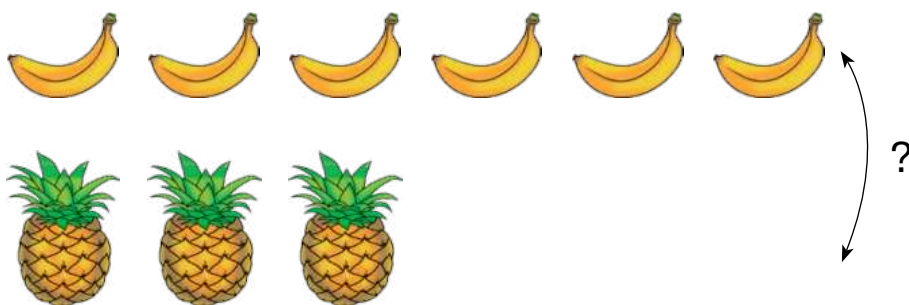
1. Андрійкові 8 років, а його сестричці — 4. На скільки років Андрійко старший від сестрички?

Визначити
«на скільки років **старший**» —
це означає: обчислити,
на скільки **більше**
має років.

2. За малюнком склади задачу із запитанням «На скільки більше?».

3. Із числами 1, 2, 3, 4, 5 склади десять нерівностей, використавши знаки $>$ і $<$.

4. Обчисли.

$5 - 3$	$7 + 2$	$7 + 3 - 0$	$2 + 5 - 4$
$8 + 2$	$9 - 2$	$8 - 4 + 0$	$8 - 3 - 2$
$9 - 9$	$9 - 7$	$6 - 2 - 2$	$9 - 5 + 4$

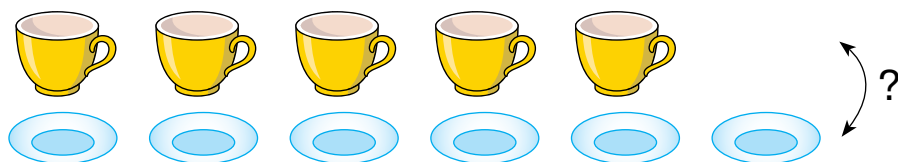

5. На скільки сантиметрів жовта смужка довша, ніж зелена?

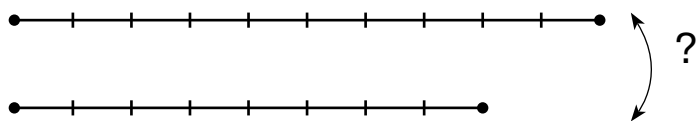

1. Якого посуду більше? На скільки більше?

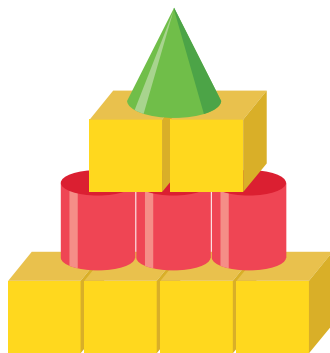
2. Довжина червоного олівця 10 см, а довжина зеленого — 8 см. На скільки сантиметрів зелений олівець коротший, ніж червоний?

Визначити
«на скільки **коротший**» — це означає:
обчислити, на скільки сантиметрів
менший.

3. Зі скількох фігур складено піраміду? Скільки в ній кубів; циліндрів; конусів? На скільки більше кубів, ніж циліндрів? На скільки менше конусів, ніж кубів?

4. Обчисли.

$$9 - 5$$

$$5 + 3$$

$$5 + 5 - 1$$

$$4 + 6 - 8$$

$$9 - 4$$

$$8 - 5$$

$$7 - 4 + 1$$

$$10 - 3 - 7$$

$$9 - 3$$

$$8 - 3$$

$$3 + 3 + 3$$

$$6 - 6 + 5$$

Український освітнянський видавничий центр
«Оріон»

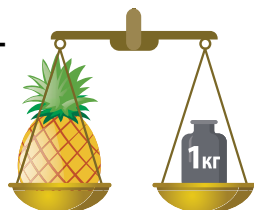

1. Визнач, хто в кожній парі важчий.

2. Для визначення маси використовують мірку: **1 кілограм**.
Коротко записують: 1 кг.

3. Що важче — гарбуз чи кавун?

8 кг

5 кг

Маса гарбуза
8 кг, маса кавуна 5 кг.
 $8 > 5$, отже, гарбуз —
важчий.

$8 \text{ кг} > 5 \text{ кг}$

4. Купили 4 кг картоплі й 2 кг капусти. Яка маса покупки?

5. Маса лисички — 9 кг, а маса білки — 1 кг.
Хто з них важчий? На скільки важчий?

Визначити
«на скільки **важчий**» —
це означає:
обчислити, на скільки
кілограмів має **більшу**
масу.

6. Обчисли.

$$5 + 3 - 4$$

$$8 + 1 - 6$$

$$7 - 2 - 3$$

$$4 + 2 - 3$$

$$4 + 3 - 5$$

$$7 - 4 - 1$$

$$10 - 5 + 1$$

$$9 - 7 + 6$$

Український освітнянський видавничий центр

1. Якого напою найбільше?

Для вимірювання кількості рідини використовують мірку: **1 літр**.

Коротко записують: 1л.

- 2.
- У кого води у відрі найбільше?
 - На скільки літрів води більше в кенгуру, ніж у ховрашка?
 - На скільки літрів води менше в пінгвіна, ніж у кенгуру?
 - Скільки всього літрів води в ховрашка й мишки?

3. У кориті було 10 л води. Кінь випив 8 л води. Скільки літрів води залишилось у кориті?

4. Порівняй.

4 кг і 10 кг

5 л і 8 л

7 см і 8 см

7 кг і 3 кг

9 л і 1 л

10 см і 2 см

5. Обчисли лише різниці.

4 + 5

7 - 3

6 - 3

9 - 1

3 + 2

8 - 6

9 - 0

0 + 10

8 + 2

7 - 7

Український освітнянський видавничий центр

«Оріон»

1. Склади й запиши вирази та обчисли їхні значення.

- 1) 5 збільшити на 3;
- 2) різниця чисел 8 і 1;
- 3) сума чисел 4 і 4;
- 4) зменшуване 6, від'ємник 5.

2. Порівняй.

$$\begin{array}{cccc} 4 - 2 \text{ і } 0 & 8 \text{ і } 4 + 3 & 10 \text{ і } 5 + 5 & 6 - 2 \text{ і } 5 \\ 7 + 1 \text{ і } 10 & 3 \text{ і } 10 - 7 & 7 - 0 \text{ і } 7 & 8 \text{ і } 8 - 3 \end{array}$$

3. Добери число та розв'яжи задачу.

У Люби 10 кульок, а в Тетянки — кульок.
На скільки кульок більше в Люби, ніж у Тетянки?

4. Біля кожного рюкзака записано вираз, який визначає його масу. Михайлик може нести вантаж, маса якого не більша ніж 7 кг. Допоможи хлопчикові вибрати його рюкзак.

$$9 - 1$$

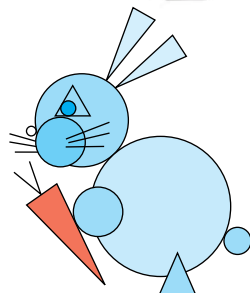
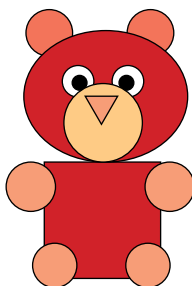
$$3 + 4$$

$$5 + 3$$

5. З яких фігур складено ведмедика? А зайчика?

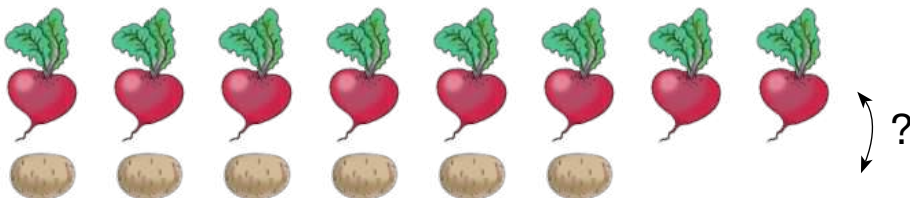

1. Скільки доданків у кожній сумі? Обчисли.

$$\begin{array}{ccc} 2 + 3 + 4 & 5 + 2 + 1 & 7 + 1 + 1 + 1 \\ 4 + 2 + 1 & 6 + 3 + 0 & 5 + 2 + 1 + 1 \end{array}$$

2. Яких овочів менше? На скільки менше?

3. Визнач, яке число в кожній парі чисел більше. На скільки більше?

$$5 \text{ і } 8 \quad 6 \text{ і } 4 \quad 10 \text{ і } 3 \quad 6 \text{ і } 0 \quad 10 \text{ і } 9 \quad 3 \text{ і } 1$$

4. Зайчик закотив у комору 5 капустин. На грядці залишилося на 3 капустини більше. Скільки капустин залишилося на грядці?

5. Порівняй.

$$\begin{array}{ccc} 5 \text{ см і } 9 \text{ см} & 7 \text{ кг і } 2 \text{ кг} & 10 \text{ літрів і } 3 \text{ літри} \\ 10 \text{ см і } 1 \text{ см} & 4 \text{ кг і } 8 \text{ кг} & 5 \text{ літрів і } 6 \text{ літри} \end{array}$$

6. Обчисли лише суми.

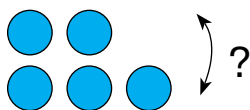
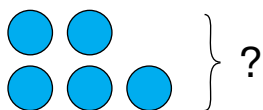
$$\begin{array}{cccc} 5 - 3 & 10 - 3 - 3 & 8 + 1 & 5 + 1 + 1 \\ 6 + 4 & 10 - 1 - 2 & 4 + 5 & 4 + 2 + 2 \end{array}$$

7.

Прочитай задачу. Розглянь схеми. Яка зі схем відповідає задачі?

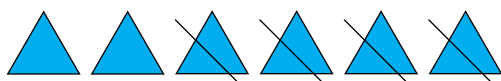
Для такси пошили 2 теплі комбінезони, а для пуделя — 3. Скільки всього комбінезонів пошили для такси й пуделя?

8.

Прочитай задачі. Чим вони схожі й чим різняться? Поясни схему до кожної задачі. Розв'яжи їх.

1) Біля пенькаросло 6 грибів. Тоня зрізала 4 гриби. Скільки грибів залишилося?

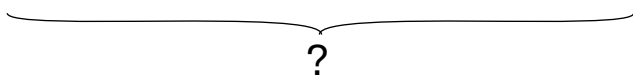

$$6 \square 4 = \square$$

2) Тоня знайшла гриби біля пенька. Спочатку вона зрізала 6 грибів, а потім — ще 4. Скільки всього грибів зрізала дівчинка?

$$6 \square 4 = \square$$

9.

Добери число та розв'яжи задачу.

Маса дині 4 кг, а маса кавуна — на $\square$ кг більша. Яка маса кавуна?

10.

У кожній різниці назви зменшуване та від'ємники. Обчисли.

$$4 - 1 - 1$$

$$10 - 2 - 3$$

$$5 - 2 - 2$$

$$8 - 1 - 4$$

$$6 - 3 - 3$$

$$7 - 2 - 1$$

$$8 - 3 - 4$$

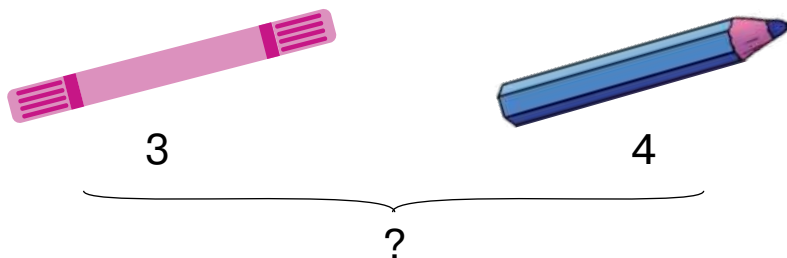
$$9 - 8 - 1$$

Український освітнянський видавничий центр

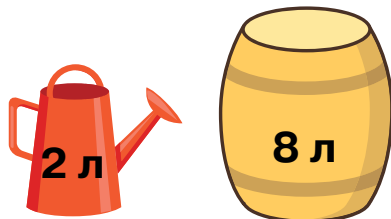

11. Склади задачу за малюнком.

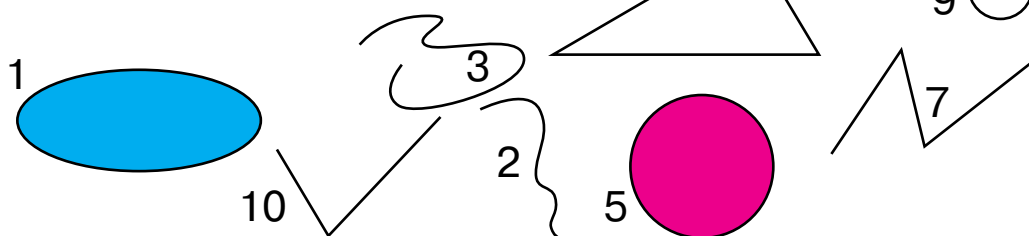

12. Скільки літрів води в лійці й діжці разом?

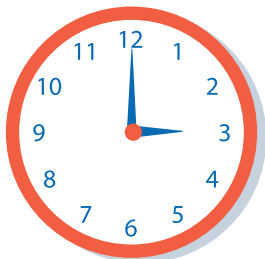

13. Назви номери фігур, які є:

- 1) кривими;
- 2) замкненими ламаними;
- 3) кругами.

14. Котру годину покаже кожний годинник через 2 год?

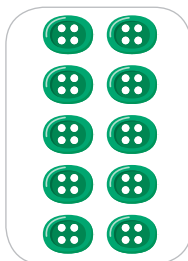

Український освітнянський видавничий центр
«Оріон»

ЧИСЛА 11 — 20

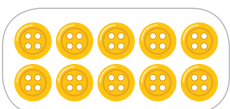
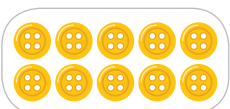
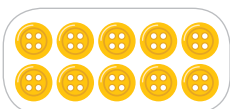
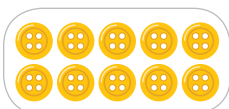
1. Скільки ґудзиків на кожному малюнку?

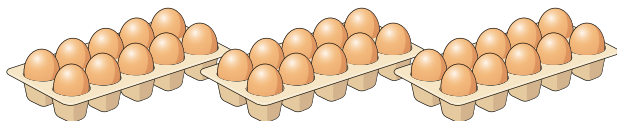
10 = 1 десяток

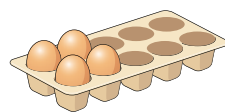
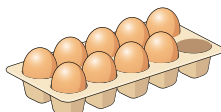
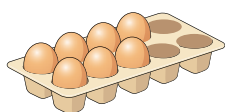
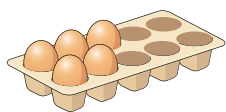
2. а) Скільки десятків ґудзиків?

б) Скільки десятків яєць? Що ще лічать десятками?

3. Скільки яєць треба покласти в кожний лоток, щоб їх там стало по десять?

4. Скільки монет у першому гаманці? Скільки це гривень? На що їх можна обміняти?

5. У банці — 4 кг меду, а в діжечці — на 6 кг більше. Скільки кілограмів меду в діжечці?

Український освітянський видавничий центр

1. Полічи кубики. Прочитай назви чисел. Запиши суми за зразком.

11

Одина́дцять $\boxed{10} + \boxed{1}$

12

Двана́дцять $\boxed{10} + \boxed{2}$

13

Трина́дцять

14

Чотирна́дцять

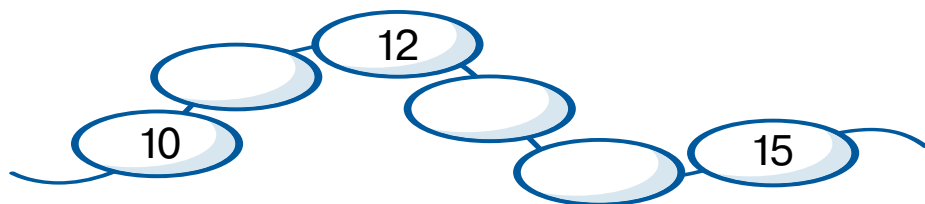
15

П'ятна́дцять

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 **11 12 13 14 15**

2. Яких чисел не вистачає на намистинках?

3. Запиши цифрами числа: *одинадцять; п'ятнадцять; дванадцять; чотирнадцять; тринадцять.*

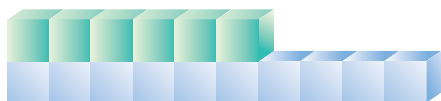

4. В автобусі їхало 8 пасажирів. На зупинці вийшло 3 пасажирів. Скільки пасажирів залишилося в автобусі?

1. Полічи кубики. Прочитай назви чисел. Запиши суми за зразком.

16
Шістна́дцять $10 + 6$

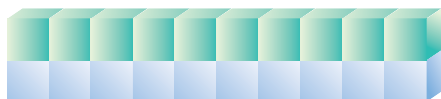
17
Сімна́дцять

18
Вісімна́дцять

19
Дев'ятна́дцять

20
Два́дцять

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 **16 17 18 19 20**

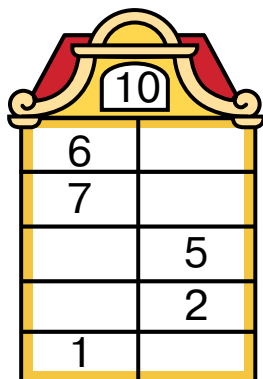
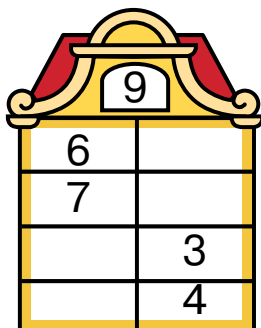
2. Обчисли. $10 + 6$ $10 + 2$ $10 + 5$ $10 + 1$
 $10 + 9$ $10 + 8$ $10 + 3$ $10 + 7$

3. Платон спік пиріг і розрізав його на 10 шматочків. 4 шматочки він відніс дідусеві та бабусі. Скільки шматочків пирога залишилося?

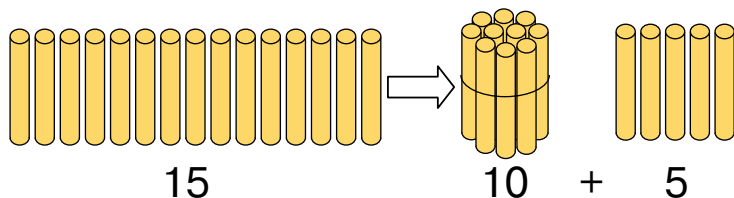

4. Запиши склад чисел 9 і 10.

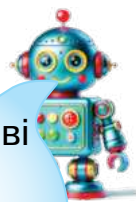

1. Розглянь малюнок. Прочитай пояснення.

Двоцифрові
числа
складаються
з **десятків** та
одиниць.

2. Розклади числа 11, 15, 13, 17, 12 на доданки за зразком: $11 = 10 + 1$.

3. Обчисли.

$$3 + 4 - 1$$

$$8 - 5 + 3$$

$$9 - 3 - 2$$

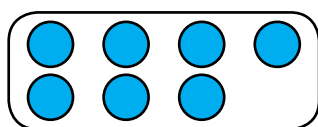
$$6 + 2 + 2$$

4. До кожної задачі добери схему. Запиши розв'язання.

1) На куці росло 4 троянди, Тетянка зрізала 3 троянди. Скільки троянд залишилося на куці?

2) Тетянка зрізала з куща 4 троянди, а потім — ще 3. Скільки троянд зрізала Тетянка?

5*. В Олеся й Руслана є однакова кількість маркерів. Скільки маркерів міститься в пеналі?

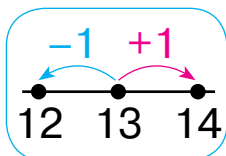
В Олеся

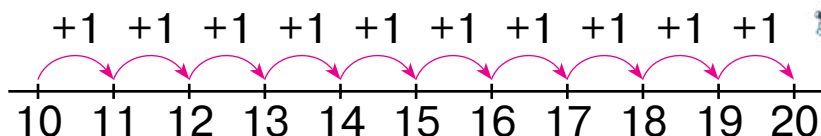
У Руслана

1. Пригадай, як утворюються попереднє й наступне числа.

Наступне число утворюється додаванням одиниці. Попереднє число утворюється відніманням одиниці.

2. До кожного з чисел запиши попереднє та наступне.

14, 18, 16, 11, 19.

Зразок: 13, 14, 15.

3. Назви числа, які пропущено.

15, , 17 18, , 20 11, , 13 13, , 15

4. Усно склади задачу за малюнком.

Запиши її розв'язання.

Настя налє сік ще в 3 стакани.

Що можна дізнатися?

5. Запиши числа, які на 3 менші від зазначених на автомобілях.

Український освітнянський видавничий центр

«Оріон»

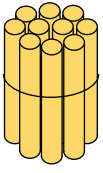
77

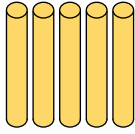

1.

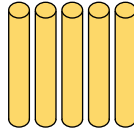
Розглянь малюнки. Прочитай пояснення.

15

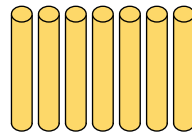
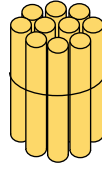
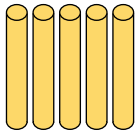
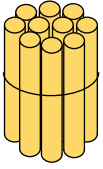

>

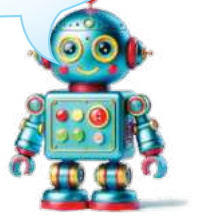

5

Двоцифрове
число більше за
одноцифрове.

15 < 17

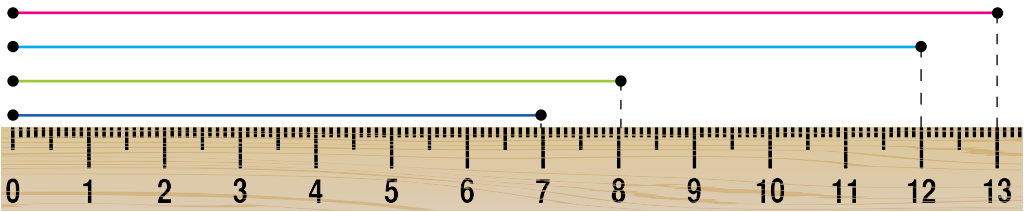

Щоб порівняти числа 15 і 17, треба порівняти кількість їхніх одиниць.

2.

Визнач довжину кожного відрізка. Порівняй ці числа.

7 см і 8 см

8 см і 12 см

12 см і 13 см

3.

Порівняй числа, скориставшись лінійкою.

12 і 5

14 і 7

9 і 11

10 і 15

1 і 11

4.

1) Розв'яжи задачу.

На обід приготували 5 бутербродів із ковбасою, а з сиром — на 2 бутерброди менше. Скільки бутербродів із сиром приготували на обід?

2) Заміни слово «менше» на слово «більше». Розв'яжи задачу, що утворилася.

3) У якій задачі розв'язком є більше число?

Український освітнянський видавничий центр

«Оріон»

1. Скільки жолудів на першому малюнку? А на другому? Запиши ці числа та порівняй.

2. Порівняй.

5 і 7

9 і 8

6 і 3

7 і $2 + 3$

15 і 17

19 і 18

6 і 13

17 і $2 + 3$

3. Із числами 2, 7, 10, 13, 16 склади десять нерівностей, використавши знаки $>$, $<$.

4. Миколці 8 років, а його подружці Мелашці — 7. На скільки років Мелашка молодша від Миколки?

5. Виміряй довжину кожної смужки. На скільки сантиметрів жовта смужка довша за червону?

1.

Розглянь обчислення.

$$10 + 1 = 11$$

$$10 + 2 = 12$$

$$10 + 5 = 15$$

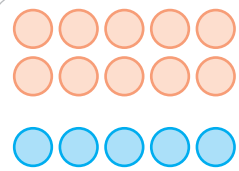
$$10 + 10 = 20$$

Запам'ятай
ці випадки
додавання.

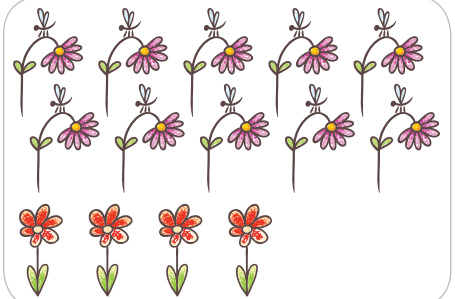

2.

До кожного малюнка склади вираз за зразком
та обчисли його значення.

Зразок: $10 + 7$.

3.

За малюнком і запитаннями
склади та розв'яжи дві задачі.

Скільки всього? На скільки...?

4*.

У цукерниці 6 шоколадних цукерок,
а карамельок — менше. Скільки
карамельок у цукерниці? Запиши
всі можливі варіанти.

Український освітнянський видавничий центр
«Оріон»

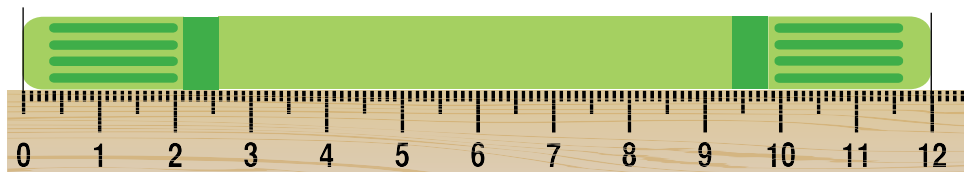

1. 10 см — це 1 дециметр.

Запам'ятай:
1 дм = 10 см

Коротко записують: 1 дм.

1 дм = 10 см 1 см

12 см = 1 дм 2 см

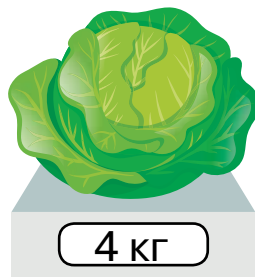
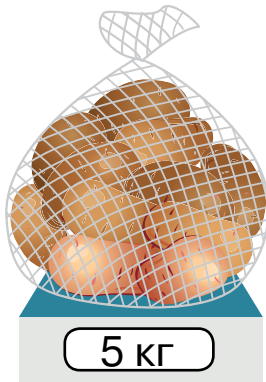
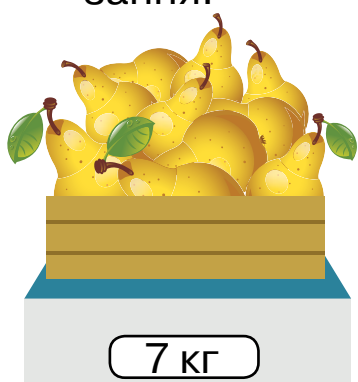
2. Виміряй довжину кожного відрізка та запиши в сантиметрах; у дециметрах і сантиметрах.

3. Побудуй відрізок завдовжки 1 дм 3 см.

4. За малюнком склади задачі, які містять запитання «Чого купили більше? На скільки кілограмів більше?». Запиши тільки розв'язання.

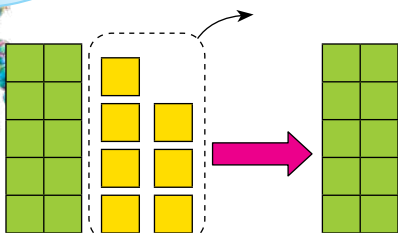

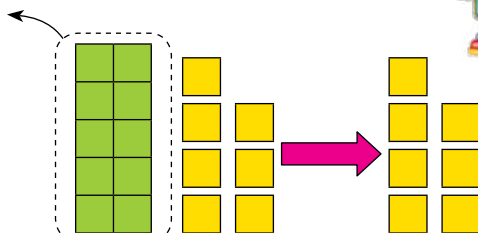
1. Прочитай пояснення.

Віднімаємо одиниці,
залишається десяток.

Віднімаємо десяток,
залишаються одиниці.

$$17 - 7 = 10$$

$$17 - 10 = 7$$

2. Зменш на 10 кожне число в таблиці.

19	11	18	12	20	15	17
----	----	----	----	----	----	----

3. Обчисли.

$$\begin{array}{ccccc} 13 - 3 & 14 - 4 & 16 - 6 & 15 - 5 & 18 - 8 \\ 13 - 10 & 14 - 10 & 16 - 10 & 15 - 10 & 18 - 10 \end{array}$$

4. Артемко розмістив у альбомі 10 світлин з відпочинку на морі та 5 світлин з футбольних змагань. Скільки всього світлин розмістив Артемко в альбомі?

5. 1) Виміряй довжину кожного предмета.

2) Побудуй відрізок, довжина якого дорівнює сумі довжин скріпки та ручки.

Український освітнянський видавничий центр

«Оріон»

1. Розглянь малюнки. Запиши вирази за зразком та обчисли.

$$10 + 1 = 11$$

$$10 + 2 = \square\square$$

$$\square\square + \square = \square\square$$

$$11 - 1 = 10$$

$$\square\square - \square = \square\square$$

$$\square\square - \square = \square\square$$

$$11 - 10 = \square$$

$$\square\square - \square\square = \square$$

$$\square\square - \square\square = \square$$

2. Обчисли.

$$17 - 7$$

$$18 - 8$$

$$19 - 9$$

$$16 - 16$$

$$17 - 10$$

$$18 - 10$$

$$19 - 10$$

$$16 - 0$$

3. Сформулюй запитання та розв'яжи задачу.
Хлопчики збирали жолуді. Павлусь зібрав 10 жолудів, а Лесик — 5.

4. 1) Виміряй довжину відрізка.

2) Побудуй два відрізки: один — на 1 см довший, а інший — на 10 см коротший, ніж поданий.

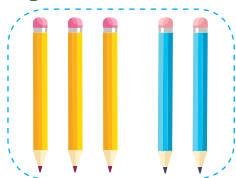

5. На табличках деяких вагонів не позначені їхні номери.
Назви ці номери.

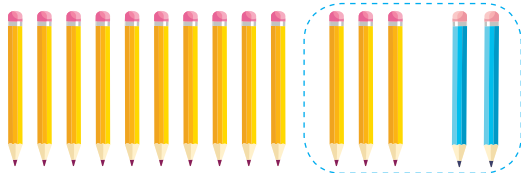
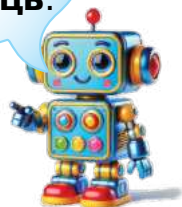
1. Розглянь випадок обчислення.

$$3 + 2 = 5$$

$$\begin{array}{r} 3 + 2 = 5 \\ 13 + 2 = 15 \end{array}$$

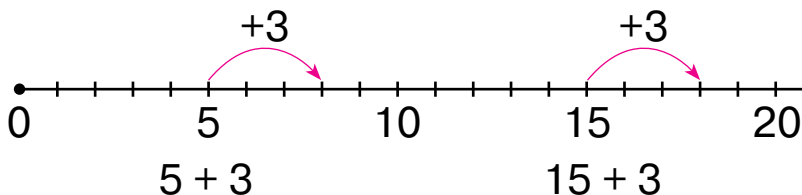
Одиниці
додаємо
до одиниць.

$$13 + 2 = 15$$

2. Виконай обчислення, скориставшись числовим променем.

3. Обчисли.

$3 + 3$	$5 + 4$	$6 + 2$	$1 + 7$	$3 + 5$
$13 + 3$	$15 + 4$	$16 + 2$	$11 + 7$	$13 + 5$

4. Розглянь малюнок. Дай відповіді на запитання.

- Що важче — ананас чи гарбуз?
- На скільки кілограмів?
- Яка маса ананаса й гарбуза разом?

5*. Як порівну поділити яблука між двома дівчатками так, щоб одне яблуко залишилося в кошику?

1. Розглянь випадок обчислення.

$$6 - 2 = 4$$

$$6 - 2 = 4$$

$$16 - 2 = 14$$

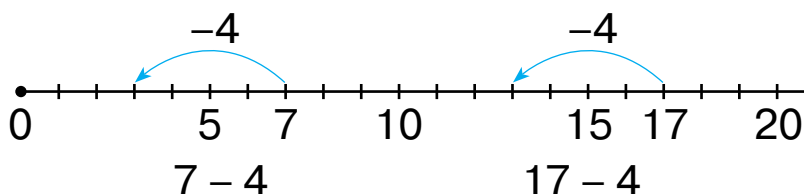
Одиниці
віднімаємо
від одиниць.

$$16 - 2 = 14$$

2. Виконай обчислення, скориставшись числовим променем.

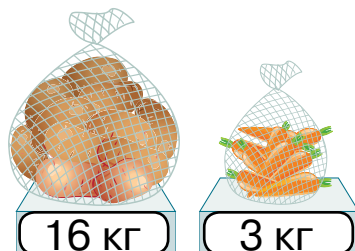

3. Обчисли.

$4 - 2$	$5 - 3$	$8 - 7$	$9 - 4$	$6 - 5$
$14 - 2$	$15 - 3$	$18 - 7$	$19 - 4$	$16 - 5$

4. За малюнком усно склади дві задачі. Розв'яжи їх.

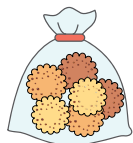
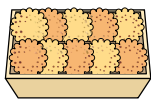

5. Накресли відрізок, який дорівнює різниці довжин поданих відрізків.

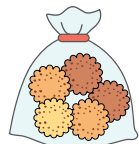
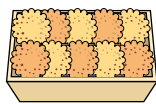

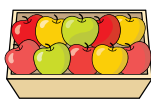
1. Обчисли, скориставшись схемами.

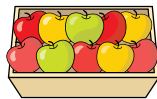
$$10 + 6 + 3 = \square \square$$

$$\square \square + \square + \square = \square \square$$

$$10 + 5 + 4 = \square \square$$

$$\square \square + \square + \square = \square \square$$

2. Виміряй довжину найдовшої ланки ламаної.

3. Обчисли.

$$10 + 7 + 2$$

$$13 - 3 + 1$$

$$18 - 4 - 10$$

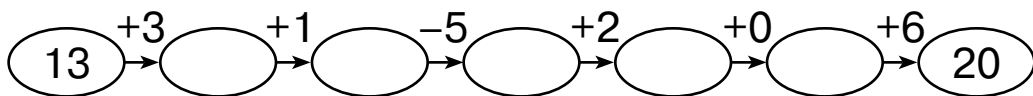
$$10 + 6 + 3$$

$$13 - 10 + 5$$

$$18 - 10 + 5$$

4. Обчисли ланцюжком (значення кожного виразу є початком наступного виразу).

5. Подружки Марійка й Даринка живуть в одному будинку. Марійка живе на п'ятому поверсі, а Даринка — на вісімнадцятому. На скільки поверхів вище живе Даринка?

Український освітнянський видавничий центр

«Оріон»

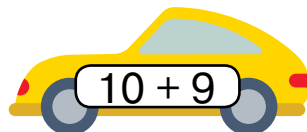
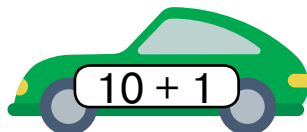
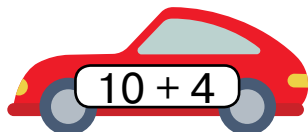
Додаткові завдання

1. Назви «сусідів» кожного числа.

2. Визнач, яка машина в кожного гонщика.
Запиши рівності.

3. Обчисли.

$10 + 6$	$10 + 9$	$10 + 7$	$10 + 3$	$10 + 8$
$16 - 10$	$19 - 10$	$17 - 10$	$13 - 10$	$18 - 10$
$16 - 6$	$19 - 9$	$17 - 7$	$13 - 3$	$18 - 8$

4. Порівняй.

$20 \text{ і } 2$	$18 \text{ і } 13$	$13 + 0 \text{ і } 13$	$10 + 4 \text{ і } 1 + 4$
$3 \text{ і } 15$	$11 \text{ і } 16$	$7 \text{ і } 10 - 3$	$8 + 2 \text{ і } 14 - 4$

5. Виміряй довжину кожного відрізка. На скільки сантиметрів довжина відрізка зеленого кольору менша, ніж довжина відрізка жовтого кольору?

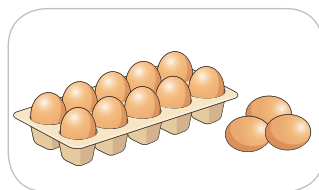
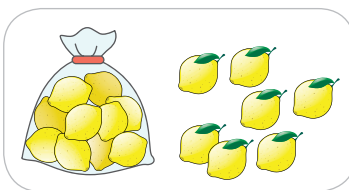
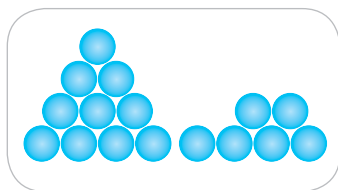

Український освітнянський видавничий центр

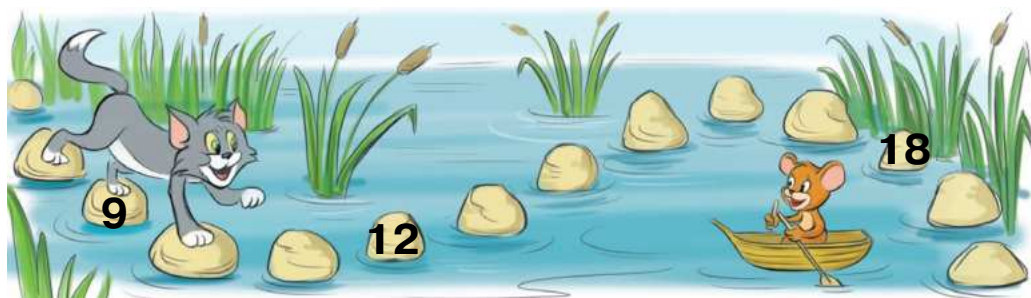

6. Скільки предметів на кожному малюнку?
Запиши ці числа.

7. Назви числа, які пропущено.

8. Обчисли.

$17 - 1$	$15 + 3$	$10 - 5 + 2$	$16 - 4 + 5$
$10 + 8$	$14 + 4$	$10 + 1 + 1$	$11 + 2 + 7$
$19 - 9$	$19 - 10$	$10 + 3 + 3$	$13 + 1 - 4$

9. Порівняй.

$15 \text{ і } 5$	$19 \text{ і } 20$	$10 + 5 \text{ і } 10 - 5$
$0 \text{ і } 10$	$20 \text{ і } 2$	$5 + 0 \text{ і } 15 - 0$

10. За малюнком усно склади задачу, яка містить запитання «Чого більше? На скільки більше?». Розв'яжи задачу.

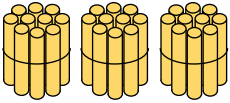
11. Виміряй довжину смужки. Відповідь запиши в сантиметрах; у дециметрах і сантиметрах.

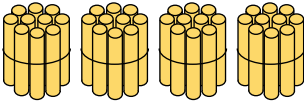
ЧИСЛА 21 – 100

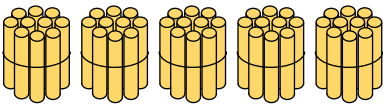
1. Скільки пучків паличок у кожному рядку?
Скільки паличок?

3 десятки 30 тридцять

4 десятки 40 сорок

5 десятків 50 п'ятдесят

Запам'ятай розміщення цих чисел на числовій прямій.

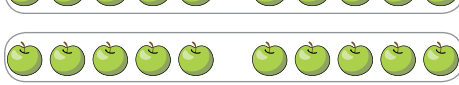
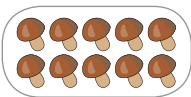

Прочитай назви інших чисел.

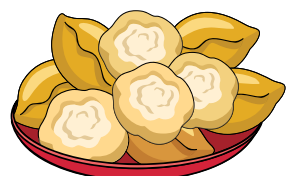
6 десятків 60 шістдесят 8 десятків 80 вісімдесят
7 десятків 70 сімдесят 9 десятків 90 дев'яносто

2. Предмети зручно лічити десятками. Скільки десятків грибів; яблук; цукерок?

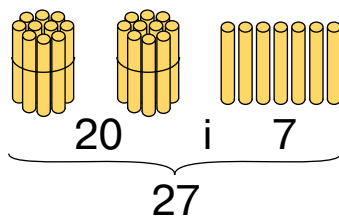
3. На таці 5 пиріжків і 4 ватрушки.
Про що дізнаємося, коли
обчислимо значення виразів:
 $5 + 4$; $5 - 4$? Обчисли.

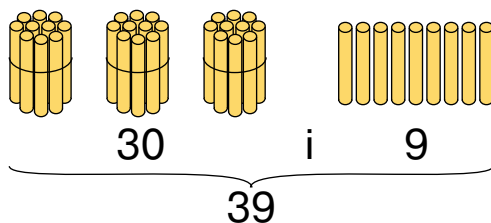
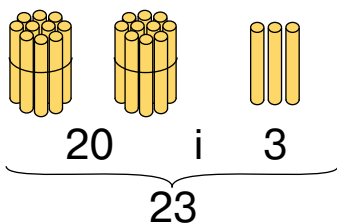

1. Яке число утворилося?

Два десятки і сім одиниць,
або двадцять сім.

2. Скільки паличок на кожному малюнку?
Прочитай і запам'ятай, як ці числа записують
цифрами.

двадцять три

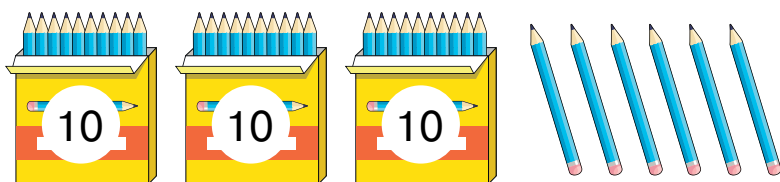
тридцять дев'ять

3. Поклади на парті 2 десятки паличок і ще
4 палички. Назви число, яке утворилося.

4. Скільки олівців на малюнку? Запиши це число.

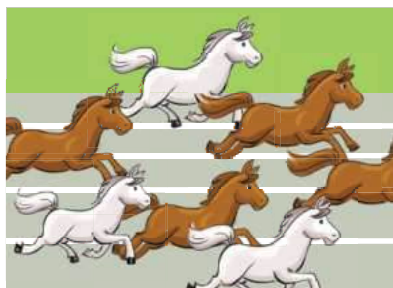

5. 1) Розв'яжи задачу.

У скачках брали участь
3 білих і 7 гнідих коней.
Скільки коней брало
участь у скачках?

2) Постав інше
запитання до задачі.

Розв'яжи задачу із цим запитанням.

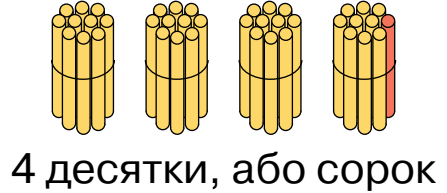
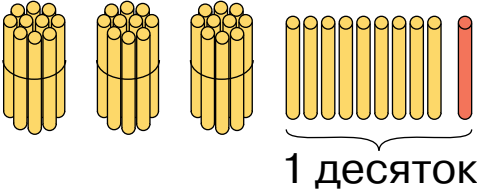

Український освітнянський видавничий центр

«Оріон»

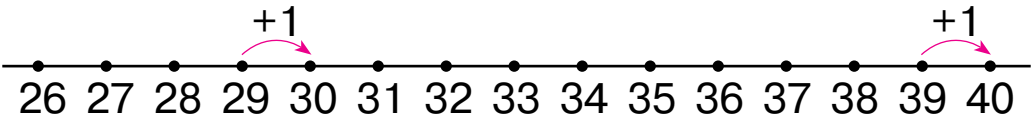
1. Скільки жовтих паличок на малюнку? Скільки всього паличок?

Числа, які закінчуються нулем, називають **круглими**.

2. Поясни, як дістали число 30; число 40.

3. Прочитай числа, записані в таблиці. Що позначає кожна цифра в записах цих чисел?

Десятки	Одиниці
1	7
2	7
3	7

4. Назви пропущені числа.

1	2		4				8		10
11		13		15	16	17			20
	22		24				28		30
31	32			35		37		39	

5. На малій сковороді вміщується 6 котлет, а на великій — на 4 котлети більше. Скільки котлет уміщується на великій сковороді?

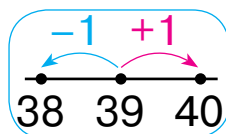
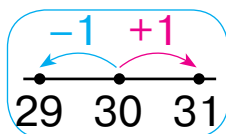
6. Обчисли.

$16 - 6 + 1$ $8 + 2 + 6$ $6 - 5 + 10$ $10 - 0 + 10$

1. Пригадай, як утворюються попереднє і наступне числа. Поясни це за схемами.

2. Назви попереднє і наступне до кожного з чисел: 24, 28, 36, 31, 20, 39.

3. Запиши, вставивши пропущені числа.

25, , 27

29, , 31

38, , 40

19, , 21

33, , 35

9, , 11

4. Прочитай задачі та розглянь розв'язання. Порівняй ці задачі. Що знаходили в першій задачі? Що — у другій?

1) Дідусь спік 6 пиріжків із капустою та 4 пиріжки з горохом. Скільки всього пиріжків спік дідусь?

$$6 + 4 = 10 \text{ (п.)}$$

2) Дідусь спік 10 пиріжків. Із них 6 були з капустою, а решта — з горохом. Скільки пиріжків із горохом спік дідусь?

$$10 - 6 = 4 \text{ (п.)}$$

Це задача, у якій треба знайти невідомий доданок за сумою й відомим доданком.

Таку задачу розв'язують дією віднімання.

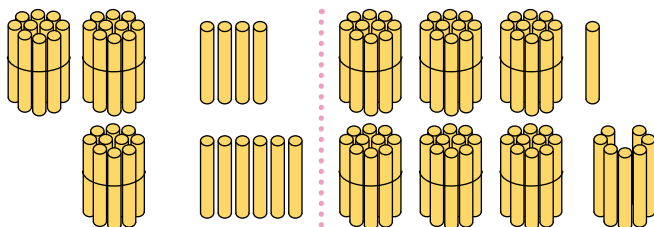

1. Розглянь, як порівнюють двоцифрові числа.

Якщо
кількість десятків однакова,
порівнюємо кількість одиниць.

Із двох
двоцифрових
чисел більшим
є те, у якого
більше
десятків.

2 д. > 1 д.
 $24 > 16$

3 д. = 3 д.
 $1 < 7$
 $31 < 37$

2. Порівняй.

6 і 16 33 і 29 34 і 24 8 і 17
27 і 22 40 і 4 22 і 12 15 і 23

3. У Максимка 9 іграшкових автомобілів.
Із них 4 — легкові, а решта — вантажні. Скільки
вантажних автомобілів у Максимка?

4. Обчисли.

15 – 5	19 – 4	17 – 7 + 5	12 + 7 – 9
18 – 8	11 + 5	15 + 3 – 8	14 + 1 + 2
10 + 3	18 – 3	19 – 3 + 3	16 – 4 + 6

5. Побудуй два відрізки: перший — завдовжки
5 см, а другий — на 3 см коротший.

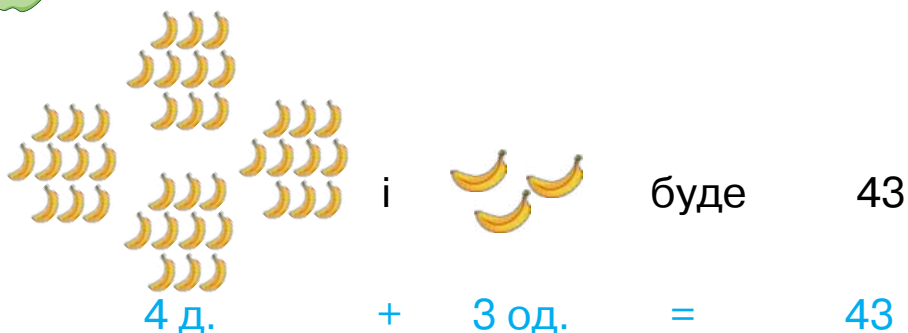

6*. У першій клітці — 6 папужок, а в другій — 5.
Із першої клітки пересадили в другу 1 папужку.
Чи порівну стало папужок у клітках?

1. Пригадай, як утворюються двоцифрові числа.

Сорок і три — буде сорок три.

2. Запиши цифрами числа: *двадцять вісім, сорок один, сімдесят чотири, п'ятдесят дев'ять, шістдесят шість, вісімдесят два, тридцять чотири.*

3. Обчисли.

$11 + 8$	$17 - 3$	$10 + 7 - 4$	$14 - 4 + 6$
$5 + 5$	$14 + 2$	$10 + 3 + 5$	$12 + 5 + 3$
$1 + 9$	$16 - 5$	$18 - 5 - 1$	$10 + 8 - 5$

4. Для оздоблення торта використали 17 шоколадних фігурок. Із них 10 — з чорного шоколаду, а решта — з білого. Скільки фігурок з білого шоколаду використали для оздоблення торта?

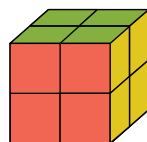

5. Визнач, скільки дециметрів і сантиметрів.

$15 \text{ см} = \square \text{ дм } \square \text{ см}$	$10 \text{ см} = \square \text{ дм}$
$14 \text{ см} = \square \text{ дм } \square \text{ см}$	$19 \text{ см} = \square \text{ дм } \square \text{ см}$

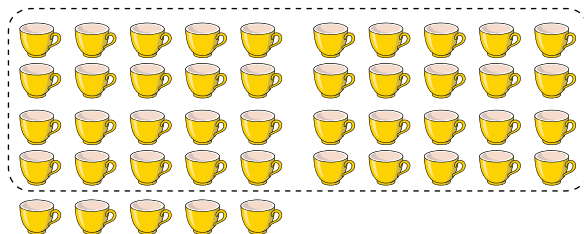
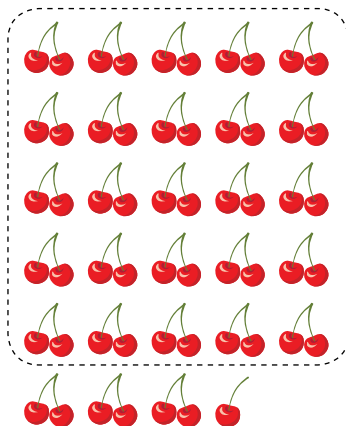

6*. Зі скількох малих кубиків складається великий куб?

1. Скільки вишеньок на малюнку?
Скільки чашок?

$$45 = 40 + 5$$

45 чашок — це 4 десятки чашок і ще 5 чашок.

$$57 = 50 + 7$$

57 вишеньок — це 5 десятків вишеньок і ще 7 вишеньок.

Щоб розкласти двоцифрове число на **розрядні доданки**, треба записати його як суму круглого та одноцифрового чисел.

2. Розклади на розрядні доданки кожне з чисел:
99, 56, 34, 23, 15, 67, 47, 28, 71.
Зразок: $99 = 90 + 9$.

3. Обчисли.

$13 + 4$	$15 - 4$	$7 + 3 + 1$	$15 - 4 + 1$
$16 - 3$	$12 + 6$	$4 + 6 + 6$	$14 - 4 - 4$
$17 + 2$	$19 - 3$	$8 + 2 + 2$	$13 + 4 + 2$

4. На лузі пасеться 18 тварин. Із них 7 — кози, а решта — вівці. Скільки овець пасеться на лузі?

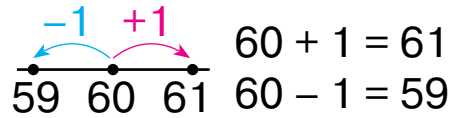
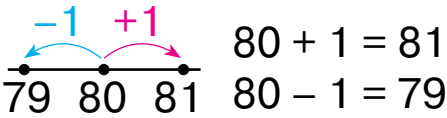
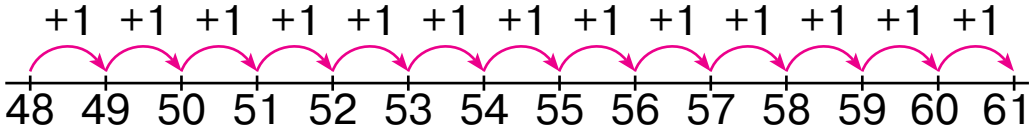

5. Накресли відрізок завдовжки 1 дм 4 см.

1. Пригадай, як утворюються попереднє і наступне числа. Поясни це за схемами.

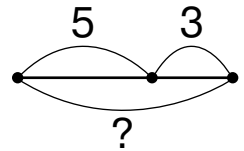

2. Обчисли. $19 + 1$ $49 + 1$ $10 - 1$ $40 - 1$
 $29 + 1$ $79 + 1$ $20 - 1$ $50 - 1$
 $39 + 1$ $89 + 1$ $30 - 1$ $60 - 1$

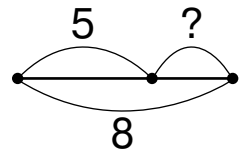

3. Прочитай задачі. Розглянь схеми до них. Чим вони схожі й чим різняться? Що невідомо в кожній задачі? Розв'яжи одну задачу на вибір.

1) У кінотеатрі демонструють 5 фільмів для дорослих і 3 фільми для дітей. Скільки всього фільмів демонструють у кінотеатрі?

2) 3 фільмів, що демонструють у кінотеатрі, 5 фільмів — для дорослих, а інші — дитячі. Скільки дитячих фільмів демонструють у кінотеатрі?

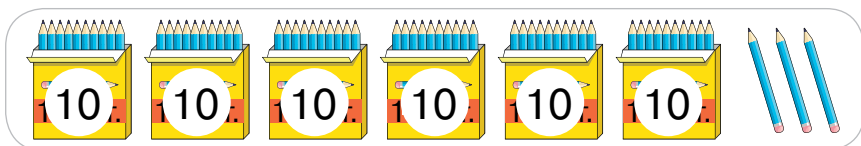
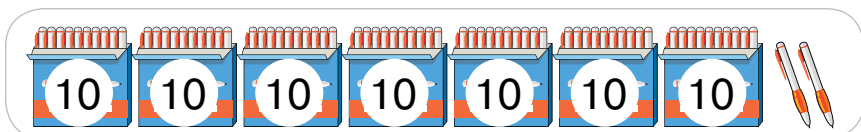
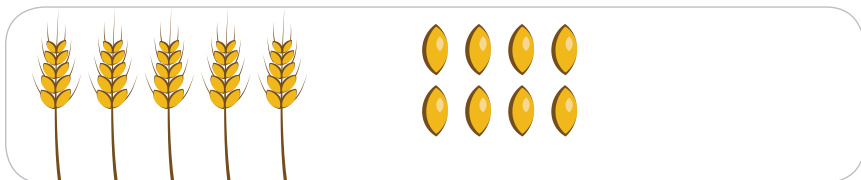

5. Виміряй довжину відрізка. Відповідь запиши в сантиметрах; у дециметрах і сантиметрах.

1. Скільки предметів на кожному малюнку? Запиши ці числа. Що позначає кожна цифра в записі числа?

2. Запиши цифрами числа:
сорок один, вісімдесят два, п'ятдесят чотири,
сімдесят сім, п'ятдесят дев'ять, сорок вісім,
шістдесят вісім.

3. Обчисли.

$7 + 1$	$9 + 1$	$40 - 1$	$4 + 3 - 1$
$17 + 1$	$59 + 1$	$60 - 1$	$16 - 3 + 1$
$47 + 1$	$89 + 1$	$70 - 1$	$29 + 1 + 1$

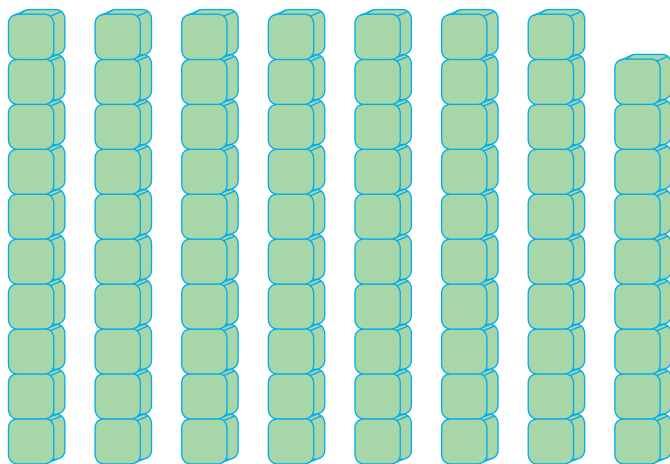

4. За два дні в магазині продали 14 костюмів. За перший день продали 10 костюмів.
- 1) Скільки костюмів продали за другий день?
 - 2)* За який день продали більше костюмів? На скільки більше?

1. Скільки цеглинок на малюнку? Запиши це число.

2. Запиши всі числа восьмого десятка.

3. Назви числа від 65 до 75.

4. Обчисли.

$$13 + 4$$

$$10 + 5$$

$$3 + 7 + 1$$

$$5 + 2 + 1$$

$$18 - 8$$

$$5 + 3$$

$$12 - 1 - 1$$

$$16 - 6 - 1$$

5. Для школи придбали 14 волейбольних м'ячів і 10 баскетбольних. Яких м'ячів придбали більше? На скільки більше?

6. Виміряй довжину смужки. Відповідь запиши в сантиметрах; у дециметрах і сантиметрах.

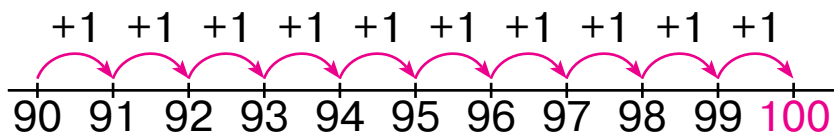

1. Назви наступне число щодо кожного з чисел:
23, 59, 62, 89, 19, 49.

Чи можеш ти назвати число, наступне за
числом 99?

2. Розглянь малюнок і поясни, як утворилася
сотня.

$$99 + 1 = 100$$

3. Запиши по порядку всі числа десятого
десятка.

4. 1) Скільки в числі 93 десятків? одиниць?
2) Чи зміниться це число, якщо цифри в
ньому поміняти місцями? Запиши число, яке
утвориться. Прочитай його.

5. У кіоск привезли 15 ящиків фруктів. Груш було
5 ящиків, а решта ящиків були з яблуками.
Скільки ящиків з яблуками привезли в кіоск?

6. Запиши, вставивши пропущені числа.

$$58 = 50 + \square \quad 66 = \square\square + 6 \quad 21 = \square\square + \square$$

$$87 = 80 + \square \quad 15 = \square\square + 5 \quad 49 = \square\square + \square$$

Український освітнянський видавничий центр

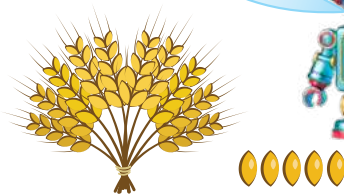

1. Розглянь і запам'ятай, як порівнюють числа.

Трицифрове число
більше, ніж двоцифрове
та одноцифрове числа.

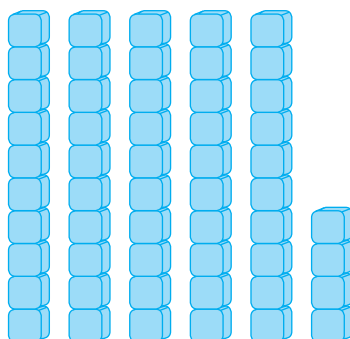
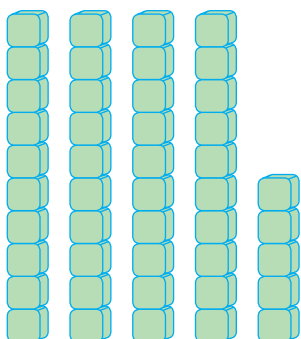
$$100 > 34$$

$$100 > 5$$

2. Яких кубиків більше: зелених чи синіх?
Запиши нерівність.

3. Порівняй.

$$80 \text{ і } 18$$

$$10 + 5 \text{ і } 100$$

$$100 - 0 \text{ і } 100$$

$$50 \text{ і } 100$$

$$18 - 1 \text{ і } 8$$

$$30 \text{ і } 3$$

4. Для оздоблення класної кімнати діти
виготовили 17 ліхтариків. 10 ліхтариків були
жовтого кольору, а решта — зеленого. Скільки
ліхтариків зеленого кольору виготовили
діти?

Український освітнянський видавничий центр

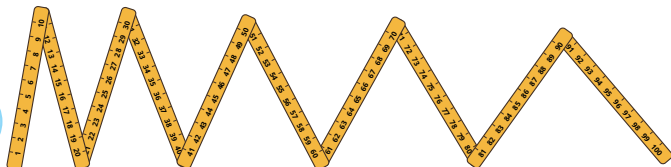
«Оріон»

1. Одиницею довжини є **метр**. На малюнку зображено МЕТР — прилад для вимірювання довжини. Він має 10 ланок, кожна з яких завдовжки 10 см.

1 м = 100 см
1 м = 10 дм

Коротко записують: 1 м.

2. Висота дуба 10 м, а тополі — 15 м. На скільки метрів тополя вища за дуб?

3. Запиши кожен довжину в дециметрах і сантиметрах: 24 см; 68 см; 41 см; 97 см; 75 см; 39 см.

Зразок: 24 см = 2 дм 4 см.

4. Назви ім'я дівчинки, яка правильно виміряла довжину відрізка.

Г
а
н
н
а

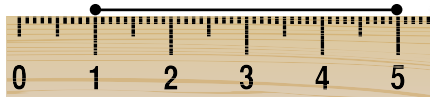
4 см

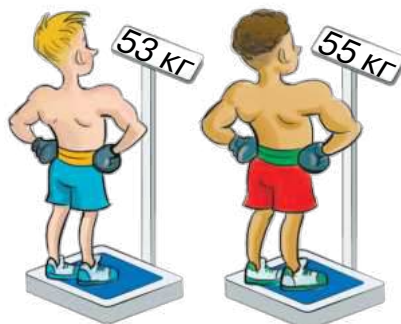
5 см

О
л
е
н
а

- 5*. Боксер Роман важчий, ніж боксер Дмитро. Покажи кожного боксера на малюнку.

1.

Чи знаєш ти, як називаються українські гроші?
Які монети й купюри ти знаєш?

100 копійок дорівнює 1 гривні

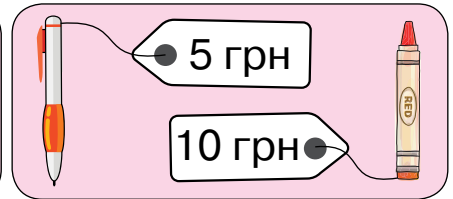
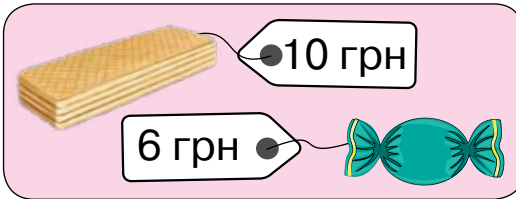

Коротко записують: $100 \text{ коп.} = 1 \text{ грн}$

2.

Визнач вартість кожної покупки.

3.

Олівець коштує 3 грн, а блокнот — на 10 грн дорожчий. Яка ціна блокнота?

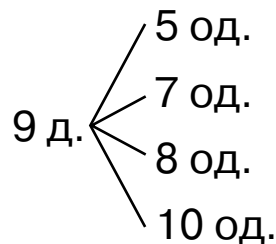
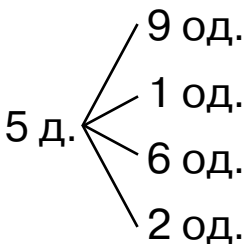
4.

У якій скарбничці найбільше грошей?

5.

Запиши в зошит числа, що утворяться.

Український освітнянський видавничий центр

«Оріон»

1. Назви числа від 89 до 100.

2. Запиши числа сьомого десятка.

3. Обчисли.

$$19 + 1 \quad 99 + 1 \quad 85 - 1 \quad 15 - 1 - 1$$

$$89 + 1 \quad 9 + 1 \quad 70 - 1 \quad 100 - 1 - 1$$

4. Запиши числа 23, 5, 79, 30, 100, 19 від найменшого до найбільшого.

5. Пиріжок коштує 18 грн, а булочка — на 3 грн дешевша. Скільки гривень коштує булочка?

6. Висота триповерхового будинку 13 м, а п'ятиповерхівка — на 6 м вища. Яка висота п'ятиповерхівки?

7. За зразком запиши кожну довжину в сантиметрах.

1 дм 7 см

6 дм 4 см

8 дм 2 см

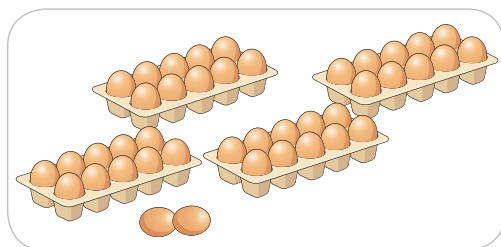
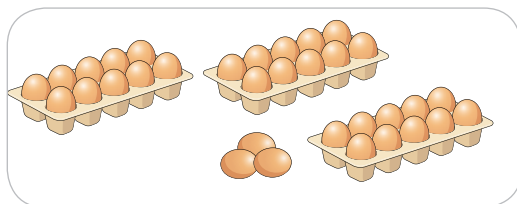
3 дм 3 см

Зразок: 1 дм 7 см = 17 см.

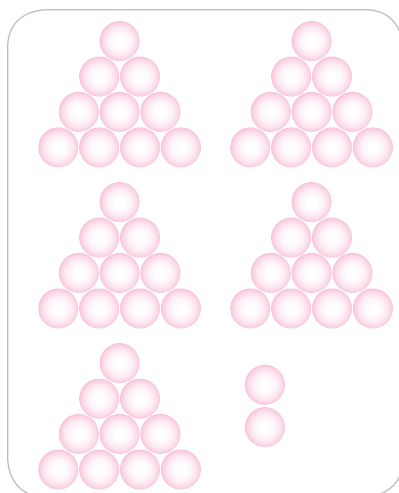
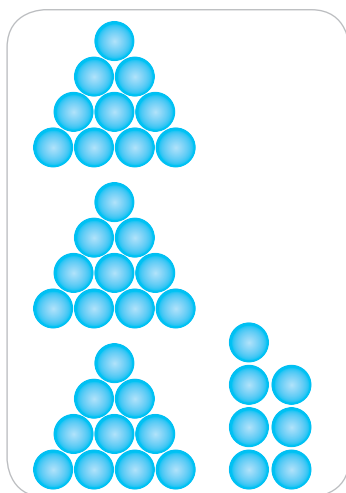
1. Скільки яєць на кожному малюнку? Запиши ці числа.

2. Запиши числа:
7 д. і 1 од.; 9 д. і 3 од.; 8 д. і 5 од.; 2 д. і 4 од.;
4 д. і 8 од.; 6 д. і 5 од.

3. Скільки кульок на кожному малюнку? Запиши числа та порівняй їх.

4. Обчисли.

$10 + 8$	$10 + 4$	$18 - 10$	$10 + 6$	$37 + 1$
$14 - 4$	$18 - 8$	$14 - 10$	$20 - 1$	$37 - 1$
$18 - 1$	$19 - 10$	$16 - 1$	$15 + 1$	$19 - 5$

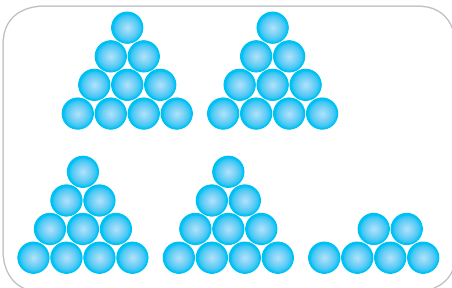
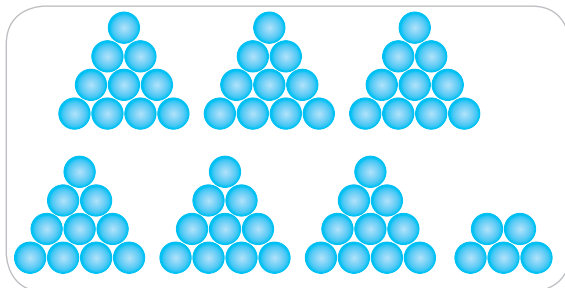
5*. Запиши всі можливі двоцифрові числа, використавши цифри 7 і 5.

Український освітнянський видавничий центр

«Оріон»

6. Скільки кульок на кожному малюнку? Запиши ці числа.

7. Назви «сусідів» кожного числа.

8. а) Розв'яжи задачі.

1) У кішки двоє рудих і троє чорних кошенят. Скільки всього кошенят у кішки?

2) У кішки п'ятеро кошенят. Двоє з них — руді, а решта — чорні. Скільки чорних кошенят у кішки?

б) Склади ще одну задачу про цих кошенят.

9. Порівняй.

75 і 5

70 і 7

28 і 45

10 + 5 і 51

0 і 100

19 і 91

64 і 11

90 + 0 і 90 + 1

10. Обчисли.

15 - 5

40 - 1

2 + 8 + 2

13 - 3 + 7

10 + 8

69 + 1

6 + 4 + 4

13 + 3 - 5

Український освітнянський видавничий центр

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 100

1. Прочитай числа, записані в таблиці.
Що позначає кожна цифра в записі числа?

Д.	Од.
4	7
7	2
8	0
9	9

2. Запиши числа, які складаються з:
9 д. і 2 од.; 7 д. і 0 од.; 3 д. і 3 од.; 6 д. і 5 од.

3. Розв'яжи задачу. Склади ще одну задачу за цим сюжетом.

До Великодня Макар розмалював 10 писанок і пофарбував 6 крашанок. Скільки всього великодніх яєць підготував Макар?

4. За малюнком назви посуд, місткість якого більша за 1 л; місткість якого менша від 1 л.

5. Розв'яжи задачу, скориставшись підказкою.
Скільки ще тюльпанів треба поставити у вазу, щоб здійснилося бажання дівчинки?

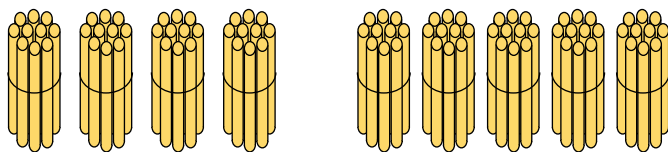
Я хочу, щоб у вазі стояло 19 тюльпанів.

$$\square + 9 = 19$$

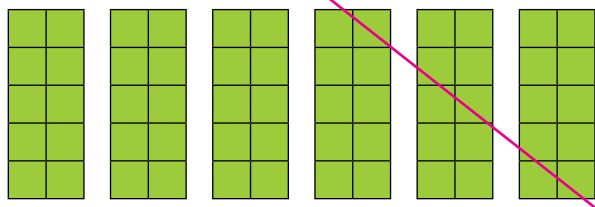

1. Розглянь випадок обчислення.

$$4 \text{ д.} + 5 \text{ д.} = 9 \text{ д.}$$

$$40 + 50 = 90$$

$$6 \text{ д.} - 3 \text{ д.} = 3 \text{ д.} \quad 60 - 30 = 30$$

Дії
з десятками
виконують
так само, як і з
одноцифровими
числами.

2. Обчисли за зразком.

$$6 + 3 = 9$$

$$60 + 30 = 90$$

$$8 - 3$$

$$80 - 30$$

$$4 + 3$$

$$40 + 30$$

$$9 - 4$$

$$90 - 40$$

$$5 + 2$$

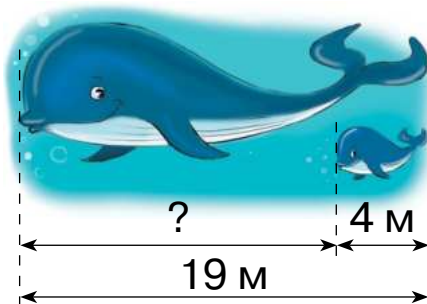
$$50 + 30$$

$$7 - 5$$

$$70 - 50$$

3. Довжина дорослого кита — 19 м, а довжина китеняти — 4 м. На скільки метрів китеня коротше від кита?

4. Запиши числа в порядку зростання.

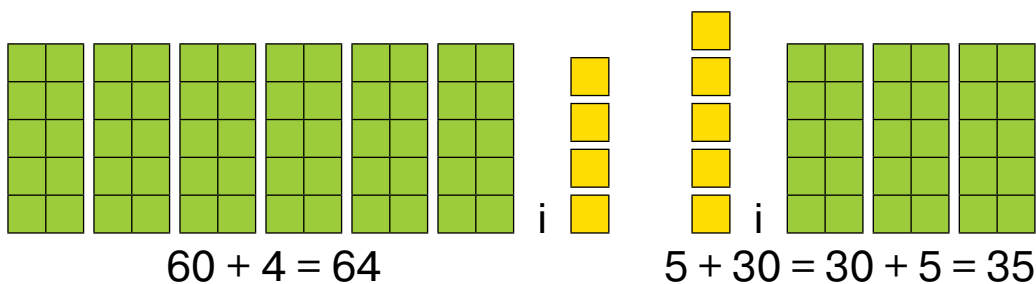

Український освітнянський видавничий центр

1. Пригадай, як утворюються двоцифрові числа з десятків та одиниць. Поясни обчислення.

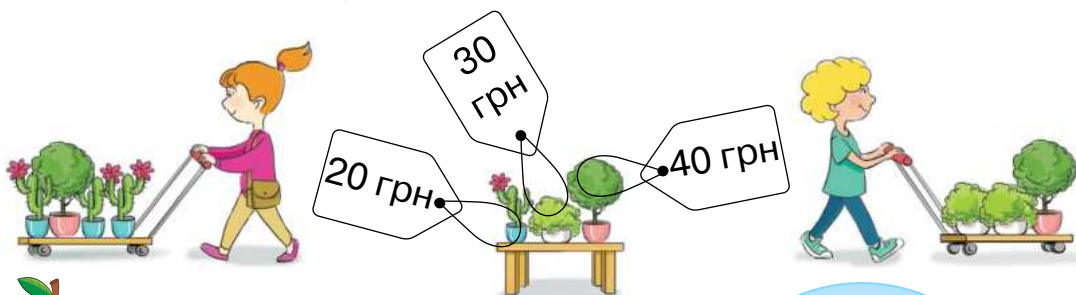

2. Обчисли.

$60 + 9$	$4 + 70$	$3 + 60$	$50 + 5$	$7 + 90$
$8 + 60$	$1 + 10$	$8 + 80$	$3 + 10$	$80 + 6$
$70 + 5$	$20 + 2$	$90 + 10$	$9 + 30$	$30 + 3$

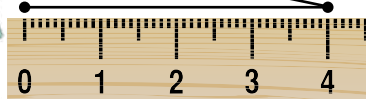

3. Яка ціна кожної рослини? Обчисли вартість кожної покупки.

4. Перевір вимірювання та обчислення.

$4 \text{ см} + 3 \text{ см} + 6 \text{ см} = 13 \text{ см}$

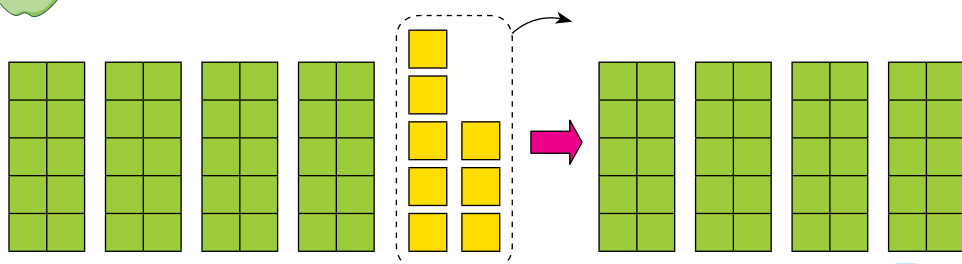

Щоб знайти довжину ламаної, Оленка виміряла довжину кожної ланки та додала ці числа.

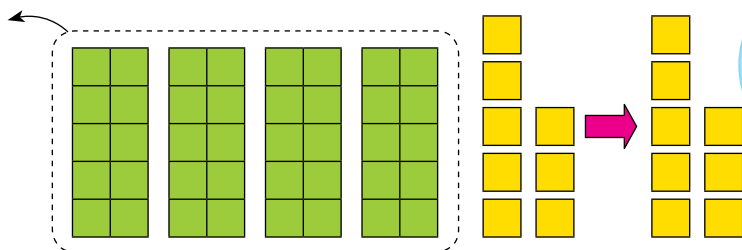

1. Розглянь випадки віднімання.

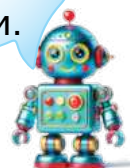

$$48 - 8 = 40$$

$$48 - 40 = 8$$

Усі
одиниці
віднімаємо,
залишаються
десятки.

Усі десятки
віднімаємо,
залишаються
одиниці.

Пригадай взаємозв'язок дій
додавання і віднімання!
Це допомагає в обчисленнях.

$$40 + 8 = 48$$

$$48 - 8 = 40$$

$$48 - 40 = 8$$

2. Обчисли.

$$70 + 6$$

$$30 + 9$$

$$53 - 50 - 3$$

$$76 - 70$$

$$39 - 9$$

$$24 - 4 + 5$$

$$76 - 6$$

$$39 - 30$$

$$67 - 7 + 10$$

3. 1) Розв'яжи задачу.

Висота сосни 20 м, а висота
тополі — 40 м. На скільки метрів
тополя вища за сосну?

2) Склади подібну задачу про
дерева, що містить в умові
числа 10 і 30.

1. Обчисли.

$$\begin{array}{cccc} 80 + 4 & 53 - 3 & 80 + 5 - 1 & 100 - 40 - 0 \\ 67 - 7 & 80 + 1 & 30 + 30 - 10 & 90 - 10 + 1 \end{array}$$

2. Ховрашок перелічує запаси зерняток у своїй нірці. Допоможи йому.

3. Зміни текст так, щоб утворилася задача. Розв'яжи її.

Для поливання дерев у саду Матвій приніс 6 відер води, його брат Назар — 4 відра. За це їх похвалив дідусь.

4. Побудуй відрізок, довжина якого дорівнює довжині ламаної.

5. Розв'яжи задачу, скориставшись підказкою.

Дідусь із Олею принесли з лісу 17 грибів. Дідусь знайшов 10 грибів. Скільки грибів знайшла Оля?

$$10 + \square = 17$$

6*. У книжці 48 сторінок, які пронумеровані від 1 до 48. Скільки разів використано цифру 4?

1.

Збільш на 1 кожне число в таблиці.

9	29	69	49	89	19	59	39	79	99
---	----	----	----	----	----	----	----	----	----

2.

За схемами склади вирази та знайди їхні значення.

100

– 40

– 60

– 10

– 30

– 90

30

+ 30

+ 60

+ 40

+ 10

+ 50

3.

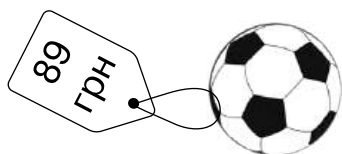
Склади задачу за малюнком. Розв'яжи її.

5 кг

на 10 кг
більше**4.**

Склади задачу про фрукти, в умові якої є числа 14 і 4.

5*.Максим має 2 купюри по 50 грн.
Чи вистачить йому грошей на м'яч?

1. Порівняй.

$$39 + 1 \square 38 \quad 67 - 7 \square 6 \quad 66 \square 70 - 1$$

$$45 - 40 \square 50 \quad 10 \square 1 + 0 \quad 100 \square 50 + 40$$

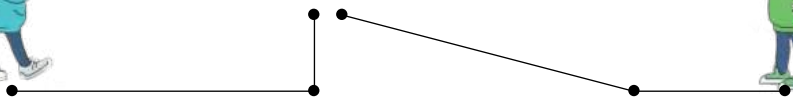

2. Михасик і Миколка схематично зобразили свій шлях до школи. Чий шлях довший?

Михасик

Миколка

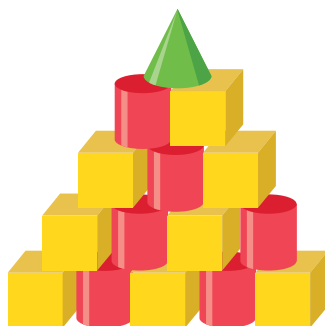

3. Зі скількох фігур складено піраміду?

Скільки в ній кубів; конусів; циліндрів?

На скільки менше циліндрів, ніж кубів?

На скільки більше циліндрів, ніж конусів?

4. Розв'яжи задачу, скориставшись підказкою.

Скільки горіхів є в дуплі, якщо в ньому поміщається 15 горіхів?

Ще ці 5 горіхів — і дупло буде повне.

$$\square + 5 = 15$$

1. Збільш на 1 кожне число в таблиці.

14	34	54	4	24	74	94	64	84	44
----	----	----	---	----	----	----	----	----	----

2. Порівняй.

$45 - 5 \text{ і } 4$

$78 - 70 \text{ і } 7$

$0 \text{ і } 10 - 1$

$56 \text{ і } 56 + 1$

$99 + 1 \text{ і } 100$

$8 \text{ і } 80 - 0$

3. Біля кожного багажу записано вираз, за яким можна обчислити його масу. Визнач масу кожного багажу.

$10 - 5 + 1$

$50 - 30 + 10$

$15 - 5 + 1$

$5 + 20$

4. Вирушивши в похід, турист узяв 7 кг продуктів і 10 кг туристичного спорядження. Скільки кілограмів багажу нестиме турист?

5. Для приготування горіхових рулетів кондитер використав 100 горіхів. Із них 70 горіхів — волоські, а решта — лісові. Скільки лісових горіхів використав кондитер?

1) Розв'яжи задачу.

Квиток до кінотеатру коштує 70 грн, а квиток до мотузкового парку — на 30 грн дорожчий. Скільки гривень коштує квиток до мотузкового парку?

2) Склади подібну задачу про розваги, яка містить в умові числа 50 і 40. Розв'яжи її.

7. Порівняй.

4 см і 7 см

5 грн і 50 грн

70 кг і 7 кг

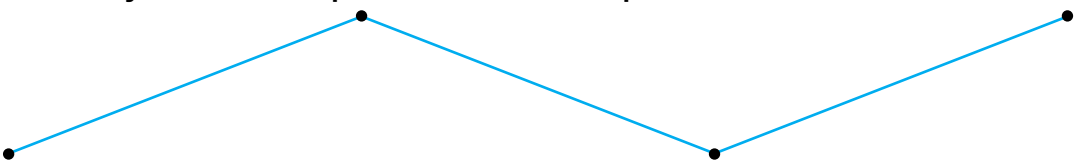
7 м і 17 м

80 коп. і 100 коп.

100 кг і 10 кг

8. Знайди довжину ламаної. Запиши відповідь у дециметрах і сантиметрах.

9. Назви масу кожної тваринки. Запиши назву найважчої тваринки; найлегшої тваринки.

2 кг

40 кг

5 кг

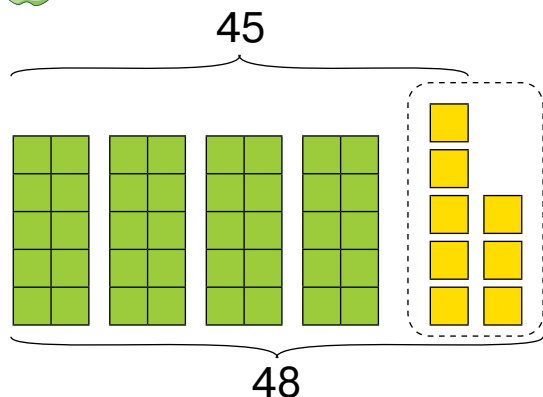
76 кг

Український освітнянський видавничий центр

«Оріон»

1. Розглянь схему та поясни обчислення.

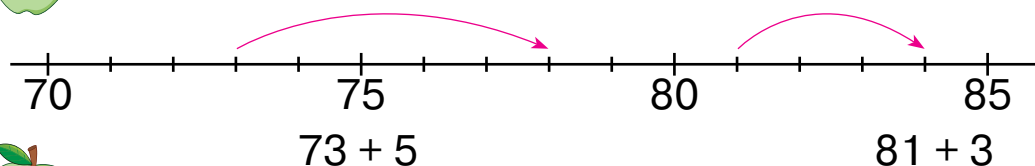
Одиниці додаємо до одиниць.

$$5 + 3 = 8$$

$$45 + 3 = 48$$

2. Обчисли, скориставшись числовою прямою.

3. Обчисли.

4 + 3	5 + 4	6 + 2	1 + 8
14 + 3	15 + 4	26 + 2	11 + 8
54 + 3	65 + 4	66 + 2	31 + 8
94 + 3	84 + 4	36 + 2	71 + 8

4. Зміни текст так, щоб утворилася задача.

Для продажу привезли полуницю й смородину. Продали всю смородину, і залишилося 5 кг полуниці. Скільки кілограмів смородини продали?

5. Розв'яжи задачу, скориставшись підказкою.

Десять кроликів граються в хованки. Скільки кроликів уже сховалося?

$$\square + 4 = 10$$

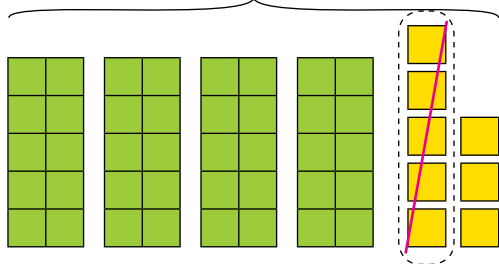
Український освітнянський видавничий центр

1. Розглянь схему та поясни обчислення.

48

Одиниці віднімаємо
від одиниць.

$$8 - 5 = 3$$

$$48 - 5 = 43$$

2. Обчисли.

$7 - 3$	$9 - 7$	$8 - 5$	$6 - 2$	$8 - 4$
$17 - 3$	$19 - 7$	$18 - 5$	$36 - 2$	$28 - 4$
$97 - 3$	$89 - 7$	$78 - 5$	$16 - 2$	$58 - 4$

3. Опиши ситуацію, яку зображено на малюнку. Колективно складіть задачу. Що невідомо в цій задачі? Як дізнатися, скільки яблук дісталось дівчаткам?

Пригोщайтесь.

Дякуємо.

У мене залишилося
ще 10 яблук.

16

$$16 - 10 = 6$$

Це задача,
у якій треба знайти
невідомий від'ємник.

Таку задачу
розв'язують дією
віднімання.

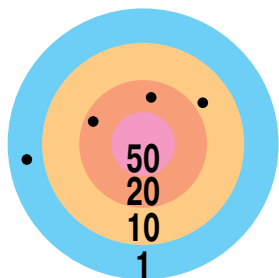

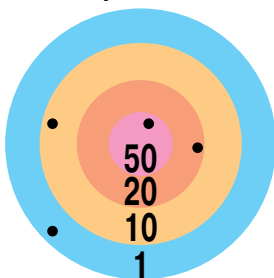
1.

Скільки очок набрав кожний учасник змагань? Визнач ім'я переможця.

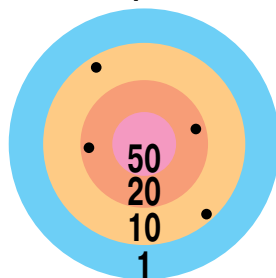
Інна

Артем

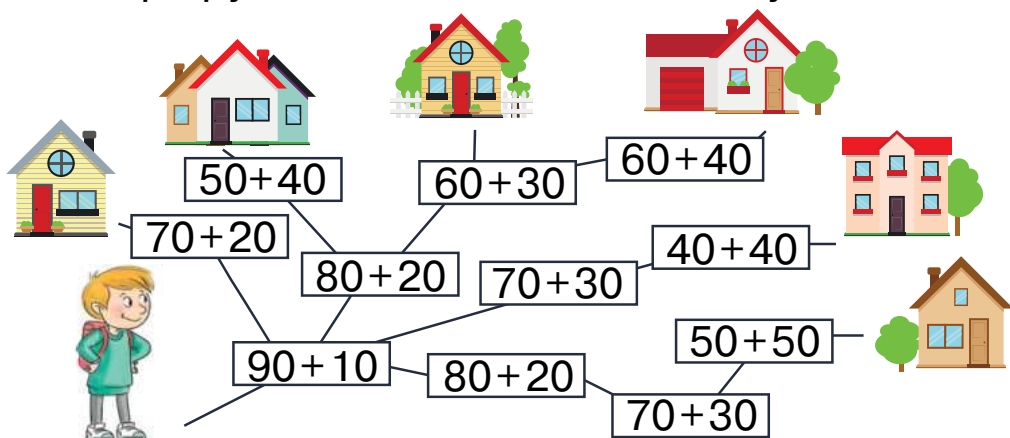

Юрко

2.

Щоб потрапити до себе додому, Олег прямує маршрутом «100». Покажи його будинок.

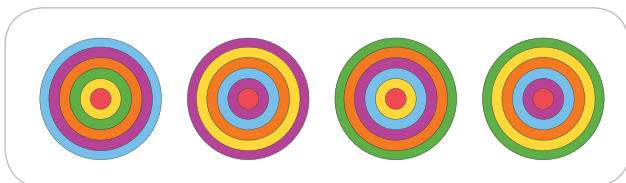
3.

У школьному автобусі їхало 18 дітей. На зупинці кілька дітей вийшло, і в автобусі залишилося 8 дітей. Скільки дітей вийшло на зупинці?

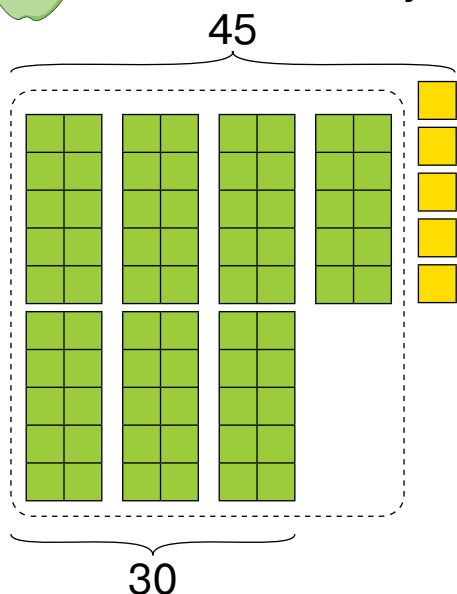
4*.

Художниця зобразила 4 пірамідки, дивлячись на них згори. Де на малюнку та, що крайня ліворуч?

1. Розглянь схему та поясни обчислення.

Десятки додаємо
до десятків.

$$4 \text{ д.} + 3 \text{ д.} = 7 \text{ д.}$$

$$40 + 30 = 70$$

$$45 + 30 = 75$$

2. Обчисли.

$$5 \text{ д.} + 3 \text{ д.}$$

$$3 \text{ д.} + 4 \text{ д.}$$

$$1 \text{ д.} + 8 \text{ д.}$$

$$50 + 30$$

$$30 + 40$$

$$10 + 80$$

$$54 + 30$$

$$37 + 40$$

$$11 + 80$$

$$57 + 30$$

$$39 + 40$$

$$18 + 80$$

3. Опиши ситуацію, зображену на малюнку. Як дізнатися, скільки рибин з'їв котик? Колективно складіть задачу. Що невідомо в цій задачі?

1. Збільш на 20 кожне з чисел: 15, 25, 75, 45, 55, 35, 65. Запиши за зразком.

Зразок: $15 + 20 = 35$.

2. Обчисли.

$20 + 40$

$40 + 10$

$30 + 60$

$50 + 30$

$28 + 40$

$47 + 10$

$39 + 60$

$54 + 30$

3. Порівняй.

$35 - 5 \text{ і } 3$

$30 \text{ і } 30 - 10$

$34 - 30 \text{ і } 40$

$4 + 5 \text{ і } 10$

$45 - 5 \text{ і } 4$

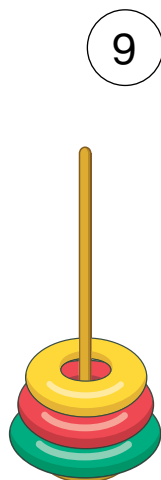
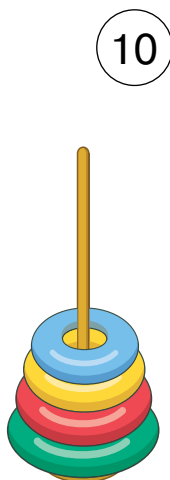
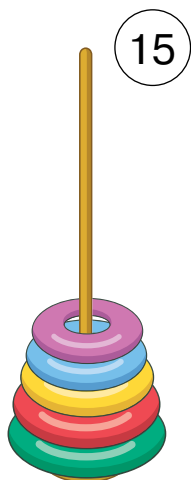
$23 + 20 \text{ і } 50$

4. У холодильнику було 16 стаканчиків йогурту. Після полуденку їх залишилося 10. Скільки стаканчиків йогурту з'їли на полуденок?

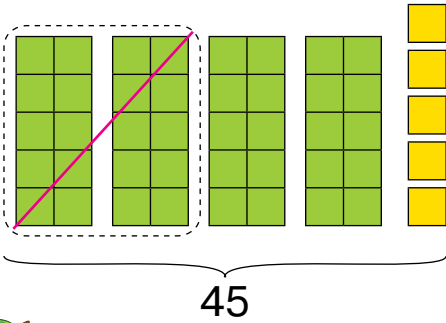

5. Скільки кілець треба помістити на кожную пірамідку, щоб їхня кількість відповідала вказаному числу?

1. Розглянь схему та поясни обчислення.

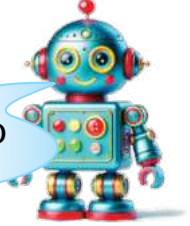

$$4 \text{ д.} - 2 \text{ д.} = 2 \text{ д.}$$

$$40 - 20 = 20$$

$$45 - 20 = 25$$

Десятки віднімаємо
від десятків.

2. Обчисли.

$$5 \text{ д.} - 3 \text{ д.}$$

$$7 \text{ д.} - 4 \text{ д.}$$

$$9 \text{ д.} - 8 \text{ д.}$$

$$50 - 30$$

$$70 - 40$$

$$90 - 80$$

$$52 - 30$$

$$77 - 40$$

$$97 - 80$$

$$59 - 30$$

$$79 - 40$$

$$92 - 80$$

3. У Марійки було 100 грн. Після того як вона купила квиток у кіно, у неї залишилося 20 грн. Скільки коштує квиток?

4. Побудуй відрізок завдовжки 1 дм 2 см.

5. Чия черепашка подолала більшу відстань?

1. Зменш на 40 кожне з чисел: 59, 73, 88, 45, 99, 61. Запиши за зразком.

Зразок: $59 - 40 = 19$.

2. На стоянці було 25 автомобілів. Зранку кілька автомобілів виїхало, і на стоянці залишилося 20 автомобілів. Скільки автомобілів виїхало зі стоянки?

3. Розв'яжи першу задачу й використай її розв'язок у другій задачі.

1) У кондитерській виготовили 45 імбирних пряників-будиночків, а пряників-чоловічків — на 5 менше. Скільки імбирних пряників-чоловічків виготовили в кондитерській?

— 45 штук

— ?, на 5 менше

2) У кондитерській виготовили 45 пряників-будиночків, а пряників-чоловічків — . Скільки всього пряників виготовили в кондитерській?

4. Який день тижня сьогодні? Назви день тижня, який був учора; позавчора.

Понеділок

Середа

П'ятниця

Неділя

Вівторок

Четвер

Субота

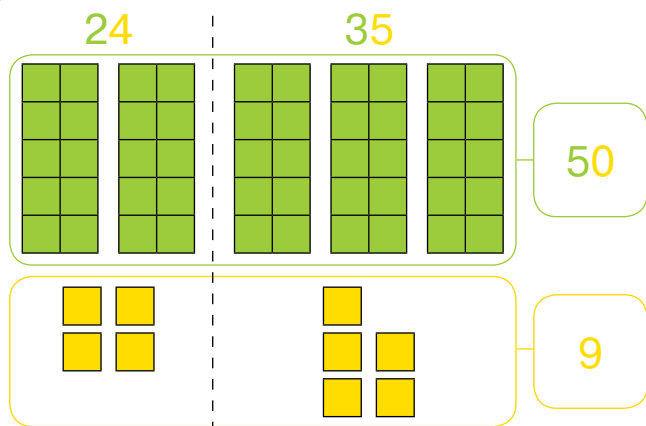
Український освітнянський видавничий центр

«Оріон»

1. Розглянь схему й поясни обчислення.

Десятки додаємо до десятків, одиниці додаємо до одиниць. Знайдені суми додаємо.

$$24 + 35 = \underbrace{20 + 30}_{50} + \underbrace{4 + 5}_9 = 50 + 9 = 59$$

2. Обчисли.

$$\begin{array}{lllll} 45 + 31 & 81 + 17 & 63 + 25 & 24 + 62 & 36 + 52 \\ 54 + 15 & 16 + 42 & 37 + 41 & 73 + 26 & 21 + 47 \end{array}$$

3. У Олесі було 90 іграшкових цеглинок. Після того як вона побудувала вежу, у неї залишилося 30 цеглинок. Скільки цеглинок використала Олеся для побудови вежі?

4. На кущі розквітло 15 троянд. Кілька квіток зрізали для букета, і на кущі залишилося 10 троянд. Скільки троянд зрізали?

5*. Зі скількох кубиків складено фігуру?

1. Склади вирази за таблицею та обчисли їхні значення.

Доданок	20	2	35	69	11	81	47	34
Доданок	40	67	30	0	22	7	40	43
Сума								

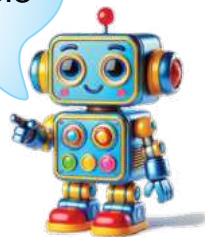
2. Улянка виставила з шафи на стіл 10 чашок. У шафі залишилося ще 2 чашки. Скільки чашок було в шафі спочатку?

Це задача, у якій треба знайти невідоме **зменшуване**.

Таку задачу розв'язують дією **додавання**.

Було	Виставила	Залишилося
?	10 чашок	2 чашки

$$2 + 10 = 12 \text{ (ч.)}$$

Відповідь: 12 чашок.

3. Друзі з'їли 10 шматочків піци, і ще 2 шматочки залишилося. На скільки шматочків було поділено піцу?

4. Чий шлях довший?

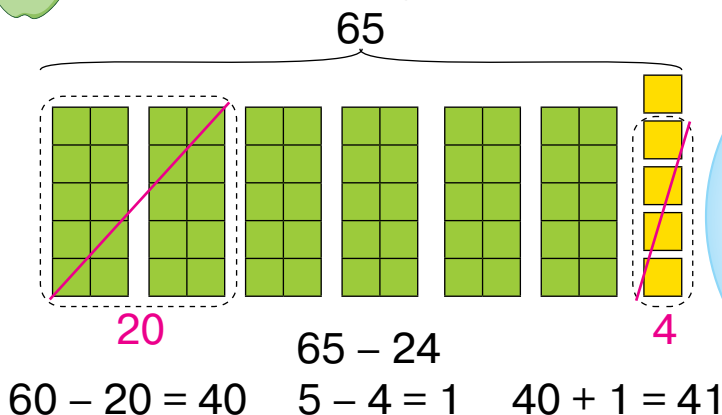

Український освітнянський видавничий центр

1. Розглянь схему та поясни обчислення.

Десятки
віднімаємо
від десятків,
одиниці
віднімаємо
від одиниць.
Знайдені різниці
додаємо.

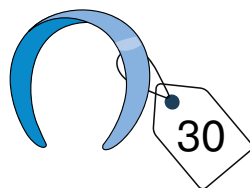

2. Обчисли.

$$\begin{array}{r r r r} 66 - 15 & 89 - 13 & 67 - 52 & 34 - 21 \\ 42 - 11 & 94 - 33 & 73 - 22 & 87 - 35 \end{array}$$

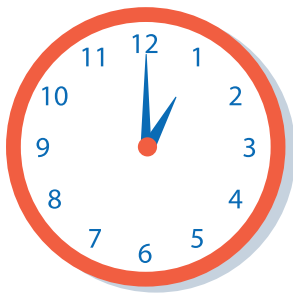
3. Іванка купила обруч для волосся за 30 грн, і в неї залишилося ще 20 грн. Скільки гривень було в Іванки спочатку?

Було	Витратила	Залишилося
?	30 грн	20 грн

4. Котру годину покаже кожний годинник через 4 години?

1. Обчисли.

$$\begin{array}{cccccc} 57 - 34 & 42 - 21 & 38 - 24 & 93 - 72 & 64 - 31 \\ 99 - 88 & 67 - 56 & 26 - 15 & 84 - 43 & 79 - 26 \end{array}$$

2. Порівняй.

$$\begin{array}{ccc} 43 - 3 \text{ і } 4 & 25 + 20 \text{ і } 24 & 100 - 10 \text{ і } 0 \\ 7 \text{ і } 77 - 7 & 55 \text{ і } 5 + 5 & 70 + 30 \text{ і } 100 \end{array}$$

3. Ніна купила в кіоску зошити. Коли вона віддала братикові 15 зошитів, то в неї залишилося 20. Скільки зошитів купила Ніна?

4. Куди йти ближче: до водоспаду чи до джерела? На скільки метрів ближче?

5. Завтра буде вівторок. Який день тижня сьогодні? Який день тижня був учора?

Понеділок

Середа

П'ятниця

Неділя

Вівторок

Четвер

Субота

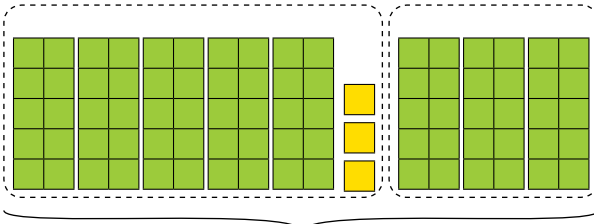
Український освітнянський видавничий центр

«Оріон»

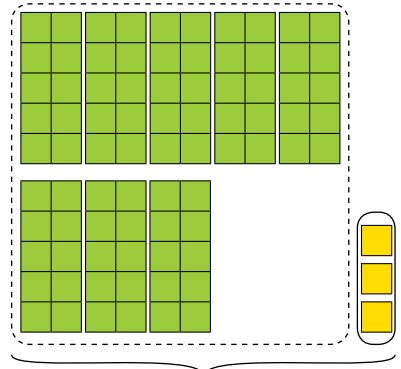

1. Обери зручний для себе спосіб обчислення виразу $50 + 3 + 30$.

$$50 + 3 + 30 = 53 + 30 = \boxed{}$$

$$50 + 30 + 3 = 80 + 3 = \boxed{}$$

2. Обчисли зручним для тебе способом.

$$60 + 4 + 20$$

$$4 + 70 + 5$$

$$70 + 8 + 20$$

$$10 + 9 + 10$$

$$5 + 30 + 2$$

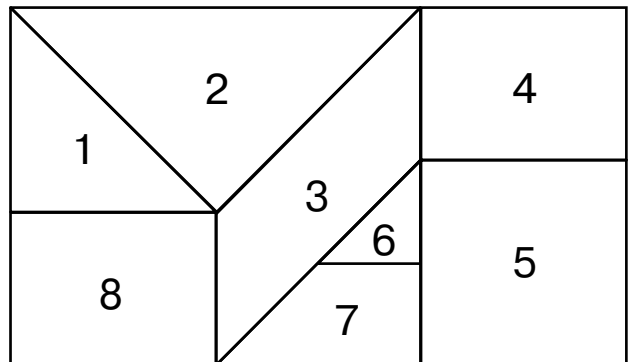
$$30 + 5 + 50$$

3. До Світланчиної квартири треба пройти 24 сходинки, а до квартири Олесі — 36 сходинок. На скільки сходинок довший шлях до квартири Олесі?

4. Розглянь чотирикутник. Він складається з різних фігур. Назви номери фігур, які є чотирикутниками; трикутниками. Серед цих фігур є дві однакові (рівні). Назви їхні номери.

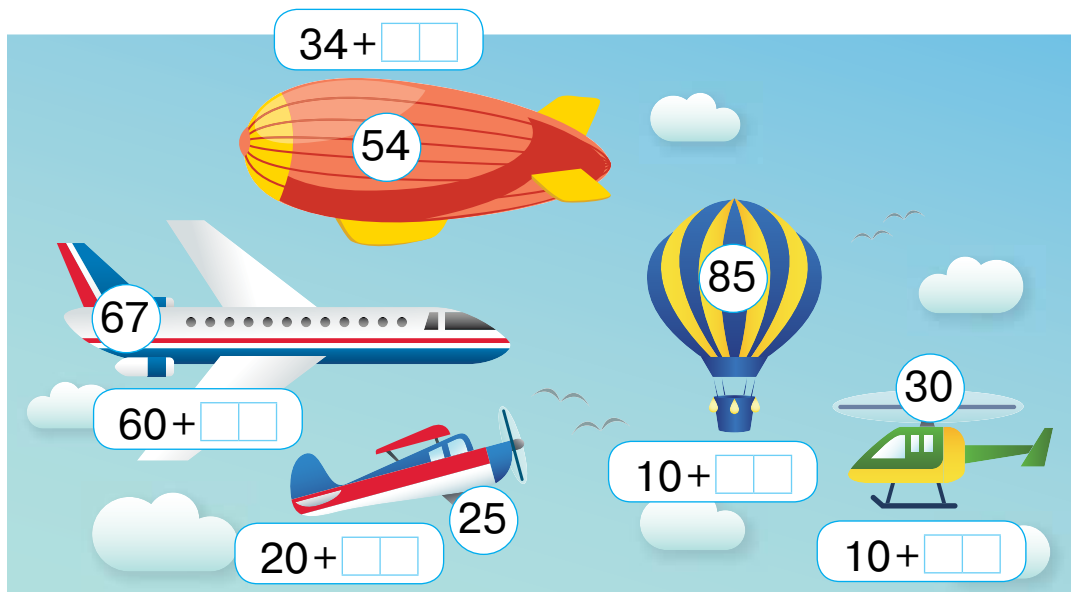

1. Зміни текст так, щоб утворилася задача.
Два пінгвіни ловили рибу. Один зловив 20 рибин, а другий — на 10 більше. Пінгвіни дуже люблять рибу.

2. У кожній сумі знайди невідомий доданок.
Значення суми записано на літальному апараті.

3. Побудуй два відрізки: один — завдовжки 10 см, а другий — на 5 см коротший.

- 4*. У конструкторі однакова кількість зелених і синіх кубиків. Для побудови вежі діти взяли 25 зелених кубиків і 20 — синіх. Яких кубиків — зелених чи синіх — залишилося в конструкторі менше? На скільки кубиків менше?

Додаткові завдання

1.

Запиши вирази та обчисли їхні значення.

- Зменшуване — 55, від'ємник — 12. Знайди різницю.
- Числа 20 і 30 — це доданки. Знайди суму.
- Число 43 збільш на 30.

2.

Знайди невідомий доданок.

$$20 + \square = 70 \quad 34 + \square = 55 \quad \square + 40 = 45$$

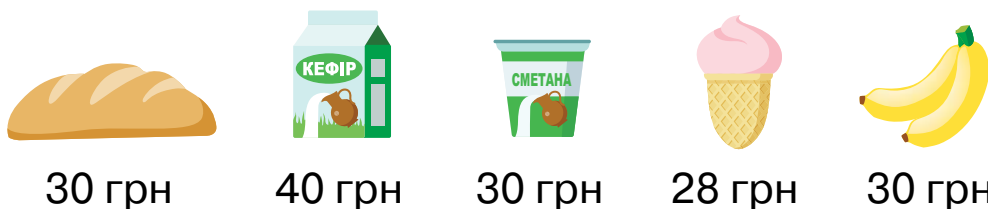
3.

Розглянь малюнок. Сформулюй два запитання й розв'яжи утворені задачі.

4.

Розглянь малюнок. Дай відповіді на запитання.

- Бабуся купила батон, кефір і стакан сметани. Скільки гривень вона заплатила за покупку?
- Настя купила банани й морозиво. Скільки гривень вона витратила на цю покупку?
- Склади ще одну задачу за цим малюнком. Запиши її розв'язання.

Український освітнянський видавничий центр

«Оріон»

5. Склади вирази та обчисли їхні значення.

Збільш на 11 кожне з чисел:

17, 33, 74, 56, 38, 87, 65.

6. Запиши числа від більшого до меншого.

34, 40, 25, 91, 19, 52, 77.

7. Порівняй.

$35 - 20$ і 15

7 і $45 - 3$

$55 + 11$ і 65

$48 - 8$ і 4

$10 + 10$ і 20

80 і $100 - 20$

8. Порівняй.

27 см і $7 \text{ см} + 10 \text{ см}$

7 л і $17 \text{ л} - 1 \text{ л}$

5 м і $55 \text{ м} - 5 \text{ м}$

$50 \text{ л} + 10 \text{ л}$ і 100 л

9. Для частування гостей приготували 20 бутербродів із шинкою і 35 бутербродів із рибкою. Скільки всього бутербродів приготували?

10. Гості випили 10 л морсу і ще залишилося 2 л. Скільки літрів морсу приготували для гостей?

11. Назви фігуру, на яку схожий кожний предмет.

Куб

Циліндр

Конус

Український освітнянський видавничий центр

«Оріон»

129

ПОВТОРЕННЯ ЗА РІК

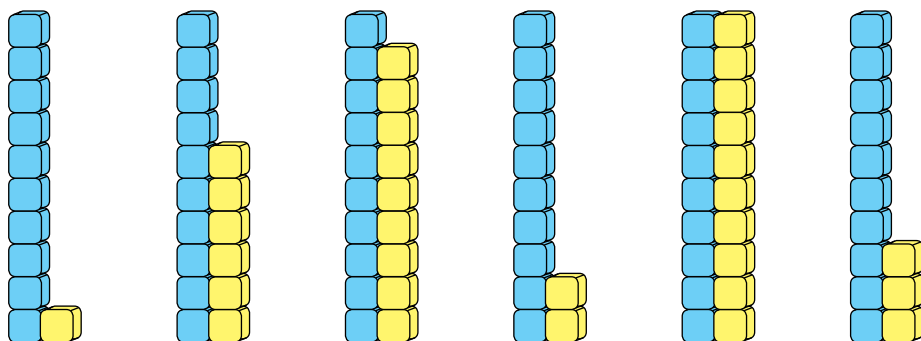
1. Скільки всього квіток у букеті?
Скільки квіток кожного виду?

2. В Оксанчиної ляльки 5 суконь і 3 комбінезони. Скільки предметів одягу в Оксанчиної ляльки?

3. Скільки цеглинок у кожній парі стовпців?
Запиши числа, що позначають їхню кількість.

4. Скільки гривень у кожному гаманці?

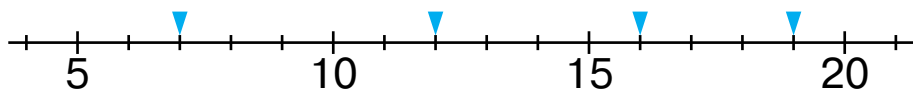

5. Накресли відрізок, який дорівнює сумі довжин поданих відрізків.

6. Запиши числа, які позначено трикутниками.

7. Розглянь малюнок і дай відповіді на запитання.

1) Скільки всього літрів води поміститься в каністру й відро?

2) На скільки літрів води більше поміститься в каністру, ніж у відро?

3) На скільки літрів води менше поміститься в лійку, ніж у відро?

4*) Скільки літрів води можна долити в каністру, якщо в ній уже є 5 л води?

8. Запиши словами числа:

10, 20, 30, 40, 70, 90.

9. Прочитай числа: сімнадцять, дванадцять, чотирнадцять, дев'ятнадцять, одинадцять, двадцять. Запиши ці числа цифрами.

10. Розв'яжи першу задачу й використай її розв'язок у другій задачі.

1) На другому поверсі двоповерхової школи 10 навчальних кабінетів, а на першому — на 4 кабінети менше. Скільки кабінетів на першому поверсі школи?

2) На другому поверсі школи 10 навчальних кабінетів, а на першому — кабінетів. Скільки всього навчальних кабінетів у школі?

11. Розв'яжи задачу з двома запитаннями.

Макар приніс на тренування 6 тенісних м'ячів, а Олеся — на 2 м'ячі менше.

- 1) Скільки м'ячів принесла Олеся?
- 2) Скільки всього м'ячів принесли Макар та Олеся?

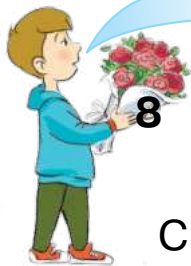
12. Футбольна команда за сезон виграла 14 матчів, а програла — на 10 матчів менше.

- 1) Скільки матчів програла футбольна команда?
- 2) Скільки всього матчів зіграла команда за сезон, коли відомо, що нічийного результату не було?

13. Склади задачу за малюнком і запитанням. Розв'яжи її.

Я подарую Марійці 5 квіток.
Решту квіток я подарую Лізі.

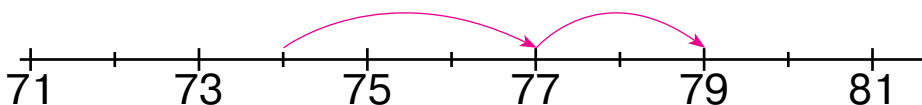
Скільки квіток отримає Ліза?

14. Прочитай вирази $5 + 4$, $89 - 9$ по-різному.

15. За поданою схемою склади вираз та обчисли його значення.

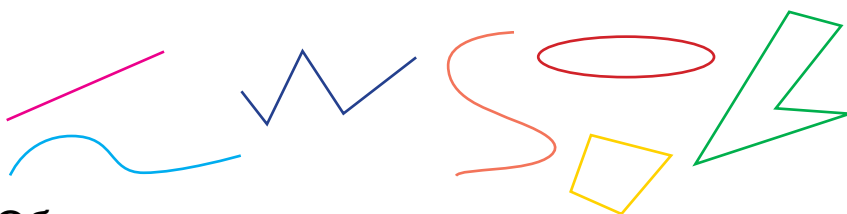
Український освітянський видавничий центр
«Оріон»

16. Відстань від берега озера до великого дуба дорівнює 60 м. Відстань від дуба до великого каменя — ще 25 м. На якій відстані від берега озера розташований великий камінь?

17. Скільки ламаних ліній на малюнку?

18. Обчисли.

$10 - 8$	$67 - 7$	$12 + 3 - 5$	$64 - 4 + 5$
$6 + 3$	$45 + 1$	$42 + 3 + 1$	$99 + 1 - 30$
$3 + 7$	$30 - 1$	$18 - 8 - 1$	$50 + 20 - 1$

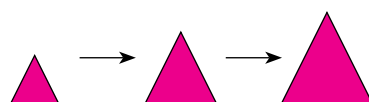
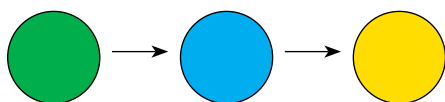

19. Порівняй іменовані числа.

5 см і 30 см	3 кг і 30 кг	18 лі і 81 л
15 м і 50 м	11 кг і 1 кг	30 лі і 13 л

20. Як змінюються фігури?

Український освітнянський видавничий центр

21. Які числа в таблиці зашифровані? Запиши ці числа. Склади з них 5 нерівностей.

71	72		74	75	76	77		79	80
	82	83	84		86	87		89	90
91		93		95	96			99	

22. Запиши в дециметрах і сантиметрах кожну довжину: 45 см, 38 см, 93 см, 15 см, 40 см.

23. Порівняй іменовані числа.

40 см і 34 см 12 год і 15 год 15 л і 50 л

75 см і 57 см 24 год і 10 год 100 л і 70 л

24. Запиши числа 68, 12, 31, 45, 37, 57 від меншого до більшого. Склади й запиши рівності з цими числами.

25. Які запитання можна поставити до поданої умови, щоб утворилася задача?

Учора в буфеті продали 50 пиріжків, а сьогодні — на 5 пиріжків більше.

1) Скільки пиріжків продали в буфеті вчора?

2) З якою начинкою були пиріжки?

3) Скільки пиріжків продали в буфеті сьогодні?

4) У який день пиріжків продали більше?

РОБОТА З МАЛЮНКАМИ Й ТЕКСТАМИ

1.

Розглянь малюнок.

Дай відповіді на запитання.

Дорослі — 70 грн

Діти — 30 грн

1) О котрій годині відчиняється каток?

2) Скільки годин він працює?

3) Скільки людей катається?

4) Скільки глядачів спостерігає за ковзанярами?

5) На якій нозі катається дівчинка в червоній шапочці?

6) Скільки гривень заплатять тато з донькою за вхідний квиток?

Сформулюй інші запитання за цим малюнком.

Український освітянський видавничий центр

«Оріон»

2.

Прочитай розповідь про Мурчика. Вирази, які трапляються тобі в тексті, не читай, обчислюй усно, називай тільки відповіді.

Мурчик вирішив перелічити свої запаси продуктів у холодильнику. На верхній полиці в нього зберігається $6 - 3$ шматочки сиру та $1 + 2$ банки сметани. На середній полиці $25 - 5$ сосисок, а на нижній полиці $10 - 4$ банок м'ясних консервів. У морозильній камері Мурчик зберігає $3 + 2$ рибин.

А чи є в тебе домашні тварини?

Склади власну розповідь за цим зразком.

Український освітянський видавничий центр
«Оріон»

3.

Прочитай розповідь про білку.

Білка заготовляє запаси на зиму. Вона вже збрала $10 + 40$ горішків, $50 + 30$ жолудів, на гілці сохнуть $5 + 2$ грибів. Свої припаси вона ховає в дуплі, яке розміщене на висоті $10 - 7$ м.

Склади власну розповідь за цим зразком.

4.

Прочитай розповідь.

Тато вирішив навести лад у шафці. Там є $2 + 1$ полиці. На першу полицю тато поставив $10 + 3$ банок овочевих консервів, на другу полицю поставив $15 - 4$ банок із варенням, а на третю — $6 + 3$ банок із грибами.

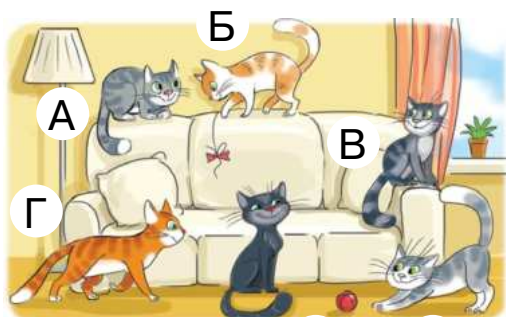
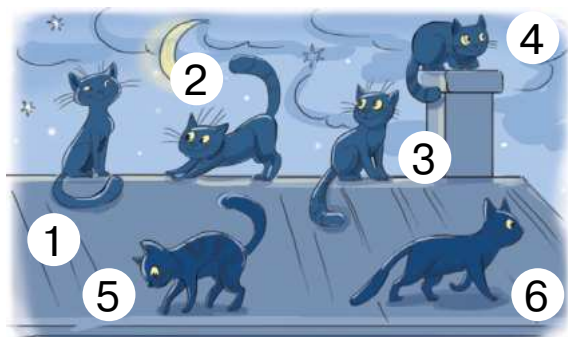
Склади власну розповідь за цим зразком.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ КМІТЛИВОСТІ

1. Установи відповідність між силуетом котика, який сидить на даху, і котиком, який перебуває в кімнаті.

2. Три подружки — Галинка, Мілана й Любава — люблять зачіски з бантами. Відомо, що Любава — не з червоним бантом, Галинка — також не з червоним і не любить бантиків у горошок. Покажи на малюнку кожну дівчинку.

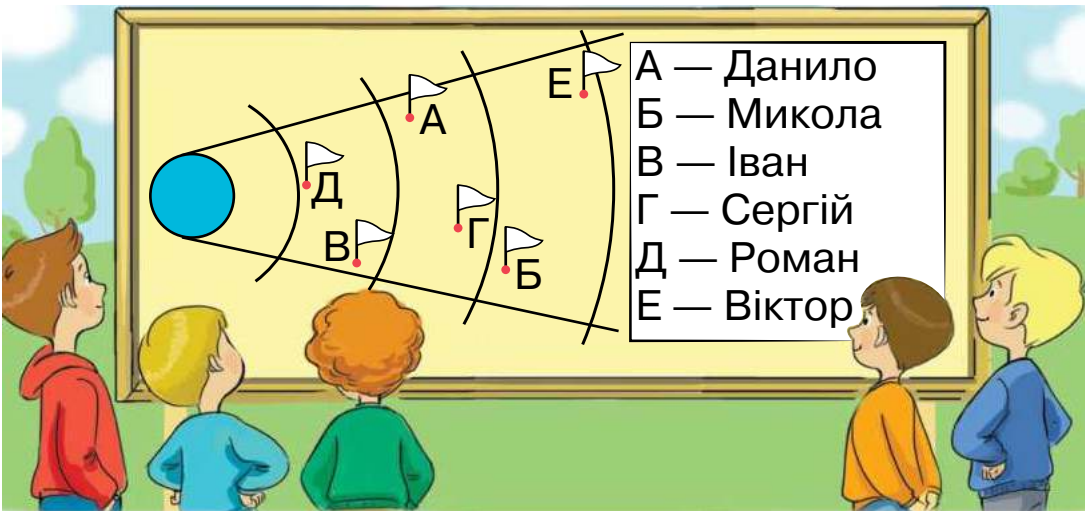
3.

Допоможи Артемкові знайти пароль входу в комп'ютер, якщо він записаний не в червоному й не в найменшому конверті.

4.

Розглянь список учасників змагань із метання м'яча та схему фіксації результатів. Назви призерів цих змагань.

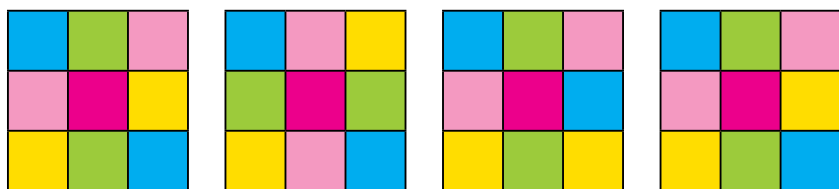
5.

В Олесі є 3 різні сукні і 2 різні пари черевичок. Вона збирається на вечірку й міркує, що їй одягнути. Скількома різними способами може одягнутися Олеся?

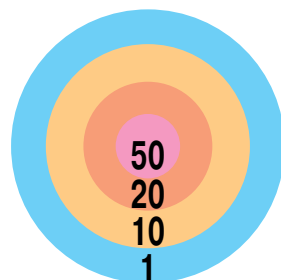
6.

Знайди два однакові квадрати.

7.

Як можна набрати 90 очок чотирма пострілами? Запиши.

8.

Скільки голубів зображено на малюнку?

9.

Марійка й Оленка живуть на одному поверсі. Галинка живе вище за Оленку. Хто живе вище: Марійка чи Галинка?

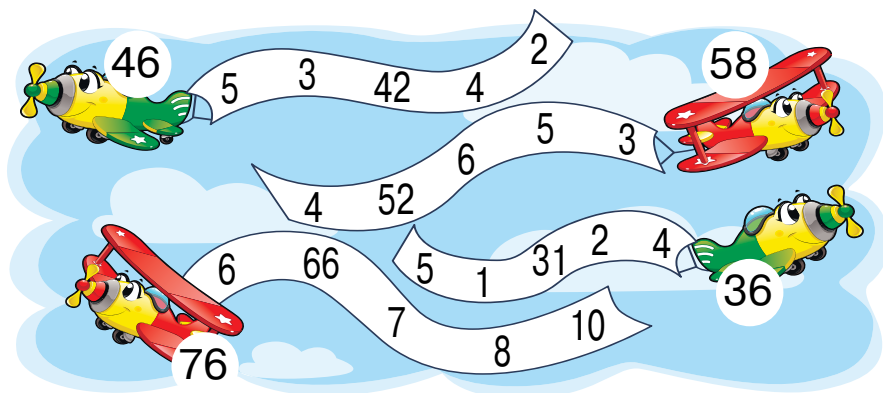

Український освітнянський видавничий центр

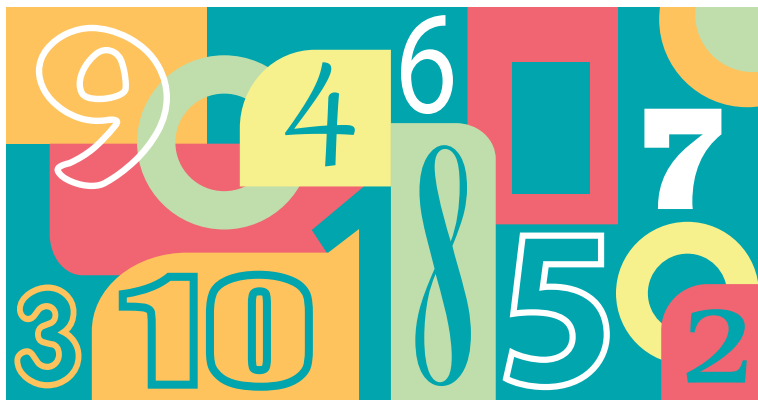
«Оріон»

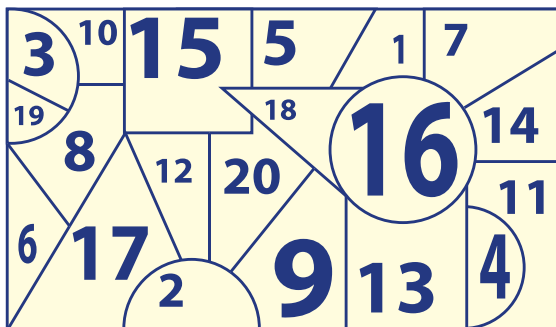
- 10.** Знайди на кожній стрічці два числа, сума яких дорівнює числу, записаному на літаку. Запиши відповідні рівності.

- 11.** Дотримуючи послідовності, знайди всі числа від 1 до 10.

- 12.** Дотримуючи послідовності, знайди всі числа від 1 до 20.

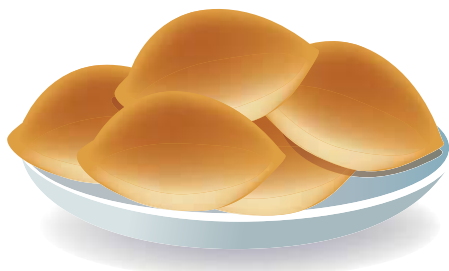
13. У хованки гралося 7 дітей. Дівчаток було більше. Скільки могло бути хлопчиків і скільки дівчаток?

14. У пляжний волейбол грали 6 хлопчиків і стільки само дівчаток. Миколка, Андрійко й Леся вийшли з гри. Скільки хлопчиків залишилося грати у волейбол?

15. На тарілці лежить 3 пиріжки з капустою і 2 з сиром. Усі пиріжки мають однаковий вигляд. Яку найменшу кількість пиріжків треба скуштувати, щоб дістався пиріжок із капустою?

16. Скільки гривень коштує лимон?

				сума
				20 грн
				
сума	15 грн	20 грн		

ЗМІСТ

Розділ 1.

Властивості та відношення предметів 3

Розділ 2.

Числа 1–10 12

Розділ 3.

Додавання і віднімання в межах 10 34

Розділ 4.

Числа 11–20 73

Розділ 5.

Числа 21–100 89

Розділ 6.

Додавання і віднімання в межах 100 106

Розділ 7.

Повторення за рік 130

Робота з малюнками й текстами. 135

Завдання для розвитку кмітливості 138

Навчальне видання

ЛИСТОПАД Наталія Петрівна

МАТЕМАТИКА

Підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти

Відповідно до Типової освітньої програми колективу авторів
під керівництвом Савченко О. Я.

Підручник відповідає Державним санітарним нормам і правилам
«Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей»

Головна редакторка *І. В. Красуцька*

Редакторка *І. В. Луценко*

Головна художниця *І. П. Медведовська*

Технічний редактор *Е. А. Авраменко*

Коректорка *С. В. Войтенко*

Малюнки *Альони Петренко і Вікторії Дунаєвої*

Формат 70×100 ¹/₁₆.

Обл.-вид. арк. 10,5.

Зам. №

Тираж

ТОВ «Український освітянський видавничий центр «Оріон»

Свідоцтво «Про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції»

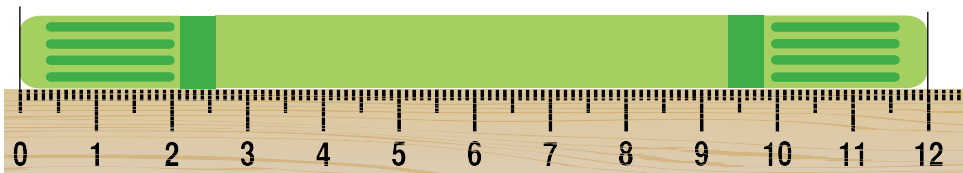
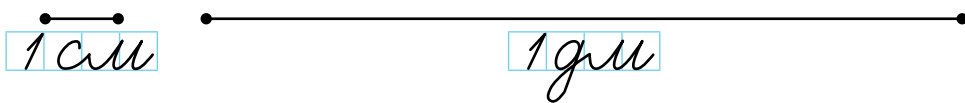
Серія ДК № 4918 від 17.06.2015 р.

Адреса видавництва: 03061, м. Київ, вул. Миколи Шепелєва, 2

Український освітянський видавничий центр
«Оріон»

ВЕЛИЧИНИ

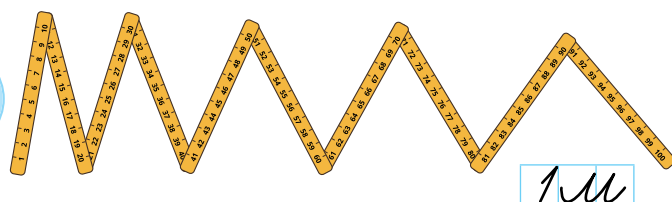
ДОВЖИНА

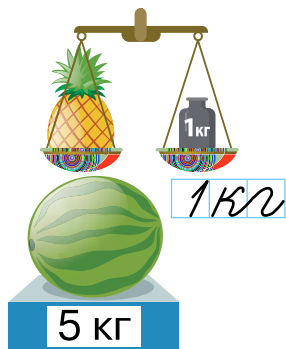
12 см = 1 дм 2 см

1 дм = 10 см
1 м = 100 см
1 м = 10 дм

МАСА

МІСТКІСТЬ

ВАРТІСТЬ

ЧАС

Година

Доба

ніч ранок день вечір

Тиждень

Понеділок

Середа

П'ятниця

Неділя

Вівторок

Четвер

Субота

ВИДИ ЛІНІЙ

Пряма

Крива

Ламана

Замкнені лінії

Незамкнені лінії

Точка

Пряма

Відрізок

Промінь

Промінь

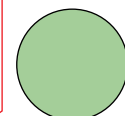
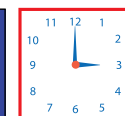
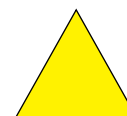
ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ

Трикутник

Чотирикутник

П'ятикутник

Круг

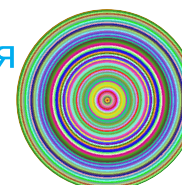

ПРОСТОРОВІ ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ

Куб

Куля

Конус

Циліндр

